

Zakon o socijalnoj skrbi

pročišćeni tekst zakona

NN [157/13](#), [152/14](#), [99/15](#)

na snazi od 24.09.2015. do 31.05.2016.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se djelatnost socijalne skrbi, načela socijalne skrbi, financiranje socijalne skrbi, prava i socijalne usluge u sustavu socijalne skrbi i postupci za njihovo ostvarivanje, korisnici, sadržaj i način obavljanja djelatnosti socijalne skrbi, stručni radnici u socijalnoj skrbi, zbirke podataka, inspekcijski i upravni nadzor te druga pitanja značajna za djelatnost socijalne skrbi.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na bračnu zajednicu primjenjuju se i na izvanbračnu zajednicu.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednakom na muški i ženski spol.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose odredbe:

- Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27. 12. 2006.)
- Direktive Vijeća 2004/83/EZ od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljanina treće zemlje ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili osoba kojima je na drugi način potrebna međunarodna zaštita te o sadržaju odobrenе zaštite (SL L 304, 30. 9. 2004.)
- Direktive 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njezinih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15. 4. 2011.) i
- Direktive 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17. 12. 2011.).

II. SOCIJALNA SKRB

Članak 3.

Socijalna skrb je organizirana djelatnost od javnog interesa za Republiku Hrvatsku čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koja uključuje prevenciju, promicanje promjena, pomoći u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Članak 4.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. Samac je osoba koja živi sama.
2. Kućanstvo je obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno žive i podmiruju troškove života bez obzira na srodstvo.
3. Obitelj je zajednica koju čine bračni ili izvanbračni drugovi, djeca i drugi srodnici koji zajedno žive, privređuju, ostvaruju prihod na drugi način i troše ga zajedno. Članom obitelji smatra se i dijete koje ne žive u obitelji, a nalazi se na školovanju, do završetka redovitog školovanja, a najkasnije do navršene 29. godine života.
4. Samohrani roditelj je roditelj koji sam skrib za svoje dijete i uzdržava ga.
5. Jednoroditeljska obitelj je obitelj koju čine dijete, odnosno djeca i jedan roditelj.
6. Dijete je osoba do navršenih osamnaest godina života.
7. Izvanbračna zajednica je životna zajednica neudane žene i neoženjenog muškarca, koja ispunjava uvjete propisane posebnim zakonom kojim se uređuju obiteljski odnosi.
8. Mlađa punoljetna osoba je osoba koja je navršila osamnaest, a nije navršila dvadeset i jednu godinu života.
9. Osoba s invaliditetom je osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja, koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s osobama bez invaliditeta.
10. Dijete s teškoćama u razvoju je dijete koje zbog tjelesnih, senzoričkih, komunikacijskih, govorno-jezičnih ili intelektualnih teškoća treba dodatnu podršku za učenje i razvoj, kako bi ostvarilo najbolji mogući razvojni ishod i socijalnu uključenost.
11. Starija osoba je osoba u dobi od 65 i više godina života.
12. Osoba potpuno nesposobna za rad je osoba starija od 65 godina života, dijete do navršene 15. godine života i osoba čija je nesposobnost za rad utvrđena prema posebnim propisima, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
13. Beskućnik je osoba koja nema gdje stanovati, boravi na javnom ili drugom mjestu koje nije namijenjeno za stanovanje i nema sredstava kojima bi mogla podmiriti potrebu stanovanja.
14. Osnovne životne potrebe su: prehrana, smještaj, odjeća i druge stvari za osobne potrebe. Osnovne životne potrebe djece i mlađeži obuhvaćaju i potrebe koje proizlaze iz njihovog razvoja i odrastanja te odgoja i obrazovanja. Osnovne životne potrebe djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom obuhvaćaju i dodatne potrebe koje proizlaze iz njihovog oštećenja zdravlja, odnosno invaliditeta.
15. Individualni plan je plan promjena životne situacije odnosno ponašanja korisnika izrađen na temelju sveobuhvatne procjene potreba, poteškoća i resursa, u dogovoru s korisnikom i članovima obitelji, u svrhu prevladavanja nepovoljnih životnih okolnosti.
16. Primatelj usluge je korisnik prava na socijalne usluge u smislu članka 21. ovoga Zakona te druga fizička osoba, obitelj ili kućanstvo kojem se pružaju socijalne usluge izvan mreže.

17. Imovinsko stanje čine prihod i imovina samca ili članova kućanstva.
18. Prihodom se smatraju sva novčana sredstva ostvarena po osnovi rada, mirovine, primitaka od imovine ili na neki drugi način (primjerice primitak od udjela u kapitalu, kamate od štednje i sl.) ostvarena u tuzemstvu i u inozemstvu sukladno propisima o oporezivanju dohotka, a umanjeni za iznos uplaćenog poreza i prikeza.
19. Imovinom se smatraju pokretnine, nekretnine, imovinska prava, iznos gotovine u domaćoj i stranoj valuti, štednja odnosno novčana sredstva na osobnim računima ili štednim knjižicama, vrijednosni papiri, dionice, poslovni udjeli, stambena štednja, životno osiguranje i ostala imovina u tuzemstvu i u inozemstvu. Imovinom se ne smatraju dionice u Fondu hrvatskih branitelja koje potječu po osnovi statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja.
20. Decentralizirani domovi su domovi socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe za koje je osnivačka prava Republika Hrvatska prenijela na jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb.
21. Licencirani supervizor je osoba koja je završila izobrazbu za supervizora po odgovarajućim europskim standardima izobrazbe ANSE (Association of National Organization for Supervision in Europe), odnosno koja se kvalificirala za status licenciranog supervizora temeljem standarda licenciranja za supervizore Hrvatskog društva za superviziju i organizacijski razvoj usklađenih s europskim standardima.

Članak 5.

- (1) Svatko je dužan brinuti se za zadovoljavanje svojih životnih potreba i životnih potreba osoba koje je po zakonu ili po drugoj pravnoj osnovi dužan uzdržavati.
- (2) Svatko je svojim radom, prihodom i imovinom dužan pridonositi sprječavanju, otklanjanju ili ublažavanju vlastite socijalne ugroženosti, kao i socijalne ugroženosti članova svoje obitelji, posebice djece i drugih članova obitelji koji se ne mogu brinuti o sebi.

Članak 6. (NN [152/14](#))

- (1) Djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, posebnim zakonima i provedbenim propisima.
- (2) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) nadzire obavljanje djelatnosti socijalne skrbi, a u provođenju ovoga Zakona ima i druge propisane ovlasti.
- (3) Djelatnost ustanova socijalne skrbi obavlja se kao javna služba ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

III. NAČELA SOCIJALNE SKRBI

1. Načelo supsidijarnosti

Članak 7.

Osoba koja ne može osigurati uzdržavanje svojim radom, pravima koja proizlaze iz rada ili osiguranja, primitkom od imovine, iz drugih izvora, od osoba koje su je dužne uzdržavati na temelju propisa kojima se uređuju obiteljski odnosi ili na neki drugi način, ima prava u sustavu socijalne skrbi pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

2. Načelo socijalne pravičnosti

Članak 8. (NN 152/14)

Osoba koja ostvaruje prava iz sustava socijalne skrbi ne može korištenjem tih prava postići povoljniji materijalni položaj od osobe koja sredstva za život ostvaruje radom ili po osnovi prava koja proizlaze iz rada.

3. Načelo slobode izbora

Članak 9.

Prava u sustavu socijalne skrbi korisnik ostvaruje po načelu slobodnog izbora i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

4. Načelo dostupnosti

Članak 10.

Socijalna skrb osigurava se na način koji omogućuje fizičku i ekonomsku dostupnost korisniku.

5. Načelo individualizacije

Članak 11.

(1) Korisnik ostvaruje prava u sustavu socijalne skrbi u skladu s individualnim potrebama i uz aktivno sudjelovanje korisnika.

(2) Prava u sustavu socijalne skrbi su osobna, neprenosiva i ne mogu se nasljeđivati.

6. Načelo uključenosti korisnika u zajednicu

Članak 12.

Socijalne usluge se, ako je to moguće, korisniku pružaju u njegovom domu ili lokalnoj zajednici, kroz izvaninstitucijske oblike skrbi, radi poboljšanja kvalitete života i uključenosti u zajednicu.

7. Načelo pravodobnosti

Članak 13.

Socijalna skrb ostvaruje se na način koji osigurava pravodobno uočavanje potreba korisnika i pružanje socijalnih usluga radi sprječavanja nastanka ili razvoja stanja koja ugrožavaju sigurnost i zadovoljavanje životnih potreba i sprječavaju njegovu uključenost u zajednicu.

8. Načelo poštivanja ljudskih prava i integriteta korisnika

Članak 14.

Prava u sustavu socijalne skrbi osiguravaju se korisniku uz poštivanje ljudskih prava, fizičkog i psihičkog integriteta, sigurnosti i uvažavanje etičkih, kulturnih i vjerskih uvjerenja.

9. Načelo zabrane diskriminacije

Članak 15.

Zabranjena je izravna i neizravna diskriminacija korisnika socijalne skrbi sukladno posebnom zakonu.

10. Načelo informiranosti o pravima i uslugama

Članak 16.

(1) Svaka osoba ima pravo na informaciju o pravima i uslugama te pravo na podršku u prevladavanju komunikacijskih teškoća u sustavu socijalne skrbi koje pridonose zadovoljavanju osobnih potreba i poboljšanju kvalitete života u zajednici.

(2) Pravo na informaciju iz stavka 1. ovoga članka može se uskratiti ako bi dana informacija drugu osobu stavila u nepovoljan položaj.

11. Načelo sudjelovanja u donošenju odluka

Članak 17.

(1) Korisnik prava u sustavu socijalne skrbi ima pravo sudjelovati u procjeni stanja, potreba i odlučivanju o korištenju usluga te pravodobno dobiti informacije i podršku za donošenje odluka.

(2) Korisniku prava u sustavu socijalne skrbi ne mogu se pružati socijalne usluge bez njegovog pristanka, odnosno pristanka njegovog skrbnika ili zakonskog zastupnika, osim u slučajevima propisanim zakonom.

(3) U postupcima u kojima se odlučuje o djitetovim pravima i interesima dijete ima pravo na prikidan način saznati važne okolnosti slučaja, dobiti savjet i izraziti svoje mišljenje te biti obaviješteno o mogućim posljedicama uvažavanja njegovog mišljenja. Mišljenje djeteta se uzima u obzir u skladu s njegovom dobi i zrelosti.

(4) Osoba lišena poslovne sposobnosti, sukladno svojim mogućnostima, ima pravo sudjelovati i dati mišljenje u postupcima u kojima se odlučuje o njezinim pravima i interesima.

12. Načelo tajnosti i zaštite osobnih podataka

Članak 18.

Korisniku prava u sustavu socijalne skrbi mora se osigurati tajnost i zaštita osobnih podataka, sukladno posebnom propisu, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

13. Načelo poštivanja privatnosti

Članak 19.

(1) Korisnik prava u sustavu socijalne skrbi ima pravo na poštivanje privatnosti prilikom pružanja usluga socijalne skrbi.

(2) Osoba koja pruža uslugu u djelatnosti socijalne skrbi ne smije narušavati privatnost korisnika preko mjere nužne za pružanje usluge ili osiguravanje prava korisniku.

14. Načelo podnošenja pritužbe

Članak 20.

(1) Korisnik prava u sustavu socijalne skrbi koji nije zadovoljan pruženom uslugom ili postupkom osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi može podnijeti pritužbu ravnatelju ili drugoj odgovornoj osobi u ustanovi socijalne skrbi, odgovornoj osobi u vjerskoj zajednici, drugoj pravnoj osobi koja pruža socijalnu uslugu, obrtniku odnosno drugoj fizičkoj osobi koja obavlja poslove socijalne skrbi.

(2) Ravnatelj i druge odgovorne osobe pružatelja usluga iz stavka 1. ovoga članka dužne su bez odgađanja postupiti po pritužbi i pisanim putem obavijestiti korisnika o poduzetim mjerama najkasnije u roku od petnaest dana od dana podnošenja pritužbe.

(3) Ako korisnik nije zadovoljan poduzetim mjerama, može Ministarstvu podnijeti pritužbu na rad pružatelja usluge. Ako je pritužba osnovana, Ministarstvo će dati upute pružatelju usluga kako treba postupiti i odrediti rok u kojem je pružatelj usluge dužan dostaviti obavijest o poduzetim radnjama.

IV. KORISNICI SOCIJALNE SKRBI

Članak 21. (NN 152/14)

(1) Korisnici socijalne skrbi su:

- samac i kućanstvo koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom, primitkom od imovine, od obveznika uzdržavanja ili na drugi način
- dijete bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, mlađa punoljetna osoba, dijete žrtva obiteljskog, vršnjačkog ili drugog nasilja, dijete žrtva trgovanja ljudima, dijete s teškoćama u razvoju, dijete i mlađa punoljetna osoba s problemima u ponašanju, dijete bez pratnje koje se zatekne izvan mjesta svog prebivališta bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu te dijete strani državljanin koje se zatekne na teritoriju Republike Hrvatske bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu
- trudnica ili roditelj s djetetom do godine dana života bez obiteljske podrške i odgovarajućih uvjeta za život
- obitelj kojoj je zbog poremećenih odnosa ili drugih nepovoljnih okolnosti potrebna stručna pomoći ili druga podrška
- odrasla osoba s invaliditetom koja nije u mogućnosti udovoljiti osnovnim životnim potrebama
- odrasla osoba žrtva obiteljskog ili drugog nasilja te žrtva trgovanja ljudima
- osoba koja zbog starosti ili nemoći ne može samostalno skrbiti o osnovnim životnim potrebama
- osoba ovisna o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti
- beskućnik
- druge osobe koje ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom.

(2) Centar za socijalnu skrb odredit će osobu koja predstavlja kućanstvo radi ostvarivanja prava utvrđenih ovim Zakonom.

Članak 22.

(1) Prava u sustavu socijalne skrbi pod uvjetima propisanim ovim Zakonom ima:

- hrvatski državljanin koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj
  - stranac i osoba bez državljanstva sa stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj.
- (2) Stranac pod supsidijarnom zaštitom, stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima, azilant i član njegove obitelji koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj, ima prava u sustavu socijalne skrbi pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i posebnim propisom.
- (3) Iznimno, osoba koja nije obuhvaćena stavcima 1. i 2. ovoga članka može ostvariti pravo na jednokratnu naknadu i privremeni smještaj pod uvjetima propisanim ovim Zakonom ako to zahtijevaju životne okolnosti u kojima se našla.

Članak 23.

- (1) Smatra se da u smislu ovoga Zakona osoba može sama sebe uzdržavati ako sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba može ostvariti sredstvima od prodaje imovine ili davanjem u zakup ili najam imovine koja ne služi njoj niti članovima njezine obitelji za podmirenje osnovnih životnih potreba.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, imovina djeteta može se izuzeti od opterećenja ili otuđenja, o čemu odlučuje centar za socijalnu skrb.

Članak 24. (NN 99/15)

- (1) Smatra se da u smislu ovoga Zakona osoba može sama sebe uzdržavati ako nije evidentirana kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na:
- osobu kojoj nedostaje najviše pet godina života do stjecanja prava na starosnu mirovinu koja se ostvaruje sukladno propisima iz mirovinskog osiguranja
  - dijete od navršene 15. godine života dok se redovito školuje, odnosno mlađeg punoljetnika do završetka redovitog školovanja, a najduže do navršene 29. godine života
  - trudnicu i roditelju do šest mjeseci nakon poroda te roditelja koji čuva i odgaja dijete do godinu dana života, blizance do tri godine života ili troje i više djece do navršenih 10 godina života te roditelja koji koristi posvojiteljski dopust
  - osobu potpuno nesposobnu za rad
  - osobu koja ima utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane nadležnog tijela sukladno posebnom propisu
  - nezaposlenog člana kućanstva bez prihoda koji skrbi za dijete ili za odraslog člana obitelji koji nije sposoban brinuti se za sebe, ako takav način skrbi o djetetu, odnosno odrasloj osobi nadomješta institucionalnu skrb po ovom Zakonu
  - nezaposlenog člana kućanstva koji skrbi za dijete predškolske dobi kojemu skrb nije moguće osigurati uz pomoć treće osobe ili u odgojno-obrazovnim ustanovama.

V. PRAVA U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI

Članak 25. (NN 99/15)

Prava u sustavu socijalne skrbi temeljem ovoga Zakona su: zajamčena minimalna naknada, naknada za troškove stanovanja, pravo na troškove ogrjeva, naknada za osobne potrebe korisnika smještaja, jednokratne naknade, naknade u vezi s obrazovanjem, osobna invalidnina, doplatak za pomoć i njegu, status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja, naknada do zaposlenja, socijalne usluge te naknada za ugroženog kupca energetika.

1. Zajamčena minimalna naknada

Članak 26.

Zajamčena minimalna naknada je pravo na novčani iznos kojim se osigurava zadovoljavanje osnovnih životnih potreba samca ili kućanstva koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba.

Članak 27.

(1) Osnovicu na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske.

(2) Osnovicu na temelju koje se izračunava iznos drugih prava iz članka 25. ovoga Zakona odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 28. (NN 99/15)

Zajamčena minimalna naknada priznaje se samcu ili kućanstvu koji nemaju sredstva za uzdržavanje u visini propisanoj u članku 30. stvcima 1. i 2. ovoga Zakona niti ih je u mogućnosti ostvariti radom, primitkom od imovine, kao ni od obveznika uzdržavanja.

Članak 29. (NN 152/14, 99/15)

(1) Nema pravo na zajamčenu minimalnu naknadu samac ili kućanstvo ako:

– samac ili član kućanstva ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba, poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti te vrijedne pokretnine (plovila, umjetnička djela i sl.)

– je samac ili član kućanstva vlasnik imovine koju bi mogao koristiti ili prodati bez ugrožavanja osnovnih životnih potreba i time osigurati sredstva u iznosu zajamčene minimalne naknade propisane ovim Zakonom za osobno uzdržavanje ili uzdržavanje članova kućanstva

– je samac ili član kućanstva vlasnik osobnog registriranog vozila, osim osobnog vozila koje služi za prijevoz samca ili člana kućanstva korisnika prava po osnovi invaliditeta, starije i nemoćne teško pokretne osobe ili je prema procjeni stručnog radnika centra za socijalnu skrb registrirano osobno vozilo nužno radi prometne izoliranosti

– samac ili član kućanstva koristi osobno vozilo u vlasništvu druge pravne ili fizičke osobe

– je samac sklopio ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju kao primatelj uzdržavanja

– radno sposobni samac nije evidentiran kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje, a nisu ispunjeni uvjeti iz članka 24. stavka 2. ovoga Zakona ili

– može osigurati uzdržavanje po drugoj osnovi.

(2) Nema pravo na zajamčenu minimalnu naknadu korisnik usluge smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama ovoga Zakona ili posebnih propisa, osim beskućnika koji je korisnik usluge smještaja u prenoćištu.

(3) Iznos zajamčene minimalne naknade iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona umanjuje se kućanstvu za udio radno sposobnog člana kućanstva koji nije evidentiran kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje, a nisu ispunjeni uvjeti iz članka 24. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Iznos zajamčene minimalne naknade iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona umanjuje se kućanstvu za udio člana kućanstva koji je sklopio ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju kao primatelj uzdržavanja.

Članak 30. (NN 99/15)

»(1) Iznos zajamčene minimalne naknade za samca utvrđuje se u sljedećim iznosima:

- za radno nesposobnog samca u iznosu od 115% osnovice iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona
- za radno sposobnog samca u iznosu od 100% osnovice iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Iznos zajamčene minimalne naknade za kućanstvo utvrđuje se u iznosu koji predstavlja zbroj udjela za svakog člana kućanstva, s tim da udjeli članova kućanstva iznose:

- za samohranog roditelja: 100% osnovice iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona
- za odraslog člana kućanstva: 60% osnovice iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona
- za dijete: 40% osnovice iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona
- za dijete samohranog roditelja, odnosno dijete u jednoroditeljskoj obitelji: 55% osnovice iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Visina zajamčene minimalne naknade za svaki pojedini mjesec utvrđuje se rješenjem na način da:

- mjesečni iznos zajamčene minimalne naknade za svaki pojedini mjesec počevši od mjeseca u kojem je pokrenut postupak za priznanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu do mjeseca koji prethodi mjesecu u kojem se donosi rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu predstavlja razliku između iznosa zajamčene minimalne naknade određene stvcima 1. i 2. ovoga članka i prihoda samca, odnosno kućanstva u svakom pojedinom mjesecu počevši od mjeseca u kojem je pokrenut postupak za priznanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu do mjeseca koji prethodi mjesecu u kojem se donosi rješenje
- mjesečni iznos zajamčene minimalne naknade za mjesec u kojem se donosi rješenje te za razdoblje nakon donošenja rješenja predstavlja razliku između iznosa zajamčene minimalne naknade određene stvcima 1. i 2. ovoga članka i prihoda samca ili kućanstva u mjesecu u kojem se donosi rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

(4) Iznos zajamčene minimalne naknade za kućanstvo uvećava se za troškove smještaja člana kućanstva u učenički dom za vrijeme trajanja školske godine.

(5) Iznos zajamčene minimalne naknade iz stavka 2. ovoga članka za kućanstvo ne može biti veći od bruto iznosa minimalne plaće u Republici Hrvatskoj.

Članak 31. (NN 152/14)

(1) U prihod u smislu članka 30. stavka 3. ovoga Zakona ne uračunava se:

- naknada za podmirenje troškova stanovanja koju odobrava jedinica lokalne samouprave i Grad Zagreb
- naknada za troškove ogrjeva koju odobrava jedinica područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb
- novčana naknada za tjelesno oštećenje
- ortopedski dodatak
- doplatak za pomoć i njegu sukladno odredbama ovoga Zakona i propisima iz mirovinskog osiguranja
- osobna invalidnina sukladno odredbama ovoga Zakona
- doplatak za djecu
- državna potpora u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu ili akvakulturi
- novčana naknada za životinje koje su usmrćene ili uginule prilikom provedbe naređenih mjera prema posebnom propisu o veterinarstvu
- stipendija za školovanje učenika ili studenta dok traje redovito školovanje ili studiranje, a najdulje do 29. godine života
- naknada koju prima udomitelj za potrebe smještenog korisnika
- iznos novčanih sredstava koja fizičke osobe ostvare na osnovi donacija pravnih i fizičkih osoba za zdravstvene potrebe
- iznos novčanih sredstava koje fizičke osobe ostvare na osnovi jednokratnih donacija pravnih i fizičkih osoba do iznosa od 5000,00 kuna godišnje
- iznos sredstava za saniranje posljedica elementarnih nepogoda
- iznos sredstava za uzdržavanje za dijete ostvarenih po osnovi privremenog uzdržavanja pri centru za socijalnu skrb
- iznos sredstava za uzdržavanje za dijete ostvarenih sukladno posebnom propisu do iznosa privremenog uzdržavanja pri centru za socijalnu skrb
- nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja
- novčana pomoć i putni troškovi osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa
- novčana pomoć i putni troškovi nezaposlene osobe koju je Hrvatski zavod za zapošljavanje uputio na obrazovanje koje organizira odnosno troškove snosi Hrvatski zavod za zapošljavanje
- osobna invalidnina, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatak, posebni dodatak, naknada za pripomoć u kući, jednokratna novčana pomoć, naknada troškova pogreba te naknada za pravo na besplatne udžbenike ako su ta prava ostvarena temeljem posebnog propisa kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihove obitelji

- osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, uvećana obiteljska invalidnina, doplatak za pomoć i njegu druge osobe, ortopedski doplatak, posebni doplatak, naknada za pomoć u kući, naknada za pravo na besplatne udžbenike ostvarene temeljem posebnog propisa kojim se uređuje zaštita vojnih i civilnih invalida rata
- novčani primitak za opremu novorođenog djeteta i primitak po osnovi potpora za novorođenče, odnosno potpora za opremu novorođenog djeteta koje isplaćuje ili daje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima te jedinice
- primitak ostvaren od dividende i novčana sredstva ostvarena prodajom dionica, a temeljem članstva u Fondu hrvatskih branitelja koji potječu po osnovi statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja.

(2) U prihod u smislu članka 30. stavka 3. ovoga Zakona ne uračunavaju se pomoći i naknade koje osiguravaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju odluka predstavničkih tijela, do iznosa zajamčene minimalne naknade.

(3) Iznos prihoda iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona umanjuje se za iznos koji na temelju propisa kojim se uređuju obiteljski odnosi samac ili član kućanstva plaća za uzdržavanje osobe s kojom ne živi.

Članak 32.

(1) Poljoprivredniku i članu njegovog kućanstva koji obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje te na temelju poljoprivredne djelatnosti ima obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje, prosječni mjesecni prihod iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona utvrđuje se prema poreznoj prijavi ili prema rješenju nadležne porezne uprave o godišnjem paušalnom iznosu poreza na dohodak.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na poljoprivrednika samca starijeg od 65 godina života, kao ni na kućanstvo koje obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, čiji su svi članovi stariji od 65 godina života.

Članak 33.

Zajamčena minimalna naknada priznaje se od dana podnošenja zahtjeva, odnosno od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti, a isplaćuje se mjesечно.

Članak 33.a (NN [152/14](#), 99/15)

(1) Za mjesec podnošenja zahtjeva za priznavanje prava u kojem je priznato pravo na zajamčenu minimalnu naknadu korisniku se isplaćuje iznos zajamčene minimalne naknade razmjerno broju dana od dana priznavanja prava na zajamčenu minimalnu naknadu do posljednjeg dana u tom mjesecu, a za mjesec u kojem prestaje pravo na zajamčenu minimalnu naknadu korisniku se isplaćuje iznos zajamčene minimalne naknade razmjerno broju dana u tom mjesecu do dana prestanka prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje na ostvarivanje drugih prava na temelju ovoga Zakona.

Članak 34.

(1) Zajamčena minimalna naknada može se djelomično izravno uplatiti obrazovnoj ustanovi na ime troška toplog obroka učenika člana kućanstva korisnika zajamčene minimalne naknade ako centar za socijalnu

skrb utvrdi da postoji vjerojatnost da korisnik zajamčenu minimalnu naknadu neće koristiti za zadovoljavanje navedene potrebe.

(2) Zajamčena minimalna naknada može se priznati u cijelosti ili djelomično u naravi ako centar za socijalnu skrb utvrdi da postoji vjerojatnost da korisnik zajamčenu minimalnu naknadu neće koristiti za podmirenje osnovnih životnih potreba.

Članak 35.

(1) Korisnik kojem je priznato pravo na zajamčenu minimalnu naknadu dužan je centru za socijalnu skrb prijaviti svaku promjenu koja utječe na daljnje korištenje ili na visinu naknade odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

(2) Na osnovi prijave korisnika zajamčene minimalne naknade ili na osnovi podataka pribavljenih po službenoj dužnosti, centar za socijalnu skrb donijet će novu odluku samo ako to zahtijevaju promijenjene okolnosti o kojima ovisi priznavanje i visina zajamčene minimalne naknade.

Članak 36.

(1) Ako korisnik nakon promijenjenih okolnosti i nadalje ispunjava uvjete za korištenje prava na zajamčenu minimalnu naknadu u manjem ili većem iznosu od već priznatog prava, pravo u izmijenjenom iznosu priznaje se danom nastanka promijenjenih okolnosti.

(2) Ako zbog promijenjenih okolnosti korisnik ne ispunjava uvjete za daljnje korištenje prava na zajamčenu minimalnu naknadu, pravo se ukida danom nastanka promijenjenih okolnosti.

(3) U slučaju smrti korisnika samca pravo na zajamčenu minimalnu naknadu prestaje danom smrti korisnika, a u slučaju smrti člana kućanstva iznos zajamčene minimalne naknade kućanstvu umanjuje se za njegov udio od dana njegove smrti.

Članak 37.

(1) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se ako centar za socijalnu skrb praćenjem materijalnih i drugih socijalnih prilika korisnika utvrđi da su te prilike znatno povoljnije od onih koje se mogu osigurati na temelju priznatog prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

(2) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se samcu, odnosno iznos zajamčene minimalne naknade kućanstva umanjuje se za udio člana kućanstva ako se samac ili član kućanstva nalazi na bolničkom liječenju, u pritvoru ili istražnom zatvoru, na izdržavanju kazne zatvora, privremenom smještaju te boravku u inozemstvu, u neprekidnom trajanju dužem od dva mjeseca.

(3) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se samcu, odnosno iznos zajamčene minimalne naknade umanjuje se kućanstvu za udio člana kućanstva ako samac ili član kućanstva mjesечно duže od 15 dana neprekidno boravi u inozemstvu

(4) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se, odnosno pravo na zajamčenu minimalnu naknadu umanjuje se za određeni iznos, danom nastupanja okolnosti iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(5) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se samcu, odnosno kućanstvu ako je samac ili član kućanstva u postupku priznavanja prava dao netočne ili nepotpune podatke o prihodu o

kojima ovisi priznavanje prava ili opseg prava ili nije omogućio centru za socijalnu skrb uvid u prihod i imovinu.

(6) Rješenje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu u slučaju iz stavka 5. ovoga članka ukida se danom nastanka promijenjenih okolnosti zbog kojih bi pravo na zajamčenu minimalnu naknadu prestalo, a korisnik iz stavka 5. ovoga članka nema pravo podnijeti zahtjev za priznavanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu dok ne istekne rok od šest mjeseci od ukidanja prava.

Članak 38. (NN 152/14)

(1) Centar za socijalnu skrb i služba nadležna za zapošljavanje dužni su međusobno surađivati u provođenju mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

(2) Način suradnje centara za socijalnu skrb i službe nadležne za zapošljavanje u provođenju mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika zajamčene minimalne naknade pravilnikom propisuje ministar nadležan za socijalnu skrb u suradnji s ministrom nadležnim za rad.

(3) Za vrijeme korištenja prava na zajamčenu minimalnu naknadu nezaposlena radno sposobna ili djelomično radno sposobna osoba dužna je priхватiti zaposlenje u skladu s propisima o zapošljavanju.

(4) Centar za socijalnu skrb dužan je službi nadležnoj za zapošljavanje dostaviti obavijest o priznatom pravu na zajamčenu minimalnu naknadu za nezaposlenog radno sposobnog ili djelomično radno sposobnog korisnika te za osobu kojoj je utvrđena privremena nezapošljivost od strane nadležnog tijela sukladno posebnom propisu u roku od osam dana od dana izvršnosti rješenja o priznavanju navedenoga prava.

(5) Služba nadležna za zapošljavanje dužna je odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana saznanja obavijestiti centar za socijalnu skrb o činjenici da je radno sposobni ili djelomično radno sposobni samac ili član kućanstva koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu izgubio status nezaposlene osobe, uz naznaku razloga brisanja iz evidencije nezaposlenih osoba.

Članak 39. (NN 152/14, 99/15)

(1) Ako radno sposobni ili djelomično radno sposobni samac ili član kućanstva koji je korisnik zajamčene minimalne naknade odbije ponuđeni posao, ospozobljavanje, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju ili samovoljno otkaže ugovor o radu, ukida mu se pravo na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno kućanstvu se zajamčena minimalna naknada umanjuje za pripadajući udio toga člana.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka nema pravo podnijeti zahtjev za priznavanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno za uvećanje iznosa zajamčene minimalne naknade za kućanstvo u sljedećih šest mjeseci nakon mjeseca u kojem je pravo ukinuto, odnosno u kojem je pravo umanjeno.

(3) Radno sposobnom ili djelomično radno sposobnom samcu ili članu kućanstva ukida se pravo na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno zajamčena minimalna naknada umanjuje se za pripadajući udio tog člana kućanstva ako se ne odazove pozivu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za sudjelovanje u radovima za opće dobro bez naknade.

(4) Osoba iz stavka 3. ovoga članka nema pravo podnijeti zahtjev za priznavanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno za uvećanje iznosa zajamčene minimalne naknade za kućanstvo u sljedećih šest mjeseci nakon mjeseca u kojem je pravo ukinuto, odnosno u kojem je pravo umanjeno.

(5) U radovima za opće dobro iz stavka 3. ovoga članka korisnici zajamčene minimalne naknade mogu sudjelovati najmanje trideset, a najviše devedeset sati mjesечно.

(6) Centar za socijalnu skrb dužan je jednom mjesечно dostavljati jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave podatke o radno sposobnim ili djelomično radno sposobnim samcima korisnicima zajamčene minimalne naknade te radno sposobnim ili djelomično radno sposobnim članovima kućanstva koje je korisnik zajamčene minimalne naknade.

(7) Jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave dužne su centru za socijalnu skrb jednom mjesечно dostavljati podatke o korisnicima zajamčene minimalne naknade koji su pozvani, a nisu se odazvali i sudjelovali u radovima za opće dobro iz stavka 5. ovoga članka.

(8) Odredbe stavaka 1. do 7. ovoga članka ne odnose se na osobe iz članka 24. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 40.

(1) Ako se radno sposobni samac ili član kućanstva koji je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu u neprekidnom trajanju od najmanje godinu dana zaposli, u prvom mjesecu rada zajamčena minimalna naknada samcu ili kućanstvu se ne ukida, odnosno ne umanjuje se za ostvareni prihod.

(2) U drugom mjesecu rada osoba iz stavka 1. ovoga članka iznos zajamčene minimalne naknade umanjuje se samcu ili kućanstvu za 25% iznosa, a u trećem mjesecu rada za 50% iznosa.

(3) Pravo na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se ako osoba iz stavka 1. ovoga članka radi dulje od tri mjeseca, a prosječni prihod u ta tri mjeseca prelazi visinu priznatog iznosa na zajamčenu minimalnu naknadu za samca ili kućanstvo.

2. Naknada za troškove stanovanja

Članak 41. (NN 99/15)

(1) Troškovi stanovanja u smislu ovoga Zakona odnose se na najamninu, komunalne naknade, električnu energiju, plin, grijanje, vodu, odvodnju i druge troškove stanovanja u skladu s posebnim propisima.

(2) Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje se korisniku zajamčene minimalne naknade.

(3) Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb do iznosa polovice iznosa zajamčene minimalne naknade priznate samcu, odnosno kućanstvu utvrđene prema članku 30. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona.

Članak 42. (NN 99/15)

(1) Jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb može odobriti naknadu za troškove stanovanja i do iznosa sredstava iz članka 30. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona kada se po mišljenju centra za socijalnu skrb samo na taj način može izbjegći odvajanje djece od roditelja.

(2) Naknada za troškove stanovanja može se odobriti u novcu izravno korisniku ili na način da jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb djelomično ili u cijelosti plati račun izravno ovlaštenoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja je izvršila uslugu.

3. Troškovi ogrjeva

Članak 43.

(1) Samcu ili kućanstvu korisniku zajamčene minimalne naknade koji se grije na drva priznaje se pravo na troškove ogrjeva na način da mu se jednom godišnje osigura 3 m³ drva ili odobri novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb donijet će najkasnije do 30. rujna za tekuću godinu.

(3) Radi osiguranja sredstava za troškove ogrjeva iz stavka 1. ovoga članka, jedinica lokalne samouprave podnosi zahtjev s podacima o korisnicima zajamčene minimalne naknade koji se griju na drva nadležnoj jedinici područne (regionalne) samouprave najkasnije do rujna tekuće godine za sljedeću godinu.

Članak 44.

(1) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je na propisan način voditi evidenciju i dokumentaciju o ostvarivanju prava u sustavu socijalne skrbi propisanih ovim Zakonom, kao i drugih prava iz socijalne skrbi utvrđenih općim aktima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te je dužna o tome dostavljati izvješća uredu državne uprave u županiji.

(2) Objedinjeno izvješće iz stavka 1. ovoga članka uredu državne uprave u županiji dužan je dostaviti Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave.

(3) Grad Zagreb dužan je na propisan način voditi evidenciju i dokumentaciju o ostvarivanju prava iz sustava socijalne skrbi propisanih ovim Zakonom, kao i drugih prava iz socijalne skrbi utvrđenih općim aktima Grada Zagreba, te je izvješće o tome dužan dostavljati Ministarstvu.

(4) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije te način i rokove za dostavu izvješća iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

4. Naknada za osobne potrebe korisnika smještaja

Članak 45. (NN 152/14)

(1) Pravo na naknadu za osobne potrebe priznaje se korisniku smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama ovoga Zakona u mjesečnom iznosu od 20% iznosa osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona ako vlastitim prihodom ne može osigurati zadovoljavanje osobnih potreba na smještaju ili organiziranom stanovanju.

(2) Ako korisnik sudjeluje u plaćanju troškova smještaja ili organiziranog stanovanja, iznos kojim sudjeluje u plaćanju troškova smještaja ili organiziranog stanovanja umanjuje se za iznos naknade za osobne potrebe.

(3) O priznavanju prava na naknadu za osobne potrebe odlučuje se rješenjem o priznavanju prava na smještaj ili organizirano stanovanje sukladno odredbama ovoga Zakona.

(4) Pravo na naknadu iz stavka 1. ovoga članka priznaje se s danom početka korištenja smještaja ili organiziranog stanovanja.

5. Jednokratna naknada

Članak 46. (NN 152/14)

(1) Jednokratna naknada priznaje se samcu ili kućanstvu koje zbog trenutačnih materijalnih teškoća nije u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe nastale zbog rođenja ili školovanja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, elementarne nepogode i slično.

(2) Jednokratna naknada iz stavka 1. ovoga članka može se priznati zbog nabave osnovnih predmeta u kućanstvu ili nabave nužne odjeće i obuće ako ne postoji mogućnost da se nabava nužnih predmeta u kućanstvu i odjeće i obuće osigura u suradnji s humanitarnim organizacijama.

(3) Jednokratna naknada priznaje se korisniku prava na smještaj u udomiteljsku obitelj koji je učenik osnovne ili srednje škole za kupnju obveznih školskih udžbenika, ako to pravo ne ostvaruje po drugoj osnovi.

(4) Jednokratna naknada može se priznati korisnicima privremenog smještaja u kriznim situacijama radi naknade troškova prijevoza u mjesto prebivališta, vlastitu ili udomiteljsku obitelj, dom socijalne skrbi, kod drugog pružatelja usluge odnosno drugu ustanovu.

(5) Centar za socijalnu skrb može iznimno priznati jednokratnu naknadu korisnicima usluge smještaja, odnosno organiziranog stanovanja u slučaju ako potreba iz stavka 1. ovoga članka nije zadovoljena u okviru usluge smještaja ili organiziranog stanovanja.

Članak 47.

(1) Jednokratna naknada priznaje se kao pravo na novčanu naknadu ili kao pravo na naknadu u naravi.

(2) Jednokratna naknada može se priznati u naravi ako centar za socijalnu skrb utvrdi da postoji osnovana pretpostavka da korisnik naknadu neće koristiti namjenski.

(3) Ukupni iznos priznatih jednokratnih naknada u jednoj kalendarskoj godini ne može iznositi više od pet osnovica iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona za samca, odnosno sedam osnovica iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona za kućanstvo.

Članak 48.

Centar za socijalnu skrb razmjenjuje podatke o priznatim jednokratnim naknadama s jedinicama lokalne samouprave, odnosno Gradom Zagrebom.

5.1. Uvećana jednokratna naknada

Članak 49.

(1) U osobito opravdanim slučajevima centar za socijalnu skrb može priznati uvećanu jednokratnu naknadu uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(2) Uz zahtjev za davanje prethodne suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka centar za socijalnu skrb dužan je priložiti socio-anamnističke podatke, dokaze o opravdanosti zahtjeva i visini iznosa kojom se potreba može podmiriti.

(3) Uvećana jednokratna naknada može se priznati u najvišem iznosu do 10.000,00 kuna.

(4) Ministarstvo je dužno odlučiti o zahtjevu za davanje prethodne suglasnosti bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od primitka zahtjeva.

5.2. Jednokratna naknada za pogrebne troškove korisnika zajamčene minimalne naknade i korisnika smještaja ili organiziranog stanovanja

Članak 50.

(1) Jednokratna naknada za pogrebne troškove priznaje se za pogreb osobe koja nema zakonskog ili ugovornog obveznika uzdržavanja temeljem sklopljenog ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, i to:

– osobe koja je u času smrti korisnik prava ili član kućanstva koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu i

– osobe koja je u času smrti korisnik smještaja ili organiziranog stanovanja.

(2) Centar za socijalnu skrb će za osobu iz stavka 1. ovoga članka koja ima prihod, odnosno imovinu zatražiti povrat pogrebnih troškova od njegovih nasljednika.

(3) Centar za socijalnu skrb priznaje jednokratnu naknadu iz stavka 1. ovoga članka do iznosa osnovnih troškova pogreba u mjestu smrti korisnika ili mjestu pogreba, a u iznos troškova uračunavaju se i troškovi prijevoza pokojnika.

(4) Jednokratnu naknadu iz stavka 1. ovoga članka nadležni centar za socijalnu skrb isplaćuje do iznosa iz stavka 3. ovoga članka fizičkoj ili pravnoj osobi koja je podmirila troškove pogreba ili pravnoj osobi registriranoj za usluge pogreba koja je izvršila uslugu.

6. Naknade u vezi s obrazovanjem

6.1. Naknada za redovito studiranje

Članak 51.

(1) Korisniku prava na uslugu smještaja, odnosno organiziranog stanovanja priznaje se pravo na naknadu za redovito studiranje na sveučilišnom ili stručnom studiju u visini četverostrukog iznosa osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Danom izvršnosti rješenja o priznavanju prava na naknadu iz stavka 1. ovoga članka korisniku prestaje pravo na uslugu smještaja, odnosno organiziranog stanovanja.

(3) Zahtjev za priznavanje prava na naknadu iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti do isteka roka od šest mjeseci od dana prestanka prava na uslugu smještaja, odnosno organiziranog stanovanja.

(4) Korisniku prava na naknadu za redovito studiranje na sveučilišnom ili stručnom studiju može se priznati pravo na naknadu iz stavka 1. ovoga članka i u slučaju zaostajanja u studiju zbog mirovanja obveza za vrijeme služenja vojnog roka, za vrijeme trudnoće i do godinu dana života djeteta, za vrijeme dulje bolesti te u drugim opravdanim slučajevima prekida studija sukladno posebnom propisu kojim se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje.

(5) Korisnik prava na naknadu za redovito studiranje je dužan dostaviti dokaz o upisanoj godini najkasnije do 31. listopada svake godine dok traje studiranje te izvijestiti centar za socijalnu skrb o završetku studiranja.

(6) Pravo na naknadu iz stavka 1. ovoga članka priznaje se korisniku neovisno o njegovom imovnom stanju.

6.2. Naknada za troškove smještaja u učeničkom domu

Članak 52. (NN 152/14)

(1) Učeniku, polazniku srednje škole slabijeg imovnog stanja, koji nije član kućanstva koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu, priznaje se pravo na naknadu za troškove smještaja u učeničkom domu ako je:

- dijete samohranog roditelja, ako prosječni mjesecni prihod u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je pokrenut postupak po članu obitelji ne prelazi iznos od dvije osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona
- pod skrbništvom, a vlastiti prihod u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je pokrenut postupak ne prelazi iznos od 250% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona
- smješten u udomiteljskoj obitelji, a pohađa školu izvan mjesta prebivališta udomitelja jer mu se školovanje ne može osigurati u mjestu prebivališta udomitelja.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka priznaje se od dana pokretanja postupka za priznavanje prava, a naknada se isplaćuje mjesecno.

6.3. Naknada za troškove prijevoza

Članak 53. (NN 152/14)

(1) Pravo na naknadu troškova prijevoza zbog školovanja može se priznati, ako nema osiguran prijevoz po nekoj drugoj osnovi:

- osobi s invaliditetom i djetetu s teškoćama u razvoju koji pohađaju nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja po posebnom programu izvan mjesta svoga prebivališta ili osposobljavanja za samozbrinjavanje, a ne postoji potreba da mu se prizna pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja
- učeniku smještenom u udomiteljskoj obitelji ili obiteljskom domu koje pohađa nastavu izvan mjesta prebivališta radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća troškove prijevoza u odlasku i povratku i priznaje se po najnižoj cijeni za redovita prijevozna sredstva javnog prometa za najkraću relaciju, a ako korisnik za prijevoz koristi osobno vozilo, u visini cijene vozne karte javnog prijevoznog sredstva.

(3) Prijevoz osobi s invaliditetom i djetetu s teškoćama u razvoju koje pohađaju nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanju u mjestu prebivališta, ako nema osiguran prijevoz po nekoj drugoj osnovi, osigurava jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb.

(4) Pravo na troškove prijevoza radi srednjoškolskog obrazovanja ima i dijete, korisnik zajamčene minimalne naknade, za školsku godinu 2013./2014.

7. Osobna invalidnina

Članak 54. (NN 152/14, 99/15)

(1) Pravo na osobnu invalidninu priznaje se osobi s teškim invaliditetom ili drugim teškim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, u svrhu zadovoljavanja njezinih životnih potreba za uključivanje u svakodnevni život zajednice.

(2) Pravo na osobnu invalidninu ne može se priznati:

- osobi koja osobnu invalidninu ostvaruje po drugoj osnovi

– osobi koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za uključivanje u zajednicu

– osobi koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti

– djetetu ili odrasloj osobi kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugim propisima.

(3) Pravo na osobnu invalidninu ne može se priznati osobi kojoj je priznato pravo na doplatak za pomoć i njegu sukladno odredbama ovoga Zakona ili na temelju drugih propisa.

(4) Pravo na osobnu invalidninu priznaje se s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti, a isplaćuje se mjesечно.

(5) Vrstu i težinu invaliditeta te vrstu i težinu promjene u zdravstvenom stanju pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 55. (NN 152/14)

(1) Osobna invalidnina za osobu koja nema vlastiti prihod iznosi mjesечно 250% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Ako osoba iz članka 54. stavka 1. ovoga Zakona ostvaruje prihod po bilo kojoj osnovi, osobna invalidnina utvrđuje se kao razlika između iznosa iz stavka 1. ovoga članka i prosječnog prihoda ostvarenog u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno u kojem je pokrenut postupak po službenoj dužnosti.

(3) U prihod iz stavka 2. ovoga članka ne uračunava se zajamčena minimalna naknada, naknada za troškove stanovanja koja je ostvarena na temelju ovoga Zakona, mirovina do iznosa najniže, odnosno minimalne mirovine ostvarene za 40 godina mirovinskog staža, ortopedski dodatak, sredstva za uzdržavanje koje dijete ostvaruje na temelju propisa o obiteljskim odnosima, stipendija za školovanje učenika ili studenta dok traje redovito školovanje ili studiranje i doplatak za djecu.

Članak 56. (NN 152/14)

(1) Korisniku osobne invalidnine koji se nalazi u pritvoru ili istražnom zatvoru, na izdržavanju kazne zatvora, te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju dužem od dva mjeseca pravo na osobnu invalidninu miruje.

(2) Centar za socijalnu skrb rješenjem o mirovanju prava na osobnu invalidninu obustavlja isplatu osobne invalidnine dok mirovanje prava na osobnu invalidninu traje.

(3) Centar za socijalnu skrb donosi rješenje o prestanku mirovanja prava na osobnu invalidninu i nastavku isplate osobne invalidnine s danom prestanka okolnosti iz stavka 1. ovoga članka.

8. Doplatak za pomoć i njegu

Članak 57. (NN 152/14, 99/15)

(1) Pravo na doplatak za pomoć i njegu priznaje se osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe u organiziranju prehrane, pripremi i uzimanju obroka, nabavi namirnica, čišćenju i pospremanju stana, oblaženju i svlačenju, održavanju osobne higijene, kao i obavljanju drugih osnovnih životnih potreba.

(2) Pravo na doplatak za pomoć i njegu ne može se priznati osobi:

- koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju
- koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za pomoć i njegu
- koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti
- ako prosječni mjesecni prihod samca prelazi iznos od 250% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, odnosno ako prosječni mjesecni prihod članova kućanstva prelazi iznos od 200% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno pokrenut postupak po službenoj dužnosti
- ako doplatak za pomoć i njegu može ostvariti po posebnom propisu
- kojoj je priznato pravo na osobnu invalidinu po ovom Zakonu ili na temelju drugih propisa
- kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi, odnosno organizirano stanovanje, sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugim propisima.

(3) Pravo na doplatak za pomoć i njegu priznaje centar za socijalnu skrb s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Članak 58.

(1) Pravo na doplatak za pomoć i njegu može se priznati u punom ili smanjenom iznosu, ovisno o tome postoji li prijeka potreba pomoći i njege druge osobe u punom ili smanjenom opsegu.

(2) Vrstu i opseg prijeke potrebe trajne ili privremene pomoći i njege pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 59. (NN 152/14)

(1) Visina doplatka za pomoć i njegu iznosi:

- u punom iznosu 100% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona
- u smanjenom iznosu 70% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Korisniku doplatka za pomoć i njegu za vrijeme koje provodi u zdravstvenoj ili drugoj ustanovi dulje od 15 dana pravo na doplatak za pomoć i njegu miruje.

(3) Centar za socijalnu skrb rješenjem o mirovanju prava na doplatak za pomoć i njegu obustavlja isplatu doplatka za pomoć i njegu dok mirovanje prava na doplatak za pomoć i njegu traje.

(4) Centar za socijalnu skrb donosi rješenje o prestanku mirovanja prava na doplatak za pomoć i njegu i nastavku isplate doplatka za pomoć i njegu s danom prestanka okolnosti iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 60.

(1) Pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom iznosu, neovisno o uvjetima iz članka 57. stavka 2. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona, priznaje se:

- osobi s težim invaliditetom

- osobi s težim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju ili
- slijepoj, gluhoj i gluhoslijepoj osobi koja nije sposobna za samostalan život i rad.

(2) Pravo na doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu, neovisno o uvjetima iz članka 57. stavka 2. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona, priznaje se:

- slijepoj, gluhoj i gluhoslijepoj osobi koja je sposobna za samostalan život i rad ili
- osobi potpuno lišenoj poslovne sposobnosti.

Članak 61.

(1) Pravo na doplatak za pomoć i njegu nema dijete čiji roditelj koristi rodiljni ili roditeljski dopust ili mirovanje radnog odnosa do treće godine života tog djeteta po posebnim propisima.

(2) Dijete za koje roditelj koristi pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta, dopust ili rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta s težim smetnjama u razvoju po posebnim propisima, može ostvariti pravo na doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu ako ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 62.

Korisniku prava na doplatak za pomoć i njegu iznimno se može priznati i usluga pomoći u kući za zadovoljenje pojedine potrebe iz članka 57. stavka 1. ovoga Zakona koju mu ne mogu pružiti članovi obitelji.

9. Status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja

Članak 63.

(1) Pravo na status roditelja njegovatelja priznaje se jednom od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koje ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

- potpuno je ovisno o pomoći i njezi druge osobe jer mu je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata za koju je prema preporuci liječnika roditelj sposoban
- u potpunosti je nepokretno i uz pomoć ortopedskih pomagala
- ima više vrsta teških oštećenja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih), zbog kojih je potpuno ovisno o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba.

(2) Ako u obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom iz stavka 1. ovoga članka, status roditelja njegovatelja mogu steći oba roditelja.

Članak 64.

(1) Iznimno, kada su roditelji djeteta s teškoćama u razvoju umrli ili nijedan od roditelja ne živi s djetetom i o njemu se ne brine, ili živi s djetetom ali nije u mogućnosti pružiti mu potrebnu njegu zbog svog psihofizičkog stanja, status njegovatelja može se priznati jednom od članova obitelji s kojim živi u obiteljskoj zajednici.

(2) Pravo na status roditelja njegovatelja, umjesto roditelju, može se priznati i bračnom ili izvanbračnom drugu roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili roditelja osobe s invaliditetom iz članka 63. ovoga Zakona s kojim živi u obiteljskoj zajednici.

(3) Ako u jednoroditeljskoj obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom, status roditelja njegovatelja iz članka 63. ovog Zakona može se priznati, osim roditelja, i jednom od članova obitelji s kojim živi u obiteljskoj zajednici.

Članak 65.

(1) Status roditelja njegovatelja ili njegovatelja ne može se priznati roditelju ili drugoj osobi iz članka 63. i 64. ovoga Zakona ako je djetetu s teškoćama u razvoju ili osobi s invaliditetom osigurana usluga smještaja, organiziranog stanovanja, poludnevni ili cijelodnevni boravak u skladu s ovim Zakonom.

(2) Za vrijeme dok jedan roditelj koristi rodiljni, roditeljski ili posvojiteljski dopust za dijete, drugom roditelju ne može se priznati status roditelja njegovatelja za isto dijete.

(3) Roditelju ili drugoj osobi iz članka 63. i 64. ovoga Zakona priznaje se pravo na status roditelja njegovatelja kada dijete s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom boravi manje od četiri sata dnevno u predškolskoj, obrazovnoj ili zdravstvenoj ustanovi, domu socijalne skrbi ili kod drugog pružatelja usluga boravka.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, roditelju ili drugoj osobi iz stavka 1. ovoga članka priznaje se pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja kada dijete s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom u predškolskoj, obrazovnoj ili zdravstvenoj ustanovi, domu socijalne skrbi, centru za pružanje usluga u zajednici ili kod drugog pružatelja usluge boravka boravi četiri i više sati dnevno ako mu roditelj ili njegovatelj tijekom boravka pruža usluge pomoći i njege.

Članak 66.

Pravo iz članka 63. ovoga Zakona može se priznati roditelju njegovatelju do navršene 65 godine života, a dulje ako se pružanje pomoći i njege ne može osigurati putem osoba iz članka 64. ovoga Zakona.

Članak 67.

(1) Roditelj njegovatelj odnosno njegovatelj ima pravo na naknadu u iznosu pet osnovica iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, prava iz mirovinskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.

(2) Ministarstvo putem centra za socijalnu skrb vrši obračun i isplatu naknade iz stavka 1. ovoga članka i uplaćuje sve doprinose za obvezna osiguranja, a sredstva za te namjene se osiguravaju u državnom proračunu.

(3) Osnovica za uplatu doprinosa je najniža mjesečna osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za tekuću godinu.

(4) Ministarstvo vodi evidenciju osoba kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja.

(5) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 68.

(1) Roditelj njegovatelj, odnosno njegovatelj ima pravo na naknadu i za vrijeme privremene nesposobnosti za pružanje njege zbog bolesti, kao i tijekom odmora, kada ne obavlja poslove njegovatelja, a djetetu je

osiguran privremeni smještaj tijekom godišnjeg odmora roditelja njegovatelja po odredbama ovoga Zakona, te ako je dijete na bolničkom liječenju najduže dva mjeseca.

(2) Roditelj njegovatelj, odnosno njegovatelj može koristiti odmor u trajanju do četiri tjedna tijekom godine.

Članak 69.

Rješenje o priznavanju prava na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja donosi centar za socijalnu skrb uz suglasnost Ministarstva.

Članak 70.

Pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja prestaje:

- na zahtjev roditelja njegovatelja ili njegovatelja
- ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj nije u mogućnosti pružati potrebnu njegu zbog svojeg psihofizičkoga stanja
- ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj zbog neopravdanih razloga ne obavlja poslove njegovatelja
- ako se roditelj njegovatelj ili njegovatelj nalazi u pritvoru, odnosno istražnom zatvoru ili na izdržavanju kazne zatvora u trajanju duljem od dva mjeseca
- kada roditelj njegovatelj ili njegovatelj navrši 65 godina života, osim u slučaju iz članka 66. ovoga Zakona
- smrću djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom, roditelja njegovatelja ili njegovatelja.

Članak 71.

Vrstu specifične njege uz izvođenje medicinsko-tehničkih zahvata i težinu oštećenja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih) iz članka 63. stavka 1. ovoga Zakona, pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

10. Naknada do zaposlenja

Članak 72. (NN 152/14)

(1) Pravo na naknadu do zaposlenja priznaje se djetetu s teškoćama u razvoju, odnosno osobi s invaliditetom kojima je tjelesno, mentalno, intelektualno ili osjetilno oštećenje utvrđeno na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom zakonu, nakon završetka osnovnoškolskog, srednjoškolskog ili visokoškolskog obrazovanja, a najranije s navršenih 15 godina života, ako naknadu za vrijeme nezaposlenosti ne ostvaruje prema drugim propisima, a evidentirana je kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje ili ima utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane nadležnog tijela sukladno posebnom propisu.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka ne može ostvariti osoba kojoj je utvrđena potpuna radna nesposobnost temeljem ovoga Zakona i provedbenih propisa.

(3) Pravo na naknadu do zaposlenja priznaje i isplaćuje centar za socijalnu skrb iz sredstava državnoga proračuna.

(4) Visina naknade do zaposlenja iznosi 70% od osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Korisnik naknade do zaposlenja ne može istodobno ostvariti doplatak za pomoći i njegu na temelju ovoga Zakona.

(6) Pravo na naknadu do zaposlenja iz stavka 1. ovoga članka ukida se danom zaposlenja korisnika, a pravo se može ponovo priznati ako zaposlenje prestane neovisno o volji korisnika i ako ne ostvaruje naknadu za vrijeme nezaposlenosti prema drugim propisima.

11. Socijalne usluge

Članak 73.

(1) Socijalne usluge obuhvaćaju aktivnosti, mjere i programe namijenjene sprječavanju, prepoznavanju i rješavanju problema i poteškoća pojedinaca i obitelji te poboljšanju kvalitete njihovog života u zajednici.

(2) Socijalne usluge mogu se pružati tijekom duljeg razdoblja ili privremeno, ovisno o potrebama korisnika.

(3) Socijalne usluge organiziraju se kao usluge za djecu, mlade, obitelj i odrasle osobe, uz uvažavanje socijalnih veza i okruženja korisnika i obitelji.

Članak 74. (NN 152/14)

(1) Socijalne usluge po ovom Zakonu su:

1. prva socijalna usluga (informiranje, prepoznavanje i početna procjena potreba)

2. savjetovanje i pomaganje

3. pomoć u kući

4. psihosocijalna podrška

5. rana intervencija

6. pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja (integracija)

7. boravak

8. smještaj

9. organizirano stanovanje.

(2) Prva socijalna usluga, savjetovanje i pomaganje, pomoć u kući, psihosocijalna podrška, rana intervencija, pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja, boravak i organizirano stanovanje usluge su skrbi u obitelji i lokalnoj zajednici i smatraju se izvaninstitucijskim uslugama.

(3) Smještaj je usluga skrbi izvan vlastite obitelji, koja se ostvaruje kao institucijska skrb u domu socijalne skrbi, centru za pružanje usluga u zajednici, kod drugih pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona ili kao izvaninstitucijska skrb u udomiteljskoj obitelj ili obiteljskom domu.

(4) O priznavanju prava na socijalne usluge iz stavka 1. točaka 3. do 9. ovoga članka centar za socijalnu skrb odlučuje rješenjem.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, o priznavanju prava na socijalne usluge iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, kada te usluge ne pruža centar za socijalnu skrb, odlučuje centar za socijalnu skrb rješenjem.

(6) Primatelj usluge može izabratи socijalnu uslugu i pružatelja usluge s kojim sklapa ugovor o korištenju socijalne usluge u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom i bez rješenja centra za socijalnu skrb.

(7) Primatelj usluge iz stavka 6. ovoga članka u cijelosti snosi troškove korištenja socijalne usluge.

(8) Roditelj djeteta, odnosno djetetov skrbnik ili zakonski zastupnik ne može neposredno izabrati niti ugovoriti korištenje usluge smještaja ili boravka djeteta s pružateljem usluge.

(9) Dijete može koristiti uslugu smještaja, boravka ili organiziranog stanovanja samo na temelju rješenja centra za socijalnu skrb.

Članak 75.

Centar za socijalnu skrb primarno priznaje korisniku pravo na socijalne usluge u obitelji i lokalnoj zajednici, a iznimno, ako se korisniku tim uslugama ne mogu podmiriti sve potrebe te ako u lokalnoj zajednici nije razvijena mreža izvaninstitucijskih usluga, korisniku se priznaje pravo na skrb izvan vlastite obitelji u obliku smještaja.

Članak 75.a (NN 152/14)

Pravo na uslugu smještaja, boravka ili organiziranog stanovanja priznaje se s danom početka korištenja usluge smještaja, boravka ili organiziranog stanovanja.

11.1. Prva socijalna usluga

Članak 76.

(1) Prva socijalna usluga obuhvaća informiranje korisnika o socijalnim uslugama i pružateljima usluga, pomoći korisniku pri utvrđivanju njegovih potreba, početnu procjenu mogućnosti korisnika te podršku i pomoći pri izboru prava u sustavu socijalne skrbi.

(2) Uslugu iz stavka 1. ovoga članka pružaju stručni radnici centra za socijalnu skrb.

11.2. Savjetovanje i pomaganje

11.2.1. Savjetovanje i pomaganje pojedincu

Članak 77.

(1) Savjetovanje i pomaganje pojedincu je socijalna usluga sustavne stručne pomoći kojom se pojedincu pruža pomoći radi prevladavanja poteškoća te stvaranja uvjeta za očuvanje i razvoj osobnih mogućnosti i odgovornog odnosa pojedinca prema sebi, obitelji i društvu.

(2) Savjetovanje i pomaganje iz stavka 1. ovoga članka pruža se korisniku radi prevladavanja poteškoća u vezi s bolešću, starošću, smrću člana obitelji, invalidnošću, teškoćama u razvoju, uključivanjem u svakodnevni život nakon duljega boravka u domu socijalne skrbi ili kod drugog pružatelja socijalnih usluga, zdravstvenoj ili penalnoj ustanovi te u drugim nepovoljnim okolnostima ili kriznim stanjima.

(3) Radi prevladavanja poteškoća u komunikaciji i mobilnosti gluhe i gluhoslijepe osobe imaju pravo na pomoći stručnog prevoditelja u postupcima ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi.

11.2.2. Savjetovanje i pomaganje obitelji

Članak 78.

(1) Savjetovanje i pomaganje obitelji je socijalna usluga koja obuhvaća sve oblike stručne pomoći pri prevladavanju obiteljskih poteškoća i poteškoća roditelja u odgoju i skrbi za djecu, te osposobljavanje obitelji za funkcioniranje u svakodnevnom životu.

(2) Savjetovanje i pomaganje obitelji uključuje podršku obitelji, intenzivnu podršku obitelji u krizi i dugoročni rad s članovima obitelji usmjeren na poboljšanje obiteljskih odnosa. Savjetovanje i pomaganje obitelji uključuje i psihološku pripremu djeteta za odlazak roditelja na izdržavanje kazne zatvora te za kontakte djeteta s roditeljem zatvorenikom u penalnoj ustanovi.

(3) Usluga intenzivne podrške obitelji u krizi je savjetodavno-terapijska i socijalno-edukativna usluga koja se pruža obitelji u krizi, kao i udomiteljskoj obitelji s ciljem unaprjeđivanja obiteljskih odnosa, prevladavanja kriznih situacija i usvajanja znanja i vještina za uspješno roditeljstvo odnosno udomiteljstvo.

(4) Usluga iz stavka 3. ovoga članka provodi se nakon sveobuhvatne procjene obiteljskih rizika, snaga i potreba, u skladu s planom promjene i planom intervencija kojima se u vremenski ograničenom razdoblju od najduže šest mjeseci očekuje osnaživanje obitelji za promjenu i osposobljavanje roditelja za skrb o djeci u obitelji.

Članak 79.

Uslugu savjetovanja i pomaganja pružaju stručni radnici centra za socijalnu skrb, doma socijalne skrbi, centra za pružanje usluga u zajednici, drugih pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona te fizičke osobe iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona koje pružaju usluge savjetovanja u savjetovalištu, u suradnji s drugim pružateljima usluga u zajednici i drugim osobama koje mogu utjecati na obitelj.

11.3. Pomoć u kući

Članak 80. (NN 152/14)

(1) Pomoć u kući je socijalna usluga koja se priznaje starijoj osobi kojoj je prema procjeni centra za socijalnu skrb potrebna pomoć druge osobe.

(2) Pomoć u kući priznaje se osobi kojoj je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe.

(3) Pomoć u kući priznaje se i osobi kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe.

(4) Pomoć u kući osobi iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka priznaje se ako ispunjava sljedeće uvjete:

- nema mogućnosti da joj pomoć osiguraju roditelj, bračni drug i djeca
- nema sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju
- na području njezinog prebivališta moguće je osigurati takvu pomoć pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom
- nije otuđila nekretnine ili pokretnine veće vrijednosti u posljednjih godinu dana od dana podnošenja zahtjeva za priznavanje prava na socijalnu uslugu ili dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti
- prosječni mjesečni prihod samca ili prihod po članu kućanstva u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je pokrenut postupak ne prelazi iznos od 300% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Ako prosječni mjesečni prihod samca ili prihod po članu kućanstva u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je pokrenut postupak prelazi iznos od 300% osnovice, a nije veći od 400% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, korisniku koji ispunjava uvjete iz stavka 4. podstavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka priznaje se pravo na 50% cijene troškova usluge pomoći u kući.

Članak 81. (NN 152/14)

Pomoć u kući može obuhvatiti:

- organiziranje prehrane (priprema ili nabava i dostava gotovih obroka u kuću)
- obavljanje kućnih poslova (dostava živežnih namirnica, pomoć u pripremanju obroka, pranje posuđa, pospremanje stana, donošenje vode, ogrjeva i slično, organiziranje pranja i glaćanja rublja, nabava lijekova i drugih potrepština i dr.)
- održavanje osobne higijene (pomoć u oblaženju i svlačenju, u kupanju i obavljanju drugih higijenskih potreba)
- zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

Članak 82.

Pomoć u kući pruža centar za pomoć u kući, dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona te fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona, u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom.

11.4. Psihosocijalna podrška

Članak 83. (NN 99/15)

- (1) Psihosocijalna podrška je socijalna usluga koja podrazumijeva rehabilitaciju koja potiče razvoj kognitivnih, funkcionalnih, komunikacijskih ili socijalnih vještina korisnika.
- (2) Psihosocijalna podrška priznaje se djetu s teškoćama u razvoju, odrasloj osobi s invaliditetom, ovisniku, žrtvi obiteljskog nasilja te svim drugim osobama u potrebi, prema procjeni stručnog tima nadležnog centra za socijalnu skrb.
- (3) Psihosocijalna podrška može se pružati individualno i u grupi.
- (4) Psihosocijalnu podršku mogu pružati dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici i drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (5) Psihosocijalna podrška se pruža u obitelji korisnika odnosno udomiteljskoj obitelji ili kod pružatelja usluga iz stavka 4. ovoga članka na način da se ista pruža u obitelji korisnika ili udomiteljskoj obitelji do pet sati tjedno, a kod pružatelja usluga iz stavka 4. ovoga članka do dvanaest sati tjedno, od čega najviše šest sati individualno, a ostalo u grupi.
- (6) Djetu s teškoćama u razvoju, odnosno odrasloj osobi s invaliditetom iz jednoroditeljske obitelji čijem je roditelju priznato pravo na status roditelja njegovatelja usluga iz stavka 5. ovoga članka može se priznati u obitelji korisnika do pet sati tjedno, a kod pružatelja usluga iz stavka 4. ovoga članka do osamnaest sati tjedno, od čega najviše šest sati individualno, a ostalo u grupi.
- (7) Psihosocijalna podrška iz ovoga članka može se pružati uz nazočnost i sudjelovanje članova obitelji.
- (8) Centar za socijalnu skrb priznaje pravo na uslugu iz stavka 1. ovoga članka na temelju prethodno pribavljenog mišljenja pružatelja usluga iz stavka 4. ovoga članka o vrsti, trajanju i učestalosti usluge.

11.5. Rana intervencija

Članak 84.

- (1) Rana intervencija je socijalna usluga koja obuhvaća stručnu poticajnu pomoć djeci i stručnu i savjetodavnu pomoć njihovim roditeljima, uključujući i druge članove obitelji te udomitelja za djecu, kod nekog utvrđenog razvojnog rizika ili razvojne teškoće djeteta.
- (2) Rana intervencija pruža se djeci i roditeljima, odnosno udomiteljima za djecu u njihovoj obitelji ili kod pružatelja usluge, radi uključivanja djeteta u širu socijalnu mrežu, ako se takva usluga ne osigurava u okviru zdravstvene djelatnosti.
- (3) Rana intervencija pruža se djetetu kod kojeg je u ranoj dobi utvrđeno odstupanje u razvoju, razvojni rizik ili razvojne poteškoće, u pravilu do navršene 3. godine života, a najdulje do navršene 7. godine života djeteta.
- (4) Nakon prethodno pribavljenog mišljenja liječnika specijalista neonatologa ili pedijatra, a iznimno liječnika druge odgovarajuće specijalizacije, centar za socijalnu skrb traži ocjenu pružatelja usluge o trajanju i učestalosti pružanja usluge iz stavka 1. ovoga članka te rješenjem priznaje pravo na pružanje usluge.
- (5) Ranu intervenciju može pružati dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici i drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (6) Rana intervencija može se pružati u obitelji korisnika, odnosno u udomiteljskoj obitelji te kod pružatelja usluga iz stavka 5. ovoga članka, a može se priznati u trajanju do pet sati tjedno.
- (7) Korisnik kojemu se pruža rana intervencija ne može istodobno koristiti usluge psihosocijalne podrške.

11.6. Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja (integracija)

Članak 85.

- (1) Pomoć pri uključivanju djeteta s teškoćama u razvoju ili mlađe punoljetne osobe s invaliditetom u programe redovitih predškolskih ili školskih ustanova (integracija) je socijalna usluga koja se pruža odgajateljima, učiteljima i nastavnicima u predškolskim i školskim ustanovama.
- (2) Centar za socijalnu skrb priznaje uslugu iz stavka 1. ovoga članka nakon prethodno pribavljenog mišljenja predškolske ili školske ustanove i pružatelja usluge o trajanju i učestalosti pružanja usluge, a može se odrediti u trajanju do pet sati tjedno.
- (3) Uslugu iz stavka 1. ovoga članka pružaju dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici i drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona koji pružaju usluge djeci s teškoćama u razvoju i mlađim punoljetnim osobama s invaliditetom, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

11.7. Boravak

Članak 86.

- (1) Boravak je socijalna usluga koja obuhvaća cijelodnevni i poludnevni boravak.
- (2) Cijelodnevni boravak može trajati od šest do 10 sati, a poludnevni boravak od četiri do šest sati dnevno, u kojem vremenu se osigurava zadovoljavanje životnih potreba korisnika pružanjem usluga prehrane, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju, čuvanja, odgoja, njege, radnih aktivnosti, psihosocijalne rehabilitacije, organiziranja slobodnog vremena, organiziranog prijevoza, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika.

(3) Cjelodnevni i poludnevni boravak može se priznati jedan dan u tjednu, više dana u tjednu ili tijekom svih radnih dana u tjednu.

(4) Uslugu iz stavka 1. ovoga članka pružaju dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona ili fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona koja pruža uslugu boravka kao profesionalnu djelatnost, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

11.8. Smještaj

Članak 87.

(1) Smještaj je socijalna usluga koja može obuhvatiti uslugu stanovanja, prehrane, njege, brige o zdravlju, socijalnog rada, psihosocijalne rehabilitacije, fizikalne terapije, radne terapije, radnih aktivnosti, aktivnog provođenja vremena, odgoja i obrazovanja, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika.

(2) Smještaj iz stavka 1. ovoga članka može se priznati kao privremeni ili dugotrajni.

(3) Smještaj se može priznati tijekom svih dana u tjednu ili tijekom pet radnih dana.

(4) Uz usluge iz stavka 1. ovoga članka smještaj može obuhvatiti i pripremu korisnika za povratak u vlastitu obitelj, udomiteljsku obitelj ili za samostalan život te pripremu djeteta za posvojenje ili smještaj u udomiteljsku obitelj.

(5) Uslugu smještaja pružaju dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, drugi pružatelji usluga iz članka 169. ovoga Zakona ili fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona koja pruža uslugu smještaja, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

11.8.1. Privremeni smještaj

Članak 88.

(1) Privremeni smještaj priznaje se u kriznim situacijama, radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa, radi smještaja djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(2) Privremeni smještaj u kriznim situacijama i privremeni smještaj radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa ne mogu se pružati u obiteljskom domu.

11.8.1.1. Privremeni smještaj u kriznim situacijama

Članak 89.

(1) Privremeni smještaj u kriznim situacijama priznaje se djetetu koje se zatekne bez nadzora roditelja ili u skitnji, odrasloj osobi koja se zatekne izvan mjesta prebivališta ili boravišta, odnosno nema prebivališta ili boravišta i nije u stanju brinuti se o sebi, beskućniku, trudnici ili roditelju s djetetom do godine dana života djeteta, djeci i odraslim osobama – žrtvama obiteljskog nasilja i žrtvama trgovanja ljudima, odraslim osobama kojima je ugrožen život, zdravlje i sigurnost uslijed bolesti, nemoći, ovisnosti ili socijalne isključenosti.

(2) Privremeni smještaj osoba iz stavka 1. ovoga članka može trajati dok se ne ostvari povratak u vlastitu ili udomiteljsku obitelj ili se smještaj ne osigura na drugi način, a najduže do šest mjeseci.

(3) Iznimno, privremeni smještaj iz stavka 1. ovoga članka može trajati do godinu dana:

– trudnici ili roditelju s djetetom do godine dana života djeteta, koji nema stan, odnosno nema osigurano stanovanje ili zbog poremećenih odnosa u obitelji ne može ostati s djetetom u obitelji

– djetetu i odrasloj osobi – žrtvama obiteljskog nasilja

– djetetu i odrasloj osobi – žrtvama trgovanja ljudima

– beskućniku.

(4) Radi sprječavanja, ublažavanja i otklanjanja uzroka socijalnog isključivanja beskućnika, pružatelj usluga privremenog smještaja, centar za socijalnu skrb i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezni su surađivati i zajednički planirati aktivnosti za osiguranje njegovog ponovnog uključivanja u život zajednice.

11.8.1.2. Privremeni smještaj radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa

Članak 90.

(1) Privremeni smještaj priznaje se djetetu s teškoćama u razvoju i odrasloj osobi s invaliditetom, djetetu i mlađoj punoljetnoj osobi s problemima u ponašanju i osobu ovisnoj o alkoholu, drogi, kockanju i drugim oblicima ovisnosti, radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa koji obuhvaćaju usluge psihosocijalne rehabilitacije s ciljem usvajanja i razvoja socijalnih vještina.

(2) Privremeni smještaj može se priznati roditelju djeteta s teškoćama u razvoju koje je upućeno na kraći rehabilitacijski program, radi njegovog aktivnog sudjelovanja u provođenju psihosocijalnog programa, prema utvrđenoj procjeni i programu pružatelja usluga, ali najduže do 15 dana tijekom kalendarske godine.

(3) Privremeni smještaj može trajati dok traje potreba, a najduže do:

– godinu dana za dijete s teškoćama u razvoju ili osobu s invaliditetom

– tri godine za dijete i mlađu punoljetnu osobu s problemima u ponašanju i osobu ovisnu o alkoholu, drogi, kockanju i drugim oblicima ovisnosti.

11.8.1.3. Privremeni smještaj djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi

Članak 91.

(1) Djetetu, a posebno djetetu mlađem od sedam godina, centar za socijalnu skrb može priznati pravo na privremeni smještaj u dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici ili kod drugog pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona, samo u slučaju ako mu se u trenutku nastanka potrebe ne može osigurati smještaj u udomiteljskoj obitelji ili obiteljskom domu, dok traje potreba, a najdulje do šest mjeseci.

(2) U slučaju potrebe za pružanjem tretmanskih ili zdravstvenih usluga koje nisu dostupne udomitelju, privremeni smještaj djeteta u dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici ili kod drugog pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona može trajati dulje od roka iz stavka 1. ovoga članka, a najdulje godinu dana.

(3) Ako to interesi djeteta zahtijevaju, usluga privremenog smještaja priznaje se djetetu čiji roditelji zbog bolesti, neriješenog stambenog pitanja ili drugih životnih nedaća privremeno nisu u mogućnosti brinuti se o djetetu.

(4) Privremeni smještaj djeteta iz stavka 3. ovoga članka može trajati najdulje godinu dana.

11.8.1.4. Privremeni smještaj u drugim slučajevima

Članak 92.

- (1) Privremeni smještaj priznaje se djetetu i odrasloj osobi, radi korištenja odmora njegovog roditelja njegovatelja, odnosno njegovatelja, u ukupnom trajanju od najviše 30 dana tijekom jedne kalendarske godine ili zbog privremene nesposobnosti za pružanje njege zbog bolesti roditelja njegovatelja odnosno njegovatelja dok traje potreba, a najdulje 60 dana tijekom jedne kalendarske godine.
- (2) Privremeni smještaj u udomiteljsku obitelj tijekom blagdana ili školskih praznika priznaje se djetetu i odrasloj osobi s invaliditetom smješteno u dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici ili kod drugog pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona radi stjecanja iskustva obiteljskog okruženja, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (3) Privremeni smještaj može se priznati djetetu i odrasloj osobi s invaliditetom radi postupne prilagodbe na dugotrajni smještaj izvan vlastite ili udomiteljske obitelji.
- (4) Privremeni smještaj može se priznati djetetu i odrasloj osobi radi pripreme na izvaninstitucijsku skrb.
- (5) Privremeni smještaj može se priznati djetetu s teškoćama u razvoju i odrasloj osobi s invaliditetom najdulje do 21. godine života radi školovanja po posebnom programu izvan mjesta prebivališta, ako se školovanje ne može osigurati u mjestu prebivališta.
- (6) Privremeni smještaj iz stavaka 3. i 4. ovoga članka može trajati dok traje potreba, a najdulje šest mjeseci.
- (7) Privremeni smještaj iz stavka 5. ovoga članka može trajati dok traje potreba za redovitim školovanjem.

11.8.2. Dugotrajni smještaj

Članak 93. (NN 152/14)

- (1) Dugotrajni smještaj priznaje se korisniku kojem je tijekom duljeg vremenskog razdoblja potrebno osigurati intenzivnu skrb i zadovoljavanje drugih životnih potreba.
- (2) Djetetu bez roditelja, djetetu koje roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti priznaje se dugotrajni smještaj u udomiteljskoj obitelji, obiteljskom domu ili organiziranom stanovanju.
- (3) Dugotrajni smještaj priznaje se osobi s invaliditetom, tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem, sukladno dobi, vrsti i stupnju oštećenja kada nije moguće osigurati skrb u obitelji pružanjem odgovarajućih izvaninstitucijskih oblika skrbi.
- (4) Dugotrajni smještaj priznaje se funkcionalno ovisnoj starijoj osobi i teško bolesnoj osobi kojoj je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe.
- (5) Dugotrajni smještaj priznaje se osobi nesposobnoj za rad koja se nalazi u posebno teškim životnim prilikama koje se ne mogu otkloniti primjenom drugih prava iz socijalne skrbi ili na drugi način.
- (6) Dugotrajni smještaj neće se priznati osobi koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, kojoj pomoći i njegu mogu pružiti članovi obitelji ili se pomoći i njega može osigurati na drugi način.

11.9. Organizirano stanovanje

Članak 94.

- (1) Organizirano stanovanje je socijalna usluga kojom se jednoj ili više osoba tijekom 24 sata dnevno uz organiziranu stalnu ili povremenu pomoć stručne ili druge osobe, u stanu ili izvan stana, osiguravaju osnovne životne potrebe te socijalne, radne, kulturne, obrazovne, rekreacijske i druge potrebe.
- (2) Organiziranim stanovanjem smatra se i stanovanje u zajednici stambenih jedinica koje se nalaze na istoj lokaciji.
- (3) U jednoj stambenoj jedinici može stanovati najviše osam korisnika.

12. Naknada za ugroženog kupca energenata

Članak 94.a (NN 99/15)

- (1) Pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata priznaje se samcu ili kućanstvu koji ispunjava kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca koji su propisani propisima kojima se uređuje energetski sektor.
- (2) Centar za socijalnu skrb će na zahtjev osobe iz stavka 1. ovoga članka koja ispunjava uvjete za stjecanje statusa ugroženog kupca rješenjem kojim priznaje pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata među ostalim:
- utvrditi status ugroženog kupca
  - odrediti vrstu i opseg prava koja korisniku pripadaju, odnosno mjesecni iznos naknade za ugroženog kupca energenata te
  - odrediti način sudjelovanja u podmirenju troškova energenata, odnosno način isplate naknade za ugroženog kupca energenata.
- (3) Ako zbog promijenjenih okolnosti korisnik kojem je priznato pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata više ne ispunjava uvjete za daljnje korištenje prava, centar za socijalnu skrb će rješenjem ukinuti rješenje kojim se priznaje predmetno pravo.
- (4) Mjesecni iznos naknade za ugroženog kupca energenata, način sudjelovanja u podmirenju troškova energenata korisnika naknade te postupanje nadležnih centara za socijalnu skrb vezano za priznanje predmetne naknade propisat će uredbom Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva.
- (5) Sadržaj obrasca za podnošenje zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za socijalnu skrb

VI. CIJENE I SUDJELOVANJE KORISNIKA U PLAĆANJU SOCIJALNIH USLUGA

Članak 95.

- (1) Metodologiju za utvrđivanje cijena socijalnih usluga koje se pružaju u mreži socijalnih usluga pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(2) Domovi socijalne skrbi i centri za pružanje usluga u zajednici kojima je osnivač Republika Hrvatska pružaju socijalne usluge po cijeni koju sukladno pravilniku iz stavka 1. ovoga članka odredi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(3) Odluku o utvrđivanju cijena socijalnih usluga koje domovi socijalne skrbi i centri za pružanje usluga u zajednici kojima je osnivač Republika Hrvatska pružaju u mreži socijalnih usluga donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(4) Odluka iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Članak 96.

Cijenu usluga izvan mreže socijalnih usluga pružatelji socijalnih usluga određuju samostalno.

Članak 97. (NN 152/14, 99/15)

(1) Korisnik – odrasla osoba koji socijalnu uslugu koristi na temelju rješenja centra za socijalnu skrb, dužan je sudjelovati u plaćanju cijene usluge svojim prihodom sukladno pravilniku iz članka 99. ovoga Zakona.

(2) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka čiji prihod nije dostatan za utvrđeni iznos sudjelovanja u plaćanju cijene usluge dužan je prodati imovinu koja ne služi njemu i članovima njegovog kućanstva za podmirenje osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba.

(3) Pri utvrđivanju prihoda kojima korisnik sudjeluje u plaćanju usluga iznos prihoda umanjuje se za iznos koji korisnik plaća za uzdržavanje nekog od članova obitelji prema propisima kojima se uređuju obiteljski odnosi, a korisniku prava na uslugu smještaja i organiziranog stanovanja umanjuje se i za iznos naknade za osobne potrebe korisnika.

(4) Ako korisnik ne može u cijelosti ili djelomično platiti cijenu usluge na način propisan stavcima 1. i 2. ovoga članka, cijenu usluge dužni su u cijelosti ili djelomično platiti zakonski obveznici uzdržavanja na temelju nagodbe sklopljene sa centrom za socijalnu skrb ili prema propisima kojima se uređuju obiteljski odnosi.

(5) Ako obveznici uzdržavanja ne izvršavaju obveze iz nagodbe iz stavka 4. ovoga članka, centar za socijalnu skrb će pred nadležnim sudom pokrenuti postupak za naknadu troškova za pružene usluge.

(6) Iznimno, osoba koja je obveznik uzdržavanja odrasle osobe nesposobne za rad nije dužna sudjelovati u cijeni usluge ako je njezin prihod ili prihod njezinog kućanstva manji od trostrukog iznosa zajamčene minimalne naknade za samca ili kućanstvo, utvrđenog sukladno članku 30. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona.

(7) Ako se troškovi usluge iz stavka 1. ovoga članka ne mogu platiti na način propisan stavcima 1. do 4. ovoga članka, plaćanje usluge tereti sredstva Ministarstva.

Članak 98.

(1) Roditelji djeteta dužni su plaćati u cijelosti ili sudjelovati u plaćanju usluge koje dijete ostvaruje na temelju ovoga Zakona, sukladno pravilniku iz članka 99. ovoga Zakona, osim ako su roditelji korisnici zajamčene minimalne naknade.

(2) Roditelji ili drugi obveznici uzdržavanja djeteta i centar za socijalnu skrb sklapaju nagodbu kojom utvrđuju plaćanje usluge. Nagodba ima snagu ovršne isprave.

(3) Ako roditelji ili drugi obveznici uzdržavanja ne žele sklopiti nagodbu iz stavka 2. ovoga članka, centar za socijalnu skrb će pred nadležnim sudom pokrenuti postupak za naknadu troškova pruženih usluga.

(4) Dijete koje ima redoviti mjesecni prihod dužno je sudjelovati u plaćanju usluge koju ostvaruje na temelju ovoga Zakona, sukladno pravilniku iz članka 99. ovoga Zakona, a najviše do 50% prihoda.

(5) Dijete svojom imovinom ne sudjeluje u plaćanju usluga.

Članak 99.

Sudjelovanje korisnika u plaćanju cijene usluge i način plaćanja usluga pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

VII. NADLEŽNOST I POSTUPAK ZA PRIZNAVANJE PRAVA IZ SOCIJALNE SKRBI

Članak 100. (NN 152/14)

(1) O priznavanju prava u sustavu socijalne skrbi na zajamčenu minimalnu naknadu, naknadu za osobne potrebe korisnika smještaja, jednokratnu naknadu, naknade u vezi s obrazovanjem, osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu, status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja, naknadu do zaposlenja i socijalne usluge rješenjem odlučuje centar za socijalnu skrb.

(2) O priznavanju prava na naknadu za troškove stanovanja rješenjem odlučuje jedinica lokalne samouprave i Grad Zagreb, sukladno odredbama ovoga Zakona i posebnih zakona.

(3) O priznavanju prava na naknadu za troškove ogrjeva rješenjem odlučuje jedinica područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(4) Za priznavanje prava u sustavu socijalne skrbi iz stavka 1. ovoga članka mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb osnovan za područje na kojem stranka ima prebivalište.

(5) Ako stranka nema prebivalište na području Republike Hrvatske, mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb prema mjestu boravišta stranke u Republici Hrvatskoj, a ako stranka nema boravište u Republici Hrvatskoj, mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb prema mjestu posljednjeg prebivališta, odnosno boravišta stranke na području Republike Hrvatske.

(6) Ako se mjesna nadležnost ne može odrediti na način propisan stavcima 4. i 5. ovoga članka, mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb prema mjestu na kojem je nastao povod za vođenje postupka.

(7) Mjesna nadležnost ne mijenja se priznavanjem prava na uslugu smještaja i organiziranog stanovanja izvan mjesta prebivališta.

(8) Ako se izmijene okolnosti na osnovi kojih je po ovom Zakonu bila određena mjesna nadležnost, postupak nastavlja nadležni centar za socijalnu skrb. Nadležni centar dužan je preispitati ispunjava li korisnik i nadalje uvjete za korištenje priznatog prava. Novo rješenje se donosi samo u slučaju promijenjenih okolnosti o kojim ovisi opseg i daljnje korištenje prava.

Članak 100.a (NN 99/15)

(1) O priznaju prava na naknadu za ugroženog kupca energenata rješenjem odlučuje centar za socijalnu skrb.

(2) Na određivanje mjesne nadležnosti za priznanje prava iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članaka 100., 101. i 102. ovoga Zakona.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba.

(4) O žalbi iz stavka 3. ovoga članka odlučuje Ministarstvo. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Centar za socijalnu skrb će po potrebi, a najmanje jedanput godišnje, preispitati postojanje činjenica i okolnosti koje su bile odlučujuće za donošenje rješenja o priznavanju prava iz stavka 1. ovoga članka te donijeti novo rješenje ako su se promijenile okolnosti o kojima ovisi ostvarivanje ili opseg priznatog prava.

(6) Korisnik kojem je priznato pravo iz stavka 1. ovoga članka dužan je odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene, prijaviti centru za socijalnu skrb svaku promjenu koja utječe na daljnje korištenje ili opseg prava.

(7) Troškovi postupka u vezi s priznavanjem prava iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu.

Članak 101.

(1) Mjesna nadležnost za djecu određuje se prema prebivalištu roditelja, a ako nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, prema njihovom boravištu.

(2) Za dijete čiji roditelji žive odvojeno mjesna nadležnost se određuje prema prebivalištu roditelja s kojim dijete živi prema odluci suda, a ako nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, prema njegovom boravištu.

(3) Do donošenja odluke suda iz stavka 2. ovoga članka mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb nadležan prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta roditelja kod kojega dijete pretežno boravi.

(4) Ako je roditeljima koji žive odvojeno oduzeto pravo da žive s djetetom i odgajaju ga, a dijete je povjerenou na čuvanje i odgoj drugoj osobi ili domu socijalne skrbi odnosno drugom pružatelju socijalnih usluga, za dijete je mjesno nadležan centar za socijalnu skrb prema prebivalištu, odnosno boravištu roditelja koji sam ili u većoj mjeri izvršava ostale sadržaje roditeljske skrbi.

(5) Mjesna nadležnost centra za socijalnu skrb za dijete ne mijenja se ako je roditelj lišen prava na roditeljsku skrb, osim u slučaju posvojenja.

Članak 102.

(1) Za osobu koja se zbog elementarnih nepogoda ili sličnih razloga našla izvan mjesta svog prebivališta, dok se ne ostvare uvjeti za njezin povratak, mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb nadležan prema mjestu u kojemu se osoba zatekla.

(2) Za dijete koje se zatekne bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe izvan mjesta svog prebivališta, kao i za druge osobe koje nisu u stanju štititi svoja prava i interes, a zateknu se izvan mjesta svog prebivališta, mjesno je nadležan centar za socijalnu skrb na čijem području se zateknu.

Članak 103.

(1) O sukobu mjesne nadležnosti između centara za socijalnu skrb odlučuje Ministarstvo.

(2) Ako nastane sukob mjesne nadležnosti, centar za socijalnu skrb koji je započeo postupak dužan je obaviti radnje u postupku koje ne trpe odgodu.

(3) O sukobu stvarne nadležnosti između centra za socijalnu skrb i jedinice lokalne, područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba odlučuje nadležni upravni sud.

(4) Postupci iz stavaka 1. i 3. ovoga članka su hitni.

Članak 104.

(1) O izuzeću stručnog radnika i predstojnika podružnice centra za socijalnu skrb odlučuje ravnatelj centra za socijalnu skrb.

(2) O izuzeću ravnatelja centra za socijalnu skrb odlučuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(3) Ako zbog izuzeća ravnatelja ili istodobnog izuzeća ravnatelja i stručnih radnika centar za socijalnu skrb ne može dalje postupati, ministar nadležan za poslove socijalne skrbi će za postupanje odrediti drugi centar za socijalnu skrb.

Članak 105.

(1) Postupak za priznavanje prava propisanih ovim Zakonom pokreće se na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti.

(2) Postupak za priznavanje prava propisanih ovim Zakonom pokreće se i na zahtjev bračnog druga, punoljetnog djeteta, roditelja ili skrbnika stranke.

(3) Centar za socijalnu skrb može pokrenuti postupak po službenoj dužnosti i na temelju obavijesti članova obitelji, građana, ustanova, udruga, vjerskih zajednica, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba te državnih i drugih tijela.

Članak 106. (NN 152/14)

(1) Ako je u postupku prije donošenja rješenja o pravima u sustavu socijalne skrbi ili drugim pravima po posebnim propisima, potrebno utvrditi činjenice vezane za zdravstveno stanje propisane kao uvjet za priznavanje prava po ovom Zakonu ili po posebnim propisima, centar za socijalnu skrb ili drugo nadležno tijelo će zatražiti nalaz i mišljenje područne ustrojstvene jedinice Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom zakonu.

(2) Ako se žalbom pobija prvostupansko rješenje o pravima iz socijalne skrbi, odnosno drugim pravima po posebnim propisima u svezi s nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u prvom stupnju, Ministarstvo ili drugo nadležno tijelo drugog stupnja, prije donošenja rješenja o žalbi može pribaviti nalaz i mišljenje Središnjeg ureda Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom zakonu.

Članak 107. (NN 99/15)

(1) Korisnik socijalne skrbi dužan je službenoj osobi te nadležnom centru za socijalnu skrb dati istinite osobne podatke, podatke o svom prihodu i imovini, kao i drugim okolnostima o kojima ovisi priznavanje nekog prava i pisanom izjavom omogućiti njihovu dostupnost u postupku za priznavanje prava na novčane naknade i socijalne usluge kao i tijekom korištenja prava.

(2) Za točnost podataka navedenih u zahtjevu za ostvarivanje prava u sustavu socijalne skrbi podnositelj zahtjeva odgovara materijalno i kazneno.

(3) Nadležna tijela, sudovi i finansijske institucije dužni su bez odgađanja, na zahtjev nadležnog tijela koje odlučuje o pravima iz sustava socijalne skrbi ili centra za socijalnu skrb, dostaviti podatke o dohotku i imovini podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva.

Članak 108.

Temeljem procjene potreba korisnika centar za socijalnu skrb u suradnji s podnositeljem zahtjeva i članovima obitelji tijekom postupka za priznavanje prava izrađuje individualni plan skrbi.

Članak 109. (NN 152/14)

Ako prije izvršnosti rješenja o priznavanju prava iz socijalne skrbi umre osoba o čijem se pojedinačnom pravu rješava na temelju ovoga Zakona, postupak se obustavlja.

Članak 110. (NN 99/15)

(1) Postupak za priznavanje prava u sustavu socijalne skrbi je hitan.

(2) Ako nije potrebno provoditi posebni ispitni postupak, nadležno tijelo koje odlučuje o priznanju prava u sustavu socijalne skrbi dužno je donijeti rješenje u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(3) Ako je potrebno provoditi posebni ispitni postupak, nadležno tijelo koje odlučuje o priznanju prava u sustavu socijalne skrbi dužno je donijeti rješenje u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(4) Nadležno tijelo iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona dužno je odluku o zahtjevu za priznanje prava na jednokratnu naknadu iz članaka 46., 47. i 48. ovoga Zakona donijeti u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 111.

(1) U iznimno žurnim slučajevima, kada je potrebno poduzimanje mjera radi oticanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi, posebno djece, ili radi osiguravanja javnog reda i sigurnosti, centar za socijalnu skrb može donijeti usmeno rješenje i odrediti izvršenje usmenog rješenja bez odgode.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka centar za socijalnu skrb dužan je donijeti rješenje u pisanim obliku najkasnije u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Članak 112.

(1) Centar za socijalnu skrb će po potrebi, a najmanje jedanput godišnje, preispitati postojanje činjenica i okolnosti koje su bile odlučujuće za donošenje rješenja o priznavanju prava iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona te donijeti novo rješenje ako su se promijenile okolnosti o kojima ovisi ostvarivanje ili opseg priznatog prava.

(2) Korisnik kojem je priznato pravo iz socijalne skrbi dužan je odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene prijaviti centru za socijalnu skrb svaku promjenu koja utječe na daljnje korištenje ili opseg prava.

Članak 113.

(1) Troškovi postupka u vezi s priznavanjem prava iz socijalne skrbi iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu.

(2) Ako centar za socijalnu skrb rješava o pravima za koja sredstva osigurava jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, međusobna prava, obveze i odgovornost utvrdit će se ugovorom sklopljenim između centra za socijalnu skrb i jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Članak 114. (NN 152/14)

(1) Protiv rješenja iz članka 100. stavaka 1. do 3. ovoga Zakona može se izjaviti žalba.

(2) O žalbi protiv rješenja centra za socijalnu skrb iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona odlučuje Ministarstvo.

(3) O žalbi protiv rješenja jedinice lokalne samouprave iz članka 100. stavka 2. ovoga Zakona odlučuje jedinica područne (regionalne) samouprave, a o žalbi protiv rješenja Grada Zagreba iz članka 100. stavka 2. ovoga Zakona odlučuje Ministarstvo.

(4) O žalbi protiv rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba iz članka 100. stavka 3. ovoga Zakona odlučuje Ministarstvo.

(5) Žalba iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

VIII. FINANCIRANJE DJELATNOSTI SOCIJALNE SKRBI

Članak 115.

Sredstva za financiranje djelatnosti socijalne skrbi osiguravaju se iz:

- sredstava proračuna Republike Hrvatske
- sredstava proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba
- sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave
- prihoda ostvarenih sudjelovanjem korisnika i njihovih obveznika uzdržavanja u plaćanju troškova socijalnih usluga
- vlastitih prihoda
- donacija, pomoći i ostalih namjenskih prihoda.

Članak 116.

Republika Hrvatska osigurava u državnom proračunu sredstva za:

- prava na novčane naknade u sustavu socijalne skrbi
- prava na socijalne usluge, osim u slučajevima propisanim ovim Zakonom
- financiranje rada centara za socijalnu skrb

- financiranje rada domova socijalne skrbi i centara za pružanje usluga u zajednici čiji je osnivač Republika Hrvatska
- financiranje rashoda za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju prostora, kupnju poslovnih objekata, rashoda za investicijsko održavanje, hitne intervencije, opremanje prostora te ulaganje u informatizaciju u domovima socijalne skrbi te centrima za pružanje usluga u zajednici čiji je osnivač Republika Hrvatska
- financiranje rashoda za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju prostora, kupnju poslovnih objekata, rashoda za investicijsko održavanje, hitne intervencije, opremanje prostora te ulaganje u informatizaciju u centrima za socijalnu skrb.

Članak 117.

- (1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su osigurati sredstva za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi sukladno ovom Zakonu i posebnom propisu, u skladu sa socijalnim planom i mrežom socijalnih usluga na svojem području.
- (2) Jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb dužni su u svom proračunu osigurati sredstva za troškove ogrjeva, a jedinice lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb sredstva za ostvarivanje prava na podmirenje troškova stanovanja, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.
- (3) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju sredstva za rad ustanova socijalne skrbi čiji su osnivač, za investicijsko i tekuće održavanje prostora, opreme i prijevoznih sredstava tih ustanova te za njihovo investicijsko ulaganje i održavanje informatičke opreme i druge komunikacijske opreme.
- (4) Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su u svom proračunu osigurati sredstva za uslugu prehrane u pučkim kuhinjama, kao i pružanje usluga smještaja u prihvatilišta ili prenoćišta za beskućnike na način propisan ovim Zakonom.
- (5) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno ovim Zakonom, na način propisan njihovim općim aktom, ako u svom proračunu imaju za to osigurana sredstva.

Članak 118.

- (1) Za financiranje centara za socijalnu skrb u državnom proračunu osiguravaju se sredstva za:
  - rashode za zaposlene (bruto plaće, ostale rashode za zaposlene i doprinose na plaće)
  - materijalne rashode (naknade za prijevoz na posao i s posla, obveznu stručnu izobrazbu radnika)
  - rashode za nabavu nefinancijske imovine (materijalne i nematerijalne imovine, građevina, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava, informatizacije, dodatnih ulaganja u nefinancijsku imovinu i dr.).
- (2) U proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba osiguravaju se sredstva za materijalne rashode i finansijske rashode centra za socijalnu skrb, i to:
  - naknade troškova zaposlenima (službena putovanja, naknade za rad na terenu, naknade za odvojeni život te stručno usavršavanje zaposlenika)
  - rashode za materijal i energiju (uredski materijal i ostale materijalne rashode, materijal i sirovine, energiju, materijal i dijelove za tekuće održavanje i investicijsko održavanje i sitni inventar)

- rashode za usluge (telefona, pošte i prijevoza, tekućeg i investicijskog održavanja, komunalne usluge, zakupnine i najamnine osim najma vozila, zdravstvene usluge, intelektualne i osobne usluge, računalne usluge i ostale usluge)
- ostale nespomenute rashode poslovanja (naknade za rad povjerenstava, upravnog vijeća i slično, premije osiguranja, reprezentaciju, članarine, pristojbe i naknade i ostale nespomenute rashode poslovanja)
- finansijske rashode (bankarske usluge i usluge platnog prometa, negativne tečajne razlike i valutne klauzule, zatezne kamate i ostale nespomenute finansijske rashode).

Članak 119.

Za financiranje domova socijalne skrbi i centara za pružanje usluga u zajednici kojima je osnivač Republika Hrvatska, u državnom proračunu osiguravaju se sredstva za:

- rashode za zaposlene (bruto plaće, ostale rashode za zaposlene i doprinose na plaće)
- materijalne rashode (naknade troškova zaposlenima, rashode za materijal i energiju, rashode za usluge, ostale nespomenute rashode poslovanja)
- finansijske rashode
- naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade
- ostale rashode
- rashode za nabavu nefinansijske imovine (materijalne i nematerijalne imovine, građevina, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava, nematerijalne proizvedene imovine, informatizacije, dodatnih ulaganja u nefinansijsku imovinu i dr.).

Članak 120.

(1) Decentralizirane funkcije djelatnosti socijalne skrbi u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba su:

- sredstva za rad domova za starije i nemoćne osobe nad kojima su prenesena osnivačka prava
- materijalni i finansijski rashodi centra za socijalnu skrb i
- troškovi ogrjeva korisnicima koji se griju na drva.

(2) U proračunu Republike Hrvatske osiguravaju se putem pomoći izravnjanja nedostajuća sredstva u proračunima jedinica područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba za financiranje decentraliziranih funkcija, do iznosa bilančnih prava utvrđenih odlukama iz stavka 3. ovoga članka.

(3) Vlada Republike Hrvatske za svaku godinu po donošenju državnog proračuna za iduću godinu donosi odluke o minimalnim standardima, kriterijima i mjerilima za financiranje decentraliziranih funkcija iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 121.

(1) Za financiranje decentraliziranih domova za starije i nemoćne osobe, kojima su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, u proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba osiguravaju se sredstva za:

- rashode za zaposlene

- materijalne rashode
- finansijske rashode
- hitne intervencije (investicijsko održavanje, oprema i nabava nefinansijske imovine)
- rashode za nabavu nefinansijske imovine (materijalne i nematerijalne imovine, građevina, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava isključivo za obavljanja osnovne djelatnosti, nematerijalne proizvedene imovine, informatizacije, dodatnih ulaganja u nefinansijsku imovinu i dr.).

(2) U proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba osigurava se razlika sredstava između ukupnih prihoda za posebne namjene i utvrđenih rashoda za domove za starije i nemoćne osobe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 122.

(1) Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su, sukladno finansijskim mogućnostima, poticati i osigurati građanima na svojem području druge oblike materijalnih pomoći i potpora kao što je prehrana u pučkim kuhinjama, privremeni smještaj beskućnika u prihvatilište ili prenoćište, zbrinjavanje osoba koje primaju zajamčenu minimalnu naknadu u socijalne stanove, subvencije u plaćanju pojedinih socijalnih i drugih usluga sukladno svojim općim aktima i ovome Zakonu, poticati rad udruga i volonterski rad u socijalnoj skrbi te razvijati druge oblike socijalne skrbi na svojem području.

(2) Ako veliki gradovi i gradovi sjedišta županija nisu u mogućnosti osigurati sredstva za prehranu u pučkim kuhinjama, privremeni smještaj beskućnika u prihvatilište ili prenoćište ili zbrinjavanje osoba koje primaju zajamčenu minimalnu naknadu u socijalne stanove, u financiranju navedenih pomoći i usluga će sudjelovati i jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima.

(3) U kriznim situacijama kada obitelj s maloljetnom djecom ostane bez svog doma i nije u mogućnosti sama osigurati smještaj, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su im osigurati privremeni smještaj u socijalnom stanu ili na drugi način, kako bi se spriječilo odvajanje djece od odraslih članova obitelji.

IX. OBAVLJANJE DJELATNOSTI SOCIJALNE SKRBI

Članak 123.

Djelatnost socijalne skrbi obavljaju:

- ustanove socijalne skrbi
- udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe te obrtnici
- fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost
- udomiteljske obitelji.

1. USTANOVE SOCIJALNE SKRBI

Članak 124.

Ustanove socijalne skrbi su:

1. centar za socijalnu skrb
2. dom socijalne skrbi
3. centar za pružanje usluga u zajednici
4. centar za pomoć u kući.

Članak 125.

- (1) Ustanove socijalne skrbi upisuju se u sudski registar i u upisnik ustanova socijalne skrbi koji vodi Ministarstvo.
- (2) Sadržaj upisnika iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.
- (3) Na ustanove socijalne skrbi primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (4) Kada je osnivač ustanove socijalne skrbi Republika Hrvatska, prava i obveze osnivača ima Ministarstvo. Kada je osnivač ustanove socijalne skrbi druga pravna osoba, prava i obveze osnivača ima njezino nadležno tijelo.

1.1. Centar za socijalnu skrb

Članak 126.

- (1) Centar za socijalnu skrb je javna ustanova.
- (2) Centar za socijalnu skrb osniva Republika Hrvatska rješenjem Ministarstva.
- (3) Centar za socijalnu skrb osniva se za područje jedne ili više općina ili gradova na području iste županije, odnosno za područje Grada Zagreba.
- (4) Centar za socijalnu skrb može imati jednu ili više podružnica.

Članak 127.

- (1) Centar za socijalnu skrb na temelju javnih ovlasti:
  - rješava u prvom stupnju u upravnom području socijalne skrbi, obiteljskopravne i kaznenopravne zaštite i drugim pravima u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnih propisa
  - provodi izvršenja rješenja
  - vodi propisane očeviđnike
  - izdaje uvjerenja i druge potvrde
  - daje podatke o obiteljskim prilikama, te mišljenja i prijedloge u sudskim postupcima koji se odnose na obiteljskopravnu i kaznenopravnu zaštitu
  - daje podatke i mišljenja prilikom odlučivanja o odobravanju pogodnosti izlaska zatvorenika iz penalne ustanove sukladno posebnom propisu kojim se uređuje izvršavanje kazne zatvora
  - sudjeluje kao stranka ili umješač pred sudom i drugim državnim tijelima kada se radi o zaštiti osobnih interesa djece i drugih članova obitelji koji se ne mogu brinuti sami o sebi ni o svojim pravima i interesima

- izdaje dozvole za obavljanje udomiteljstva i obavlja nadzor nad udomiteljskim obiteljima te vodi evidenciju o izdanim dozvolama, registar udomiteljskih obitelji i registar smještenih korisnika
- provodi odgojne mjere nad djecom s problemima u ponašanju
- provodi posredovanje u postupku razvoda braka.

(2) Centar za socijalnu skrb u sjedištu jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Centar za socijalnu skrb Grada Zagreba, osim poslova iz stavka 1. ovoga članka, na temelju javnih ovlasti obavlja poslove vezane uz obavljanje djelatnosti dadilje koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, sukladno posebnom propisu, bili u nadležnosti obiteljskog centra, a osobito:

- odlučuje u prvom stupnju o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti dadilje
- odlučuje u prvom stupnju o upisu dadilje u imenik dadilja te upisu pomoćnih dadilja u imenik pomoćnih dadilja
- vodi registar osoba koje obavljaju djelatnost dadilje te imenike dadilja i pomoćnih dadilja
- provodi stručni nadzor nad provedbom posebnog propisa kojim se uređuje djelatnost dadilja.

(3) Centar za socijalnu skrb na temelju javnih ovlasti može obavljati i poslove zbrinjavanja djece odbjegle iz obitelji ili od pružatelja socijalnih usluga smještaja ili organiziranog stanovanja te organizirati i pružati pomoć u kući.

Članak 128.

Osim javnih ovlasti iz članka 127. ovoga Zakona, centar za socijalnu skrb obavlja i druge stručne poslove:

- potiče, organizira i provodi aktivnosti s ciljem sprječavanja i suzbijanja socijalnih i osobnih problema
- obavlja stručno-analitičke poslove
- potiče i razvija samopomoć, dobrosusjedsku pomoć, dobrovoljni rad, dobrovorne i druge djelatnosti
- sudjeluje u suzbijanju ovisnosti o alkoholu, drogama i drugim ovisnostima
- predlaže mjere unapređenja socijalne politike
- predlaže, potiče i usklađuje druge aktivnosti u području socijalne skrbi na lokalnoj razini
- sudjeluje u donošenju socijalnog plana za područje jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba
- procjenjuje potrebe korisnika i planira pružanje socijalnih usluga
- osigurava razvoj socijalnih usluga u skladu sa socijalnim planom i mrežom socijalnih usluga
- prati razvoj standarda kvalitete socijalnih usluga, predlaže unaprjeđenje postojećih i uvođenje novih standarda
- koordinira i provodi aktivnosti u području sprječavanja trgovanja ljudima, nasilja u obitelji, vršnjačkog nasilja i problema ovisnosti putem županijskih koordinatora
- organizira i provodi edukacije i superviziju udomitelja, predstavnika obiteljskih domova i stručnih radnika drugih pružatelja socijalnih usluga

- provodi i organizira edukacije i superviziju stručnih radnika centra za socijalnu skrb
- provodi i organizira edukacije voditelja mjere nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi i vodi evidenciju voditelja mjere nadzora
- obavlja druge poslove utvrđene ovim Zakonom, posebnim propisima i statutom centra za socijalnu skrb.

Članak 129.

Centar za socijalnu skrb u sjedištu jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Centar za socijalnu skrb Grada Zagreba obavlja i poslove savjetodavnog i preventivnog rada i druge stručne poslove koji se odnose na:

- savjetodavnu uslugu koja se odnosi na brak, roditeljstvo, obiteljske i partnerske odnose
- razvoj socijalizacijskih vještina djece i mladih, posebno komunikacijskih vještina i nenasilnog rješavanja sukoba među djecom i mladima
- razvoj komunikacije i tolerancije u mладenačkim i partnerskim odnosima
- organiziranje i provođenje edukacije posvojitelja
- obiteljsku medijaciju
- poticanje i razvoj programa rada u zajednici, volonterskog rada i rada udruga koje su potpora roditeljima, obitelji, djeci, mlađeži i drugim socijalno osjetljivim skupinama stanovništva
- poticanje i provedbu programskih aktivnosti namijenjenih edukaciji i promidžbi obiteljskih vrijednosti.

Članak 130.

(1) Centar za socijalnu skrb započet će s radom nakon što se na temelju izvršnoga rješenja iz članka 126. stavka 2. ovoga Zakona upiše u sudski registar i upisnik ustanova socijalne skrbi.

(2) Minimalne uvjete prostora, opreme i broja potrebnih stručnih i drugih radnika centra za socijalnu skrb i podružnice pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

1.1.1. Upravno vijeće centra za socijalnu skrb

Članak 131.

(1) Centrom za socijalnu skrb upravlja upravno vijeće koje se imenuje na mandat od četiri godine. Upravno vijeće obavlja poslove u skladu s odredbama Zakona o ustanovama i statuta.

(2) Upravno vijeće čine tri predstavnika osnivača, jedan predstavnik radnika zaposlen u centru za socijalnu skrb i jedan predstavnik jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.

(3) Predstavnici osnivača i predstavnik jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, za čije područje se osniva centar za socijalnu skrb, moraju imati završen najmanje preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij i radni staž na poslovima u djelatnosti socijalne skrbi, iznimno u drugoj društvenoj ili humanističkoj djelatnosti.

(4) Predstavnike osnivača u upravno vijeće imenuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi. Predstavnika jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno predstavnika Grada Zagreba, imenuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi na prijedlog jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.

(5) Člana upravnog vijeća, predstavnika radnika zaposlenih u centru za socijalnu skrb, na mandat od četiri godine imenuje radničko vijeće, a ako ono nije utemeljeno, predstavnika radnika biraju radnici na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, sukladno posebnom propisu.

(6) Predsjednika i zamjenika predsjednika upravnog vijeća biraju članovi upravnog vijeća između predstavnika osnivača.

(7) Upravno vijeće donosi poslovnik o radu kojim se utvrđuje način rada. Upravno vijeće odluke donosi većinom glasova od ukupnog broja članova.

(8) Ovlasti članova upravnog vijeća te druga pitanja rada upravnog vijeća osnivač utvrđuje aktom o osnivanju, odnosno statutom centra za socijalnu skrb u skladu sa zakonom.

(9) Upravno vijeće centra za socijalnu skrb dužno je 90 dana prije isteka mandata obavijestiti osnivača o isteku mandata člana upravnog vijeća.

(10) Član upravnog vijeća može biti razriješen i prije isteka mandata.

(11) Odluku o razrješenju člana upravnog vijeća, predstavnika osnivača, donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, a odluku o razrješenju predstavnika jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba u upravnom vijeću donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, na prijedlog jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.

(12) Odlukom iz stavka 11. ovoga članka o razrješenju člana upravnog vijeća, predstavnika osnivača imenuje se novi član upravnog vijeća kojemu mandat traje do isteka mandata razriješenog člana upravnog vijeća.

(13) Odlukom iz stavka 11. ovoga članka o razrješenju člana upravnog vijeća predstavnika jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno predstavnika Grada Zagreba, za čije područje se osniva centar za socijalnu skrb na prijedlog jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, imenuje se novi član upravnog vijeća kojemu mandat traje do isteka mandata razriješenog člana upravnog vijeća.

(14) Naknadu za rad članova upravnog vijeća centra za socijalnu skrb odlukom utvrđuje osnivač ako za tu namjenu centar za socijalnu skrb ima osigurana sredstva.

1.1.2. Ravnatelj centra za socijalnu skrb

Članak 132.

(1) Ravnatelj organizira i vodi poslovanje i stručni rad centra za socijalnu skrb, predstavlja i zastupa centar za socijalnu skrb i odgovoran je za zakonitost rada centra za socijalnu skrb.

(2) Ovlasti ravnatelja centra za socijalnu skrb utvrđene su zakonom, aktom o osnivanju i statutom centra za socijalnu skrb.

(3) Mandat ravnatelja traje četiri godine, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

Članak 133.

(1) Za ravnatelja centra za socijalnu skrb može biti imenovan hrvatski državljanin koji ima završen prediplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani prediplomski i diplomski sveučilišni studij socijalnog rada, socijalne politike, prava, psihologije, socijalne pedagogije ili edukacijske rehabilitacije, najmanje pet

godina radnog staža na stručnim poslovima u propisanom akademskom zvanju i akademskom stupnju u djelatnosti socijalne skrbi i položen stručni ispit te u odnosu na kojeg ne postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ravnatelja centra za socijalnu skrb imenuje upravno vijeće na temelju javnog natječaja, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(3) Kandidat za ravnatelja koji je član upravnog vijeća ne može sudjelovati u raspravi i donošenju odluke o prijedlogu da se njega imenuje za ravnatelja centra za socijalnu skrb.

Članak 134. (NN 152/14)

(1) Osoba imenovana za ravnatelja centra sklapa s upravnim vijećem ugovor o radu u punom radnom vremenu na vrijeme od četiri godine.

(2) Ako osoba imenovana za ravnatelja ima ugovor o radu u centru za socijalnu skrb na neodređeno vrijeme, na njezin zahtjev prava i obveze iz radnog odnosa mirovat će do prestanka mandata, a najduže za vrijeme trajanja dvaju uzastopnih mandata.

(3) Osoba iz stavka 2. ovoga članka dužna se po isteku mandata vratiti na poslove koje je prethodno radila u centru za socijalnu skrb, u protivnom joj prestaje radni odnos.

(4) Osobu imenovanu za ravnatelja do povratka na poslove za koje joj prava i obveze iz radnog odnosa miruju zamjenjuje osoba u radnom odnosu koji se zasniva na određeno vrijeme.

(5) Osobi koja je imenovana za ravnatelja, istekom mandata, ako ne bude ponovno imenovana ravnateljem, centar za socijalnu skrb dužan je ponuditi sklapanje ugovora o radu za poslove za koje ispunjava uvjete.

Članak 135.

(1) Ravnatelja centra za socijalnu skrb u slučaju privremene spriječenosti u obavljanju ravnateljskih poslova zamjenjuje stručni radnik centra za socijalnu skrb kojega odredi ravnatelj.

(2) Stručni radnik iz stavka 1. ovoga članka koji zamjenjuje ravnatelja ima pravo i dužnost obavljati one poslove ravnatelja čije se izvršenje ne može odgađati.

Članak 136.

(1) Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja centra za socijalnu skrb i prije isteka mandata za koji je izabran, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi, ako:

- ravnatelj to osobno zahtijeva
- nastane neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu
- je nastupila zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona
- ravnatelj bez opravdanog razloga ne provodi program rada koji je donijelo upravno vijeće
- ravnatelj u svojem radu krši propise i opće akte centra za socijalnu skrb, neopravdano ne izvršava odluke upravnog vijeća ili postupa u suprotnosti s njima
- ravnatelj nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči centru za socijalnu skrb veću štetu, zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti

– je upravnim nadzorom ustanovljena teža povreda propisa i općih akata centra za socijalnu skrb ili su utvrđene veće nepravilnost u radu ravnatelja.

(2) Upravno vijeće mora prije donošenja odluke o razrješenju obavijestiti ravnatelja o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o njima pisano izjasni.

Članak 137.

(1) U slučaju razrješenja ravnatelja centra za socijalnu skrb prije isteka mandata ili u slučaju da se na natječaj za ravnatelja nitko ne prijavi ili nitko od prijavljenih kandidata ne bude izabran, do imenovanja ravnatelja na temelju ponovljenog natječaja imenovat će se vršitelj dužnosti ravnatelja, najduže do godinu dana.

(2) Osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja mora ispunjavati uvjete za ravnatelja iz članka 133. stavka 1. ovoga Zakona.

1.1.3. Stručno vijeće centra za socijalnu skrb

Članak 138.

(1) Centar za socijalnu skrb ima stručno vijeće.

(2) Stručno vijeće donosi Poslovnik o radu kojim se uređuje način rada stručnog vijeća.

(3) Stručno vijeće čine svi stručni radnici centra za socijalnu skrb.

(4) Stručno vijeće raspravlja i ravnatelju daje mišljenje i prijedloge o:

– stručnim pitanjima koja se odnose na djelatnost centra za socijalnu skrb utvrđenu zakonom i drugim propisima

– ustroju centra za socijalnu skrb i podružnice

– najsloženijim stručnim pitanjima vezanim za ostvarivanje prava i drugih djelatnosti centra za socijalnu skrb

– godišnjem planu i programu rada centra za socijalnu skrb

– potrebi stručnog usavršavanja

– drugim pitanjima utvrđenim statutom centra za socijalnu skrb.

1.1.4. Statut centra za socijalnu skrb

Članak 139.

(1) Centar za socijalnu skrb ima statut kojim se pobliže uređuje ustroj centra za socijalnu skrb, tijela, njihova nadležnost i način odlučivanja te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti.

(2) Statut centra za socijalnu skrb donosi upravno vijeće uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

1.1.5. Podružnica centra za socijalnu skrb

Članak 140.

(1) Podružnicu centra za socijalnu skrb vodi predstojnik.

(2) Predstojnik podružnice ima ovlasti u skladu s djelatnošću podružnice koja je određena rješenjem o osnivanju i statutom centra za socijalnu skrb.

Članak 141.

Predstojnika podružnice imenuje ravnatelj centra za socijalnu skrb uz prethodnu suglasnost upravnog vijeća između zaposlenih radnika centra za socijalnu skrb na mandat od četiri godine.

Članak 142.

(1) Osobi koja je imenovana za predstojnika podružnice prava i obveze iz radnog odnosa miruju do isteka mandata.

(2) Osobu imenovanu za predstojnika podružnice do povratka na poslove za koje joj prava i obveze iz radnog odnosa miruju zamjenjuje osoba u radnom odnosu koji se zasniva na određeno vrijeme.

Članak 143.

Za predstojnika podružnice može biti imenovan hrvatski državljanin koji ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij socijalnog rada, socijalne politike, prava, psihologije, socijalne pedagogije ili edukacijske rehabilitacije, najmanje tri godine radnog staža na stručnim poslovima propisanog akademskog zvanja i akademskog stupnja u djelatnosti socijalne skrbi i položen stručni ispit te u odnosu na kojega ne postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

1.1.6. Evidencija i dokumentacija centra za socijalnu skrb

Članak 144.

(1) Centar za socijalnu skrb i podružnica dužni su na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima i o obavljanju djelatnosti iz članaka 127., 128. i 129. ovoga Zakona te o tome dostavljati izvješća Ministarstvu.

(2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

1.2. Dom socijalne skrbi

Članak 145.

Dom socijalne skrbi je javna ustanova, a osniva se za obavljanje socijalnih usluga propisanih ovim Zakonom.

Članak 146.

(1) Republika Hrvatska osniva dom socijalne skrbi rješenjem Ministarstva, koje obavlja prava i dužnosti osnivača.

(2) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna ili fizička osoba mogu osnovati dom socijalne skrbi pod uvjetima i na način propisan Zakonom o ustanovama i ovim Zakonom.

Članak 147.

(1) Ministarstvo na zahtjev osnivača doma socijalne skrbi rješenjem utvrđuje usklađenost akta o osnivanju doma socijalne skrbi sa Zakonom o ustanovama, ovim Zakonom i posebnim propisima.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo je dužno donijeti u roku od mjesec dana od zaprimanja urednog zahtjeva. Osnivač je uz zahtjev dužan priložiti ovjereni akt o osnivanju doma.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, već se može podnijeti tužba nadležnom upravnom sudu.

Članak 148.

(1) Privremeni ravnatelj doma socijalne skrbi dužan je dva mjeseca prije planiranog početka rada doma, podnijeti zahtjev za utvrđivanje ispunjavanja minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga doma socijalne skrbi (licencija).

(2) Uz zahtjev je potrebno priložiti:

- nacrt statuta
- rješenje trgovačkog suda o upisu doma u sudski registar
- popis potrebnih stručnih i drugih radnika i
- presliku dokumentacije o prostoru i opremi doma.

1.2.1. Upravno vijeće doma socijalne skrbi

Članak 149.

(1) Domom socijalne skrbi upravlja upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće čine tri predstavnika osnivača, jedan predstavnik radnika zaposlen u domu i jedan predstavnik korisnika doma socijalne skrbi ili njegov roditelj ili skrbnik.

Članak 150.

Predstavnici osnivača u upravnom vijeću doma kojem je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju imati najmanje završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij i radni staž na poslovima u djelatnosti socijalne skrbi, iznimno u drugoj društvenoj ili humanističkoj djelatnosti.

Članak 151.

(1) Članove upravnog vijeća, predstavnike osnivača i korisnika, imenuje osnivač na mandat od četiri godine.

(2) Člana upravnog vijeća, predstavnika korisnika, predlažu korisnici doma socijalne skrbi na skupu korisnika.

(3) Člana upravnog vijeća, predstavnika radnika zaposlenih u domu socijalne skrbi, na mandat od četiri godine imenuje radničko vijeće, a ako ono nije utemeljeno, predstavnika radnika biraju radnici na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, sukladno posebnom propisu.

(4) Predsjednika i zamjenika predsjednika upravnog vijeća biraju članovi upravnog vijeća između predstavnika osnivača.

(5) Ako dom socijalne skrbi osniva Republika Hrvatska s dva ili više drugih osnivača, broj predstavnika osnivača doma određuje se aktom o osnivanju, odnosno statutom doma.

Članak 152.

(1) Djelokrug upravnog vijeća te druga pitanja rada upravnog vijeća osnivač utvrđuje aktom o osnivanju, odnosno statutom doma u skladu sa zakonom.

(2) Upravno vijeće donosi Poslovnik o radu kojim se uređuje način rada i donošenja odluka. Upravno vijeće odluke donosi većinom glasova od ukupnog broja članova.

(3) Član upravnog vijeća može biti razriješen i prije isteka mandata.

(4) Odluku o razrješenju člana upravnog vijeća, predstavnika osnivača i predstavnika korisnika doma socijalne skrbi kojemu je osnivač Republika Hrvatska donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(5) Odlukom o razrješenju člana upravnog vijeća iz stavka 4. ovoga članka, predstavnika osnivača, imenuje se novi član upravnog vijeća kojemu mandat traje do isteka mandata razriješenog člana upravnog vijeća.

(6) Odlukom o razrješenju člana upravnog vijeća iz stavka 4. ovoga članka, predstavnika korisnika, na prijedlog korisnika, imenuje se novi član upravnog vijeća kojemu mandat traje do isteka mandata razriješenog člana upravnog vijeća.

(7) Naknadu za rad članova upravnog vijeća doma socijalne skrbi odlukom utvrđuje osnivač, ako za tu namjenu dom ima osigurana sredstva.

(8) Upravno vijeće doma dužno je 90 dana prije isteka mandata obavijestiti osnivača o isteku mandata člana upravnog vijeća.

1.2.2. Ravnatelj doma socijalne skrbi

Članak 153.

(1) Ravnatelj organizira i vodi poslovanje i stručni rad doma socijalne skrbi, predstavlja i zastupa dom i odgovoran je za zakonitost rada.

(2) Ovlasti ravnatelja doma socijalne skrbi utvrđene su zakonom, aktom o osnivanju i statutom doma.

(3) Ravnatelja doma socijalne skrbi kojem je osnivač Republika Hrvatska, na temelju javnog natječaja imenuje upravno vijeće doma, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(4) Mandat ravnatelja traje četiri godine, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

Članak 154.

(1) Za ravnatelja doma socijalne skrbi može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij socijalnog rada, socijalne politike, prava, psihologije, sociologije, socijalne pedagogije, edukacijske rehabilitacije, logopedije, pedagogije, medicinskih, humanističkih ili drugih društvenih znanosti
- najmanje pet godina radnog staža u propisanom akademskom zvanju i akademskom stupnju, od toga najmanje tri godine u djelatnosti socijalne skrbi ili u drugoj društvenoj djelatnosti u propisanom akademskom zvanju i akademskom stupnju i
- u odnosu na koju ne postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Iznimno, ako se na javni natječaj nije javio nijedan kandidat koji ispunjava uvjete iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, za ravnatelja doma socijalne skrbi može biti imenovana osoba koja ima završen odgovarajući preddiplomski studij iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka i ispunjava uvjete iz stavka 1. podstavaka 2. i 3. ovoga članka.

(3) Ravnatelj doma socijalne skrbi kojem je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka mora imati i hrvatsko državljanstvo.

(4) Kandidat za ravnatelja doma čiji je osnivač Republika Hrvatska, a koji je član upravnog vijeća, ne može sudjelovati u raspravi i donošenju odluke o prijedlogu da se njega imenuje za ravnatelja doma socijalne skrbi.

Članak 155. (NN 152/14)

(1) Osoba imenovana za ravnatelja doma socijalne skrbi sklapa s upravnim vijećem ugovor o radu u punom radnom vremenu, na vrijeme od četiri godine.

(2) Ako je za ravnatelja doma socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave imenovana osoba koja je u tom domu imala ugovor o radu na neodređeno vrijeme za druge poslove, prava i obveze iz radnog odnosa će, na njegov zahtjev, mirovati najdulje do isteka drugog mandata.

(3) Osobu imenovanu za ravnatelja, do povratka na poslove koje je prethodno radila, zamjenjuje osoba s kojom se sklapa ugovor o radu na određeno vrijeme.

(4) Osobi koja je imenovana za ravnatelja doma socijalne skrbi kojem je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, istekom mandata, ako ne bude ponovno imenovana ravnateljem, dom socijalne skrbi je dužan ponuditi sklapanje ugovora o radu za poslove za koje ispunjava uvjete.

Članak 156.

(1) Ravnatelja doma socijalne skrbi u slučaju privremene spriječenosti u obavljanju ravnateljskih poslova zamjenjuje stručni radnik doma socijalne skrbi kojega odredi ravnatelj.

(2) Stručni radnik iz stavka 1. ovoga članka koji zamjenjuje ravnatelja ima prava i dužnost obavljati poslove ravnatelja čije se izvršenje ne može odgađati.

Članak 157.

(1) Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja doma socijalne skrbi i prije isteka mandata za koji je izabran ako:

- ravnatelj to osobno zahtijeva
- nastane neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu
- je nastupila zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona
- ravnatelj bez opravdanog razloga ne provodi program rada doma koji je donijelo upravno vijeće
- ravnatelj u svojem radu krši propise i opće akte doma ili neopravdano ne izvršava odluke upravnog vijeća ili postupa u suprotnosti s njima

– ravnatelj svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči domu veću štetu, zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti

– je nalazom inspekcije ustanovljena teža povreda propisa i općih akata doma ili su utvrđene veće nepravilnost u radu ravnatelja.

(2) Upravno vijeće mora prije donošenja odluke o razrješenju obavijestiti ravnatelja o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o njima pisano izjasni.

Članak 158.

(1) U slučaju razrješenja ravnatelja doma socijalne skrbi prije isteka mandata ili u slučaju da se na natječaj za ravnatelja nitko ne prijavi ili nitko od prijavljenih kandidata ne bude izabran, do imenovanja ravnatelja na temelju ponovljenog natječaja imenovat će se vršitelj dužnosti ravnatelja, najduže do godinu dana.

(2) Osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja mora imati najmanje završen odgovarajući preddiplomski studij iz članka 154. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona te ispunjavati uvjete za ravnatelja iz članka 154. stavka 1. podstavaka 2. i 3. ovoga Zakona.

1.2.3. Stručno vijeće doma socijalne skrbi

Članak 159.

(1) Dom socijalne skrbi ima stručno vijeće koje čine svi stručni radnici doma.

(2) Stručno vijeće donosi poslovnik kojim se uređuje način izbora predsjednika i zamjenika predsjednika te način rada i donošenje odluka. Poslovnikom se može odrediti uži sastav stručnog vijeća i postupak izbora užeg sastava stručnog vijeća, pri čemu je potrebno osigurati zastupljenost svih struka stručnih radnika koje pružaju usluge korisnicima doma.

(3) Stručno vijeće raspravlja i daje ravnatelju i upravnom vijeću doma mišljenja i prijedloge o:

- stručnim pitanjima koja se odnose na djelatnost doma
- ustroju doma i podružnice
- utvrđivanju programa stručnog rada doma
- potrebi stručnog usavršavanja stručnih radnika
- i drugim stručnim pitanjima vezanim za rad doma.

(4) Predsjednik stručnog vijeća dužan je sudjelovati u radu upravnog vijeća bez prava glasa kada se raspravlja o poslovima iz stavka 3. ovoga članka.

1.2.4. Podružnica doma socijalne skrbi

Članak 160.

(1) Podružnicu doma socijalne skrbi vodi predstojnik.

(2) Predstojnik podružnice ima ovlasti u skladu s djelatnošću podružnice koja je određena aktom o osnivanju i statutom, a uvjeti za predstojnika utvrđuju se općim aktom doma.

(3) Predstojnika podružnice doma kojem je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave imenuje ravnatelj doma uz suglasnost upravnog vijeća između zaposlenih radnika doma na mandat od četiri godine.

(4) Osobi koja je imenovana za predstojnika podružnice prava i obveze iz radnog odnosa miruju do isteka mandata.

(5) Osobu imenovanu za predstojnika podružnice do povratka na poslove za koje joj prava i obveze iz radnog odnosa miruju zamjenjuje osoba u radnom odnosu koji se zasniva na određeno vrijeme.

1.2.5. Statut doma socijalne skrbi

Članak 161.

(1) Statutom doma uređuje se djelatnost, ustroj, tijela doma, djelokrug i način njihova rada te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti i poslovanje doma.

(2) Statut doma donosi upravno vijeće doma socijalne skrbi uz suglasnost osnivača.

1.2.6. Evidencija i dokumentacija doma socijalne skrbi

Članak 162.

(1) Dom socijalne skrbi dužan je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad doma i o tome dostavljati izvješće Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno Gradu Zagrebu na čijem području djeluje.

(2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

1.2.7. Programi odgoja i obrazovanja u domu socijalne skrbi

Članak 163. (NN 152/14)

(1) U domovima socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska može se provoditi program osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja pod uvjetima koje propisuje ministar nadležan za obrazovanje.

(2) Brisan.

1.3. Centar za pružanje usluga u zajednici

Članak 164.

(1) Centar za pružanje usluga u zajednici je javna ustanova koja se osniva za pružanje podrške korisnicima i pružateljima izvaninstitucijskih oblika smještaja, pružanje usluga boravka, usluge psihosocijalne podrške, usluge pomoći u kući, usluge pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) i usluge organiziranog stanovanja, a iznimno i usluge smještaja.

(2) Centar za pružanje usluga u zajednici osniva Republika Hrvatska rješenjem ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi, a osnivačka prava vrši Ministarstvo.

(3) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna ili fizička osoba mogu osnovati centar za pružanje usluga u zajednici pod uvjetima i na način propisan Zakonom o ustanovama i ovim Zakonom.

(4) Odredbe članaka 149. do 163. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju na centar za pružanje usluga u zajednici.

1.4. Centar za pomoć u kući

Članak 165.

(1) Centar za pomoć u kući je ustanova socijalne skrbi koja se osniva za pružanje svih ili pojedinih usluga pomoći u kući iz članka 81. ovoga Zakona.

(2) Centar za pomoć u kući mogu osnovati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba pod uvjetima i na način propisan Zakonom o ustanovama i ovim Zakonom.

1.4.1. Ravnatelj centra za pomoć u kući

Članak 166.

(1) Centrom za pomoć u kući upravlja i vodi ga ravnatelj.

(2) Za ravnatelja centra za pomoć u kući kojeg je osnivač jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave može biti imenovana osoba koja je hrvatski državljanin, koja ima najmanje srednju stručnu spremu te u odnosu na koju ne postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Postupak imenovanja i razrješenja te ovlasti ravnatelja centra za pomoć u kući pobliže se utvrđuju aktom o osnivanju i statutom centra u skladu s ovim Zakonom.

1.4.2. Statut centra za pomoć u kući

Članak 167.

(1) Centar za pomoć u kući ima statut kojim se uređuje ustroj centra, tijela i njihova nadležnost te druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanja centra.

(2) Statut centra za pomoć u kući, uz prethodnu suglasnost osnivača, donosi ravnatelj.

1.4.3. Evidencija i dokumentacija centra za pomoć u kući

Članak 168.

(1) Centar za pomoć u kući dužan je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad centra i o tome dostaviti izvješće Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno Gradu Zagrebu na čijem području djeluje.

(2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

2. UDRUGE, VJERSKE ZAJEDNICE, DRUGE PRAVNE OSOBE TE OBRTNICI KOJI PRUŽAJU SOCIJALNE USLUGE

Članak 169. (NN 152/14)

Udruga, vjerska zajednica, trgovačko društvo i druga domaća i strana pravna osoba te obrtnik, koji pored obavljanja svoje djelatnosti za koju je upisan u sudski registar ili kod drugog nadležnog tijela u skladu s posebnim zakonima pruža socijalne usluge, dužan je socijalne usluge pružati u zasebnoj organizacijskoj

jedinici na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, osim udruge registrirane isključivo za obavljanje socijalne djelatnosti koja socijalne usluge može pružati bez ustrojavanja zasebne organizacijske jedinice.

Članak 170.

(1) Organizacijska jedinica u pravnoj osobi, odnosno obrtu iz članka 169. ovoga Zakona u kojoj se pružaju socijalne usluge za više od 20 korisnika mora imati voditelja koji vodi poslovanje i odgovoran je za zakonitost rada, a odgovara i za stručni rad ako pravna osoba, odnosno obrt pruža usluge stručnog rada.

(2) Voditelj iz stavka 1. ovoga članka mora ispunjavati uvjete iz članka 154. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, osim ako pruža samo usluge pomoći u kući.

(3) Organizacijska jedinica u pravnoj osobi, odnosno obrtu iz stavka 1. ovoga članka u kojoj najmanje pet stručnih radnika pruža socijalne usluge mora imati stručno vijeće, a na način rada, sastav i ovlasti stručnog vijeća na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 159. ovoga Zakona.

Članak 171.

(1) Pravna osoba odnosno obrtnik iz članka 169. ovoga Zakona dužna je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad pravne osobe odnosno obrta i o tome dostaviti izvješće Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno Gradu Zagrebu.

(2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

3. PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA KAO PROFESIONALNE DJELATNOSTI

Članak 172.

(1) Fizička osoba može samostalno obavljati kao profesionalnu djelatnost usluge smještaja ili boravka u obiteljskom domu, usluge savjetovanja u savjetovalištu i usluge pomoći u kući, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(2) Fizička osoba u svom nazivu ističe ime i prezime, OIB, adresu nositelja djelatnosti i oznaku djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 173.

(1) Fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona dužna je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad i o tome dostaviti izvješće Ministarstvu i jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno Gradu Zagrebu.

(2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije fizičkih osoba koje pružaju socijalne usluge, te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 174.

Fizičke osobe iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona ostvaruju prihod:

1. izravno naplatom od korisnika

2. na temelju ugovora sklopljenog s Ministarstvom sukladno članku 201. ovoga Zakona za korisnike kojima se pravo na usluge priznaje rješenjem centra za socijalnu skrb

3. iz zaklada, fundacija i darovnica.

3.1. Obiteljski dom

Članak 175.

(1) Obiteljski dom je oblik pružanja usluge smještaja ili boravka za pet do 20 odraslih korisnika, odnosno za četvero do desetero djece koji žive ili borave s obitelji pružatelja usluge.

(2) Uslugu iz stavka 1. ovoga članka pruža jedan punoljetan član obitelji – predstavnik obiteljskog doma, koji može zaposliti i druge radnike ovisno o broju i vrsti korisnika u skladu s propisanim uvjetima.

(3) Članovi obitelji pružatelja usluga iz stavka 2. ovoga članka mogu sudjelovati u pružanju usluge u obiteljskom domu i bez zasnivanja radnog odnosa, pod uvjetima propisanim pravilnikom iz članka 184. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Usluge u obiteljskom domu ne može pružati samac.

Članak 176.

(1) Predstavnik obiteljskog doma koji preuzima brigu o korisniku mora:

- biti hrvatski državljanin i
- imati sposobnost potrebne za čuvanje, njegu, odgoj i zadovoljavanje drugih potreba korisnika.

(2) Predstavnik obiteljskog doma mora imati najmanje srednju stručnu spremu i zdravstvenu sposobnost za obavljanje djelatnosti.

(3) Stranci mogu pružati usluge u obiteljskom domu prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj ako, osim uvjeta iz stavka 1. podstavka 2. i stavka 2. ovoga članka, ispunjavaju uvjet znanja hrvatskog jezika najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s korisnikom usluge u obiteljskom domu.

(4) Uvjet znanja hrvatskog jezika iz stavka 3. ovoga članka ne odnosi se na fizičke osobe državljane država članica Europske unije i država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru koji usluge u obiteljskom domu pružaju izvan mreže socijalnih usluga.

Članak 177.

(1) Usluge u obiteljskom domu ne može pružati osoba u odnosu na koju postoji zapreka za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Usluge u obiteljskom domu ne mogu se pružati u obitelji u kojoj su poremećeni obiteljski odnosi ili u obitelji u kojoj bi zbog bolesti člana obitelji bilo ugroženo zdravlje ili drugi interesi korisnika prema mišljenju centra za socijalnu skrb.

(3) Usluge u obiteljskom domu ne može pružati osoba iz obitelji u kojoj u odnosu na člana obitelji postoji zapreka za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

3.2. Savjetovalište

Članak 178.

(1) Fizička osoba u savjetovalištu pruža usluge savjetovanja djeci, mlađeži i odraslim osobama kao stručnu pomoć radi prevladavanja osobnih poteškoća i osnaživanja.

(2) Usluge savjetovanja iz stavka 1. ovoga članka u savjetovalištu može profesionalno obavljati fizička osoba ako:

– ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za obavljanje stručnih poslova u djelatnosti socijalne skrbi i edukaciju iz područja savjetodavnog odnosno terapijskog rada i najmanje pet godina radnog staža na stručnim poslovima u propisanom akademskom zvanju i akademskom stupnju u djelatnosti socijalne skrbi

– ima poslovnu sposobnost

– ima radnu sposobnost

– ima položen stručni ispit

– ima odobrenje nadležne komore za samostalan rad u skladu s posebnim zakonom

– nije u radnom odnosu, odnosno ne obavlja drugu samostalnu djelatnost

– ima odgovarajući prostor i opremu.

(3) Usluge savjetovanja iz stavka 1. ovoga članka u savjetovalištu ne može obavljati osoba za koju postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 179.

(1) Više osoba mogu osnovati zajedničko savjetovalište. Svaki član zajedničkog savjetovališta mora ispunjavati uvjete iz članka 178. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona.

(2) Rješenje o osnivanju zajedničkog savjetovališta donosi jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb na temelju ugovora fizičkih osoba koje osnivaju zajedničko savjetovalište.

Članak 180.

(1) Stranci mogu obavljati usluge savjetovanja u savjetovalištu iz članka 178. ovoga Zakona prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj ako, osim uvjeta iz članka 178. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, ispunjavaju uvjet znanja hrvatskog jezika najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s korisnikom usluge savjetovanja.

(2) Uvjet znanja hrvatskog jezika iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na fizičke osobe državljane država članica Europske unije i država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru koji usluge savjetovanja u savjetovalištu pružaju izvan mreže socijalnih usluga.

Članak 181.

Fizička osoba koja samostalno pruža usluge savjetovanja u savjetovalištu kao profesionalnu djelatnost dužna je primjenjivati metode stručnog rada, poštivati osobnost korisnika, njegovo dostojanstvo i nepovredivost osobnog i obiteljskog života i čuvati profesionalnu tajnu.

3.3. Usluge pomoći u kući

Članak 182.

(1) Fizička osoba može pružati usluge pomoći u kući korisnika, propisane člankom 81. ovoga Zakona, najviše 40 sati tjedno.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka mora imati najmanje srednju stručnu spremu.

4. UDOMITELJSTVO

Članak 183.

(1) Udomiteljstvo je oblik pružanja socijalnih usluga kojim se djetetu ili odrasloj osobi osigurava smještaj u udomiteljskoj obitelji.

(2) Uvjeti koje mora ispunjavati udomiteljska obitelj, način obavljanja i prestanak obavljanja udomiteljstva te druga pitanja povezana s udomiteljstvom, uređuju se posebnim zakonom.

5. ZAJEDNIČKE ODREDBE ZA PRUŽATELJE SOCIJALNIH USLUGA

5.1. Uvjeti za početak pružanja socijalnih usluga

Članak 184.

(1) Minimalne uvjete za pružanje socijalnih usluga i način rada povjerenstva iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(2) Ispunjavanje minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga ispituje povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, osim za pružanje usluga starijim i nemoćnim osobama, beskućnicima, usluga pomoći u kući te usluga koje pružaju fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost, za koje postupak provodi jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb.

Članak 185.

(1) Rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licenciju), na temelju nalaza povjerenstva iz članka 184. stavka 2. ovoga Zakona donosi Ministarstvo, osim rješenja o utvrđivanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga starijim i nemoćnim osobama, beskućnicima, usluga pomoći u kući te usluga koje pružaju fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost, koje donosi jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb.

(2) Protiv rješenja Ministarstva iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(3) Protiv rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(4) Ako se tijekom obavljanja djelatnosti promijene uvjeti prostora u kojem pružatelj usluga obavlja djelatnost ili dio djelatnosti, ili ako se djelatnost za koju je pribavljeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka proširuje ili mijenja, pružatelj usluga dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje novog rješenja nadležnom tijelu iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 186.

(1) Dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici te centar za pomoći u kući, može početi s pružanjem socijalnih usluga nakon upisa u upisnik ustanova socijalne skrbi.

(2) Pružatelj usluga iz stavka 1. ovoga članka dužan je uz zahtjev za upis u upisnik ustanova socijalne skrbi priložiti izvršno rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licenciju) i rješenje nadležnog trgovačkog suda o upisu u sudski registar.

(3) Pravna osoba, odnosno obrtnik iz članka 169. ovoga Zakona može početi s pružanjem socijalnih usluga nakon upisa u evidenciju pravnih osoba, odnosno obrtnika koje pružaju socijalne usluge.

(4) Fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona može početi s pružanjem socijalnih usluga nakon upisa u evidenciju fizičkih osoba koje profesionalno pružaju socijalne usluge.

(5) Pružatelj usluga iz stavaka 3. i 4. ovoga članka dužan je uz zahtjev za upis u odgovarajuću evidenciju iz stavaka 3. i 4. ovoga članka priložiti izvršno rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licenciju).

(6) Iznimno od stavaka 2. i 5. ovoga članka, pravne i fizičke osobe koje su u drugoj državi članici Europske unije ili drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru ispunile uvjete za pružanje socijalnih usluga, mogu pružati socijalne usluge izvan mreže koje se pružaju u obitelji korisnika u skladu s ovim Zakonom nakon upisa u upisnik ustanova socijalne skrbi odnosno evidenciju iz stavaka 3. i 4. ovoga članka.

(7) Pravne i fizičke osobe iz stavka 6. ovoga članka, uz zahtjev za upis u upisnik ustanova socijalne skrbi, odnosno evidenciju iz stavaka 3. i 4. ovoga članka dužne su priložiti dokaz o ispunjavanju uvjeta za obavljanje socijalnih usluga iz stavka 6. ovoga članka sukladno propisima države u kojoj imaju poslovni nastan.

(8) Pravne i fizičke osobe iz stavka 6. ovoga članka koje su u drugoj državi članici Europske unije ili drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru ispunile uvjete za pružanje socijalnih usluga, mogu socijalne usluge koje se pružaju u obitelji korisnika pružati izvan mreže u skladu s ovim Zakonom, bez obveze upisa u upisnik ustanova socijalne skrbi odnosno evidenciju iz stavaka 3. i 4. ovoga članka ako takve usluge ne pružaju trajno.

(9) Pravne i fizičke osobe iz stavka 8. ovoga članka dužne su prije početka pružanja socijalnih usluga Ministarstvu dostaviti prethodnu pisanu izjavu o namjeri obavljanja djelatnosti socijalnih usluga.

(10) Izjava iz stavka 9. ovoga članka sadrži sve bitne informacije o pružatelju socijalnih usluga te služi u svrhu informiranja i jednake dostupnosti svih subjekata koji obavljaju djelatnost socijalnih usluga na teritoriju Republike Hrvatske.

(11) Izjava iz stavka 9. ovoga članka može se dostaviti i elektroničkim putem jedinstvenoj kontaktnoj točki za usluge koja je uspostavljena pri Hrvatskoj gospodarskoj komori.

(12) Upisnik iz stavka 1. ovoga članka te evidencije iz stavaka 3. i 4. ovoga članka vodi Ministarstvo i javno objavljuje na mrežnoj stranici Ministarstva.

(13) Sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovoga članka te evidencija iz stavaka 3. i 4. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(14) Pružatelji usluga iz stavaka 1., 3. i 4. ovoga članka dužni su o početku, načinu i djelokrugu rada izvijestiti centar za socijalnu skrb na čijem području djeluju.

5.2. Prestanak pružanja socijalnih usluga

5.2.1. Razlozi prestanka pružanja socijalnih usluga

Članak 187.

- (1) Dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici te centar za pomoć u kući prestaje s pružanjem socijalnih usluga u slučaju prestanka rada tih ustanova sukladno Zakonu o ustanovama.
- (2) Na temelju odluke osnivača, Ministarstvo rješenjem utvrđuje prestanak rada centra za pružanje usluga u zajednici i doma socijalne skrbi, osim za dom za starije i nemoćne osobe i beskućnike.
- (3) Na temelju odluke osnivača, jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb rješenjem utvrđuje prestanak rada doma za starije i nemoćne osobe i beskućnike te centra za pomoć u kući.
- (4) Ministarstvo rješenjem utvrđuje prestanak rada doma socijalne skrbi kojemu je osnivač Republika Hrvatska.
- (5) Na temelju rješenja iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka Ministarstvo će izvršiti brisanje ustanova iz stavka 1. ovoga članka iz upisnika ustanova socijalne skrbi.
- (6) Pravna osoba, odnosno obrtnik iz članka 169. ovoga Zakona prestaje s pružanjem socijalnih usluga:
- izvršnošću rješenja nadležnog tijela iz članka 185. stavka 1. donesenog na temelju odluke pravne osobe, odnosno obrtnika iz članka 169. ovoga Zakona o prestanku pružanja socijalnih usluga
  - izvršnošću rješenja nadležnog inspektora o zabrani pružanja socijalnih usluga.
- (7) Pravna osoba, odnosno obrtnik iz članka 169. ovoga Zakona dužni su izvijestiti nadležno tijelo iz članka 185. stavka 1. ovoga Zakona o namjeri prestanka pružanja usluga sukladno stavku 6. ovoga članka. Nadležno tijelo iz članka 185. stavka 1. ovoga Zakona na temelju odluke o prestanku pružanja socijalnih usluga iz stavka 6. podstavka 1. ovoga članka donijet će rješenje o prestanku pružanja usluga.
- (8) Pružanje socijalne usluge kao profesionalne djelatnosti fizičkoj osobi iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona prestaje:
- izvršnošću rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba kojim se utvrđuje prestanak pružanja socijalne usluge kao profesionalne djelatnosti fizičkoj osobi iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona u slučajevima iz stavka 9. ovoga članka
  - izvršnošću rješenja inspektora socijalne skrbi kojim se fizičkoj osobi iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona zabranjuje rad.
- (9) Jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb rješenjem utvrđuje prestanak pružanja socijalne usluge kao profesionalne djelatnosti fizičkoj osobi iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona u slučajevima:
- izjave volje fizičke osobe pružatelja socijalnih usluga da više ne želi pružati socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost
  - smrti fizičke osobe pružatelja socijalnih usluga
  - pravomoćne sudske odluke o lišenju poslovne sposobnosti fizičke osobe pružatelja socijalnih usluga
  - zasnivanja radnog odnosa fizičke osobe pružatelja socijalnih usluga

- gubitka zdravstvene sposobnosti fizičke osobe pružatelja socijalnih usluga
- ako ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom te
- da u odnosu na osobu koja pruža socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost nastupi zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(10) Protiv rješenja Ministarstva iz stavaka 2., 4. i 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(11) Protiv rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba iz stavaka 3., 7. i 9. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

5.2.2. Privremena obustava rada fizičke osobe koja pruža socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost

Članak 188.

(1) Fizička osoba koja pruža socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost može privremeno obustaviti rad zbog bolesti ili drugog opravdanog razloga.

(2) O privremenoj obustavi rada osoba iz stavka 1. dužna je izvijestiti jedinicu područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb te centar za socijalnu skrb na čijem području pruža socijalne usluge.

5.2.3. Zbrinjavanje korisnika u slučaju prestanka ili privremene obustave rada pružatelja usluga smještaja i organiziranog stanovanja

Članak 189.

(1) Osnivač doma socijalne skrbi odnosno centra za pružanje usluga u zajednici dužan je najmanje tri mjeseca prije donošenja odluke o prestanku rada o tome izvijestiti Ministarstvo i korisnike, članove obitelji, odnosno zakonske zastupnike korisnika.

(2) Prije prestanka rada doma socijalne skrbi odnosno centra za pružanje usluga u zajednici korisniku smještenom temeljem ugovora o smještaju osnivač je dužan osigurati drugi primjereni smještaj, a korisniku smještenom temeljem rješenja centra za socijalnu skrb drugi smještaj dužan je osigurati centar za socijalnu skrb.

(3) Ako prije prestanka rada doma socijalne skrbi odnosno centra za pružanje usluga u zajednici osnivač nije osigurao smještaj svim korisnicima smještenim temeljem ugovora o smještaju, mjesno nadležni centar za socijalnu skrb dužan je korisniku pružiti pomoć radi pronalaska smještaja kod drugog pružatelja usluga ili mu ponuditi druge usluge u vlastitom domu ili u obitelji.

(4) Dom socijalne skrbi odnosno centar za pružanje usluga u zajednici kojemu je rješenjem inspektora zabranjen rad dužan je izvijestiti korisnike o prestanku rada te potrebi pronalaska drugog odgovarajućeg smještaja.

(5) Inspektor koji je donio rješenje o zabrani rada doma socijalne skrbi odnosno centra za pružanje usluga u zajednici dužan je obavijestiti centar za socijalnu skrb nadležan prema prebivalištu korisnika o zabrani rada.

(6) Centar za socijalnu skrb dužan je korisniku smještenom temeljem rješenja centra za socijalnu skrb u slučaju iz stavka 4. ovoga članka osigurati drugi primjereni smještaj, a korisniku koji je smješten temeljem ugovora dužan je pružiti pomoć radi pronalaska smještaja kod drugog pružatelja usluga ili mu ponuditi druge usluge u vlastitom domu ili u obitelji.

(7) Dom socijalne skrbi odnosno centar za pružanje usluga u zajednici kojemu je zabranjen rad ne smije nastaviti s pružanjem usluga korisniku koji odbije smještaj kod drugog ovlaštenog pružatelja usluga.

Članak 190.

(1) U slučaju prestanka obavljanja djelatnosti smještaja korisnika kod pružatelja usluga iz članka 169. ovoga Zakona, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 189. ovoga Zakona.

(2) U slučaju prestanka pružanja usluga u obiteljskom domu kao profesionalne djelatnosti iz članka 175. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 189. ovoga Zakona.

(3) U slučaju privremene obustave pružanja usluga u obiteljskom domu predstavnik obiteljskog doma dužan je, u suradnji s korisnikom, članovima obitelji i centrom za socijalnu skrb nadležnim prema prebivalištu korisnika, osigurati privremeni smještaj ili boravak zatečenim korisnicima kod drugog pružatelja socijalnih usluga za odgovarajuću vrstu korisnika.

5.3. Ostale zajedničke odredbe o pružanju i prestanku pružanja socijalnih usluga

Članak 191.

Ustanove socijalne skrbi i druge pravne osobe odnosno obrtnici koji pružaju socijalne usluge te fizičke osobe koje profesionalno obavljaju djelatnost socijalne skrbi izjednačene su s kućanstvima u plaćanju cijene po povlaštenim uvjetima za korištenja vodoopskrbe i odvodnje i drugih komunalnih usluga te za plaćanje naknade za RTV pristojbu.

Članak 192.

(1) Ako jedan ili više članova kućanstva sklope više od tri ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, a uzdržavanim osobama pružaju usluge stanovanja, prehrane, njegi i brige o zdravlju te zadovoljavanje ostalih osnovnih životnih potreba, u svom stambenom ili poslovnom prostoru osobno, putem treće osobe ili zaposlenih radnika kod fizičke osobe ili radnika zaposlenih u pravnoj osobi koja je u vlasništvu davatelja uzdržavanja i/ili članova njegovog kućanstva, u smislu ovoga Zakona smarat će se da se radi o nezakonitom pružanju usluga smještaja u djelatnosti socijalne skrbi.

(2) U slučaju da pružatelj usluga iz stavka 1. ovoga članka želi nastaviti s pružanjem usluga, dužan je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 193.

(1) Pravna ili fizička osoba koja ima namjeru realizirati projekt pružanja socijalnih usluga može uputiti zahtjev nadležnom tijelu iz članka 185. stavka 1. ovoga Zakona za davanje mišljenja o usklađenosti projektnog prijedloga s minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga propisanim pravilnikom iz članka 184. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Način podnošenja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka te dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu pravilnikom će propisati ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(3) Mišljenje iz stavka 1. ovoga članka ne oslobađa pravnu ili fizičku osobu od obveze da pribavi rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga propisanih odredbama ovoga Zakona.

X. MREŽA, STANDARDI I UGOVARANJE SOCIJALNIH USLUGA

1. Mreža socijalnih usluga i socijalno planiranje

Članak 194.

(1) Mrežom socijalnih usluga određuje se potreban broj i vrsta socijalnih usluga za područje Republike Hrvatske.

(2) Odluku o mreži socijalnih usluga iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi uz prethodno pribavljeno mišljenje jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.

(3) Socijalne usluge mogu se pružati u mreži i izvan mreže socijalnih usluga.

(4) Socijalne usluge u mreži pružaju ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska te pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe s kojima je Ministarstvo sklopilo ugovor o pružanju socijalnih usluga, osim ako ovim Zakonom ili posebnim propisom nije drugačije određeno.

(5) Strane pravne i fizičke osobe mogu pružati socijalne usluge u mreži pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(6) Socijalne usluge izvan mreže obavljaju pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje su pribavile rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisom.

Članak 195.

(1) Jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb osniva savjet za socijalnu skrb, radi planiranja i razvoja mreže socijalnih usluga i ostvarivanja prava, obveza, mjera i ciljeva socijalne skrbi na svom području.

(2) Savjet za socijalnu skrb u županiji osniva se odlukom skupštine jedinice područne (regionalne) samouprave, a savjet za socijalnu skrb Grada Zagreba odlukom Skupštine Grada Zagreba.

(3) Broj članova savjeta za socijalnu skrb određuje se odlukom iz stavka 2. ovoga članka, a čine ga predstavnici jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave, centara za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, centara za pomoć u kući, korisnika, vjerskih zajednica te drugih pravnih osoba, obrtnika i drugih fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, ustanova iz područja obrazovanja, zdravstva, zapošljavanja, strukovnih komora i udruga te udruga za promicanje prava korisnika socijalne skrbi.

(4) Savjet za socijalnu skrb predlaže socijalni plan skrbi za područje jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, a donosi ga predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.

(5) Socijalni plan obuhvaća analizu kapaciteta, dostupnost mreže socijalnih usluga i specifične ciljeve razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, s posebnim naglaskom na usluge za skupine u većem riziku od socijalne isključenosti.

2. Standardi za pružanje socijalnih usluga

Članak 196. (NN 152/14)

- (1) Socijalne usluge u mreži pružaju se sukladno stručnim i prostornim standardima koje pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.
- (2) Socijalne usluge u mreži pružaju se u skladu sa standardima kvalitete socijalnih usluga i smjernicama za njihovo uvođenje koje pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.
- (3) Mjerila za utvrđivanje usklađenosti sa standardima kvalitete socijalnih usluga pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

3. Dodjela ocjene o usklađenosti sa standardima za pružanje socijalnih usluga

Članak 197. (NN 152/14)

- (1) Ocjena o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga je javna isprava koja pružatelju usluga čiji je osnivač Republika Hrvatska omogućuje pružanje socijalnih usluga u mreži odnosno drugim pružateljima socijalnih usluga predstavlja preduvjet za sudjelovanje u pregovorima za sklapanje ugovora o pružanju socijalnih usluga u mreži.
- (2) Postupak za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga podrazumijeva analizu i vrednovanje:
- stručnih i prostornih resursa sukladno standardima za pružanje usluga u mreži propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 1. ovoga Zakona
  - stanja usklađenosti sa standardima kvalitete sukladno mjerilima propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 3. ovoga Zakona
  - predložene cijene pojedinih usluga sukladno metodologiji za izračun cijene usluga iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.
- (3) Ministarstvo najmanje jedanput godišnje raspisuje javni poziv za podnošenje ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga.
- (4) Ponudu iz stavka 3. ovoga članka mogu podnijeti svi pružatelji socijalnih usluga koji imaju izvršno rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licenciju), a koji time postaju ponuditelji u postupku za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga.
- (5) Ponudu iz stavka 3. ovoga članka čini prijava na javni poziv te dokumentacija propisana pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka.
- (6) Nepotpune ponude, odnosno ponude koje nisu izrađene sukladno uvjetima određenima pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka neće se razmatrati.
- (7) Analizu i vrednovanje iz stavka 2. ovoga članka provodi povjerenstvo za vrednovanje koje imenuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.
- (8) O provedenoj analizi i vrednovanju sastavlja se zapisnik za svaku podnesenu ponudu koji potpisuju svi članovi povjerenstva za vrednovanje.
- (9) Sastav povjerenstva za vrednovanje, obrasce za podnošenje prijave, sadržaj i izgled ponude, mjerila za vrednovanje, postupak pregovaranja i sva ostala pitanja vezana uz provođenje postupka za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga odnosno postupka pregovaranja pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(10) Odredbe stavaka 1. do 9. ovoga članka ne primjenjuju se na prihvatišta i prenoćišta za beskućnike.

Članak 198.

(1) Na temelju postupka iz članka 197. ovoga Zakona, ministar nadležan za poslove socijalne skrbi na prijedlog povjerenstva za vrednovanje donosi odluku o ocjeni ponude za svakog pojedinog ponuditelja. Odluka o ocjeni ponude je upravni akt.

(2) U odluci iz stavka 1. ovoga članka obvezno se navodi broj ostvarenih bodova ponuditelja te rang ponuditelja u odnosu na bodovni prag propisan pravilnikom iz članka 197. stavka 9. ovoga Zakona.

(3) Odluka iz stavka 1. ovoga članka zajedno s preslikom zapisnika o provedenoj analizi i vrednovanju ponude dostavlja se ponuditelju bez odgode.

(4) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Članak 199.

Rezultati provedenog postupka vrednovanja i bodovna ocjena za svakog pojedinog ponuditelja javno se objavljaju na mrežnoj stranici Ministarstva.

Članak 200.

(1) Ponuditelju koji je zadovoljio uvjete iz postupka iz članka 197. ovoga Zakona te čija bodovna ocjena prelazi bodovni prag propisan pravilnikom iz članka 197. stavka 9. ovoga Zakona izdaje se ocjena o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga na rok od tri godine.

(2) Pružatelj usluga koji je pribavio ocjenu o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga iz stavka 1. ovoga članka dužan je podnijeti ponudu za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga na temelju raspisanog javnog poziva u kalendarскоj godini u kojoj mu istječe rok na koji je izdana ocjena o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Do okončanja postupka za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga iz stavka 2. ovoga članka pružatelj usluga može socijalne usluge pružati na temelju ranije dodijeljene ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga.

(4) Ocjena o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga prestaje važiti pružatelju usluge koji u zadanom roku ne otkloni nedostatke utvrđene rješenjem inspektora ili kojem inspektor zabrani rad.

4. Postupak pregovaranja i sklapanje ugovora

Članak 201. (NN 152/14)

(1) Za pružanje usluga u mreži socijalnih usluga Ministarstvo provodi postupak pregovaranja i sklapanja ugovora o pružanju socijalnih usluga u mreži.

(2) U postupku pregovaranja Ministarstvo s pružateljima usluga koji su pribavili ocjenu iz članka 197. stavka 1. ovoga Zakona pregovara o vrsti, količini i cijeni usluge, redoslijedom počevši od najviše ocijenjenog pružatelja usluga u postupku za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga, sukladno pravilniku iz članka 197. stavka 9. ovoga Zakona.

(3) Postupak pregovaranja iz stavka 2. ovoga članka završava sklapanjem ugovora između Ministarstva i najpovoljnijih pružatelja usluga sukladno iskazanim potrebama u mreži.

(4) Način i uvjete sklapanja ugovora o pružanju socijalnih usluga u mreži te provedbu ugovora pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(5) Prihvatilišta i prenoćišta za beskućnike pružaju socijalne usluge u mreži socijalnih usluga na temelju ugovora o pružanju socijalnih usluga u mreži bez obveze provođenja postupka pregovaranja iz stavka 1. ovoga članka.

5. Javno-privatno partnerstvo u području socijalne skrbi

Članak 202.

(1) U području socijalne skrbi može se primijeniti model javno-privatnog partnerstva.

(2) Predmet javno-privatnog partnerstva može biti izgradnja, rekonstrukcija, sanacija odnosno dogradnja te održavanje građevine javne namjene u svrhu pružanja socijalnih usluga iz okvira nadležnosti javnog partnera.

(3) Socijalne usluge iz stavka 2. ovog članka mogu se pružati u mreži socijalnih usluga.

(4) Javni partner je jedno ili više javnih tijela koje s privatnim partnerom sklapaju ugovor o javno-privatnom partnerstvu ili s privatnim partnerom osnivaju zajedničko trgovačko društvo u svrhu realizacije projekta javno-privatnog partnerstva.

(5) Javna tijela iz stavka 4. ovoga članka mogu biti Ministarstvo te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Ako se projekt javno-privatnog partnerstva realizira od strane zajednice javnih tijela, ta tijela međusobna prava i obveze, te druga pitanja vezana uz realizaciju projekta uređuju sporazumom.

(7) Javno-privatno partnerstvo u području socijalne skrbi primijenit će se isključivo ako taj model, odnosno usluge koje se na osnovi istog pružaju, osigurava pozitivnu vrijednost za novac, društveno-gospodarsku opravdanost te zadovoljava sve druge kriterije određene propisom kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo.

(8) U državnom proračunu, odnosno proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju se sredstva za plaćanje privatnom partneru temeljem ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka javni partner dužan je umanjiti ili ukinuti sredstva planirana, odnosno osigurana za rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini, materijalne rashode, rashode za usluge i druge rashode u onom dijelu i onom iznosu u kojem se ti rashodi namiruju iz naknada ili drugih plaćanja javnog partnera privatnom partneru temeljem ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

(10) U slučaju iz stavaka 8. i 9. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje financiranje djelatnosti socijalne skrbi.

(11) Na pripremu, predlaganje, ugovaranje i provedbu projekata javno-privatnog partnerstva iz stavka 1. ovoga članka te na sva druga pitanja vezana uz javno-privatno partnerstvo primjenjuje se poseban propis kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo, ako drugačije nije određeno ovim Zakonom.

(12) Na prijedlog Ministarstva, Vlada Republike Hrvatske odlukom će usvojiti program primjene modela javno-privatnog partnerstva u području socijalne skrbi u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(13) Programom iz stavka 12. ovoga članka uredit će se postupak, uvjeti i načela identifikacije i provedbe projekata javno-privatnog partnerstva u području socijalne skrbi i sva druga pitanja u vezi s takvim projektima, a sukladno odredbama ovoga Zakona, posebnog propisa kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo, drugih relevantnih propisa te najboljom međunarodnom praksom.

(14) Osim sadržaja programa određenog stavkom 12. ovoga članka, ako se tijekom njegove izrade utvrdi opravdanost, istim će se analizirati i drugi alternativni modeli financiranja i razvoja sustava pružanja socijalnih usluga.

XI. ZBIRKE PODATAKA

Članak 203.

(1) Za prikupljanje, obradu, pohranjivanje, posredovanje i korištenje podataka koje sadrže zbirke podataka te za zaštitu informacijske privatnosti pojedinca primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje zaštita osobnih podataka, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Podaci u sustavu socijalne skrbi vode se i u elektroničkom obliku sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka.

Članak 204.

(1) Za potrebe obavljanja djelatnosti socijalne skrbi propisane ovim Zakonom, za planiranje, praćenje stanja te za znanstveno-istraživačke i statističke svrhe na području socijalne skrbi vode se zbirke podataka koje obuhvaćaju cjelokupni nacionalni sustav socijalne skrbi.

(2) Zbirke podataka sadrže podatke o:

- pravima u sustavu socijalne skrbi i oblicima socijalne pomoći
- socijalnim uslugama
- pružateljima socijalnih usluga
- korisnicima novčanih naknada, drugih materijalnih oblika pomoći te socijalnih usluga
- financiranju djelatnosti socijalne skrbi
- obavljanju poslova koje nositeljima djelatnosti nalažu drugi propisi.

(3) Voditelji zbirke podataka iz stavka 2. ovoga članka su ustanove socijalne skrbi, udruge, vjerske zajednice i druge pravne osobe koje pružaju socijalne usluge, obrtnici koji pružaju socijalne usluge i fizičke osobe koje pružaju socijalne usluge kao profesionalnu djelatnost.

Članak 205.

(1) Ministarstvo upravlja, održava, koristi, osigurava sigurnosne uvjete i nadzor baze podataka i cjelokupnog informacijskog sustava socijalne skrbi te pruža informatičku podršku sustavu socijalne skrbi.

(2) Ministarstvo izdaje ovlaštenja i određuje razinu ovlasti za pristup bazi podataka te za unošenje novih i korištenje postojećih podataka.

(3) Sadržaj zbirki podataka, čuvanje, evidenciju i dokumentaciju propisat će pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 206.

Zbirke podataka o novčanim naknadama i socijalnim uslugama sadrže sljedeće podatke o korisniku: ime i prezime, podatke o rođenju, spol, OIB, državljanstvo, podatke o dozvoli boravka za stranca, podatke o prebivalištu, podatke koji se odnose na obiteljske odnose (broj članova obitelji, tip obitelji, odnos prema podnositelju zahtjeva za ostvarivanje prava), podatke o kućanstvu, o statusu (podatke o školovanju, zaposlenjima, umirovljenju i slično), o naobrazbi, o zdravstvenom stanju i invalidnosti, podatke o plaćama i drugim dohocima i primanjima, podatke o imovini, podatke o socijalnim problemima i poteškoćama pojedinaca, obitelji i skupina stanovništva i podatke o oslobađanju od plaćanja usluga.

Članak 207.

Ministarstvo će osigurati uvjete za informatičku razmjenu podataka s drugim korisnicima u skladu s odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka i drugim propisima.

XII. STRUČNI RADNICI, STRUČNO USAVRŠAVANJE I NAPREDOVANJE

1. Stručni radnici

Članak 208.

(1) Stručne poslove u centru za socijalnu skrb obavljaju socijalni radnik, pravnik, psiholog, socijalni pedagog i edukacijski rehabilitator, s položenim stručnim ispitom.

(2) Stručne poslove u centru za socijalnu skrb iznimno obavljaju i drugi stručni radnici odgovarajućeg obrazovanja i akademskog zvanja ovisno o djelatnosti centra za socijalnu skrb.

Članak 209.

(1) Stručne poslove u domu socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga obavljaju socijalni radnik, psiholog, socijalni pedagog, edukacijski rehabilitator, logoped, medicinska sestra, fizioterapeut, radni terapeut, kineziterapeut i odgajatelj, s položenim stručnim ispitom.

(2) Stručne poslove u domu socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga mogu obavljati i drugi stručni radnici odgovarajućeg obrazovanja i akademskog zvanja, ovisno o djelatnosti doma socijalne skrbi ili drugog pružatelja socijalnih usluga.

Članak 210.

(1) Stručni radnici iz članaka 208. i 209. ovoga Zakona (u dalnjem tekstu: stručni radnici) imaju iskaznicu kojom dokazuju svojstvo službene osobe, identitet i ovlasti.

(2) Sadržaj i oblik iskaznice propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 211.

- (1) Stručni radnici poslove obavljaju sukladno pravilima struke, uz poštivanje osobnosti korisnika, dostojanstva i nepovredivost njegova osobnog i obiteljskog života.
- (2) Stručni radnici dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu sve što saznaju o osobnom i obiteljskom životu korisnika.
- (3) Čuvanje profesionalne tajne obvezuje i druge radnike ustanova socijalne skrbi i drugih pružatelja usluga.
- (4) Povreda čuvanja profesionalne tajne teža je povreda obveza iz radnog odnosa.

2. Zasnivanje radnog odnosa

Članak 212.

- (1) Radni odnos na neodređeno vrijeme u ustanovi socijalne skrbi na koju se primjenjuje posebni propis kojim se uređuju plaće u javnim službama zasniva se ugovorom o radu na temelju javnog natječaja koji se objavljuje na način ureden važećim kolektivnim ugovorima.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ustanova socijalne skrbi na koju se primjenjuje posebni propis kojim se uređuju plaće u javnim službama može bez javnog natječaja sklopiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa zaposlenikom druge ustanove socijalne skrbi na koju se primjenjuje posebni propis kojim se uređuju plaće u javnim službama na temelju sporazuma ustanova, uz pisano suglasnost zaposlenika.

Članak 213.

- (1) Ne može se primiti u radni odnos kao radnik u djelatnosti socijalne skrbi niti poslove u djelatnosti socijalne skrbi može obavljati osoba:
- koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX), kaznenih djela protiv života i tijela (glava X), kaznenih djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (glava XI), kaznenih djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII), kaznenih djela protiv osobne slobode (glava XIII), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV), kaznenih djela protiv spolne slobode (glava XVI), kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanje djeteta (glava XVII), kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece (glava XVIII), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XIX), kaznenih djela protiv imovine (glava XXIII), kaznenih djela protiv gospodarstva (glava XXIV), kaznenih djela krivotvorenja (glava XXVI), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXVIII), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXX), odnosno kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XXXII) iz Kaznenog zakona
  - koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela protiv života i tijela (glava X), kaznenih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina (glava XI), kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XII), kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (glava XIII), kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog čudoređa (glava XIV), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV), kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži (glava XVI), kaznenih djela protiv imovine (glava XVII), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XVIII), kaznenih djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (glava XXI), kaznenih djela protiv vjerodostojnosti isprava (glava XXIII), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXIV), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXV) iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.)
  - kojoj je pravomoćno izrečena prekršajno pravna sankcija za nasilje u obitelji

– protiv koje se vodi postupak pred nadležnim sudom za kazneno djelo spoljnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

(2) Odredba stavka 1. podstavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne primjenjuje se na osobu kod koje je nastupila rehabilitacija.

(3) Poslodavac je dužan po službenoj dužnosti pribaviti dokaz da osoba iz stavka 1. ovoga članka nije osuđena za kaznena djela ili za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka te da se protiv nje pred nadležnim sudom ne vodi postupak iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka.

Članak 214.

(1) Radnik u djelatnosti socijalne skrbi čini težu povredu obveza iz radnog odnosa ako on, njegov bračni drug ili dijete s korisnikom socijalne skrbi sklopi ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju dok traje njegov radni odnos u djelatnosti.

(2) Stručni radnik centra za socijalnu skrb, njegov bračni drug ili dijete koji pruža socijalne usluge korisnicima socijalne skrbi u obiteljskom domu, kao osnivač ustanove socijalne skrbi ili ima udio u trgovačkom društvu koje pruža socijalne usluge, socijalne usluge ne može pružati na temelju rješenja centra za socijalnu skrb.

(3) Stručni radnik centra za socijalnu skrb, njegov bračni drug ili dijete ne mogu biti udomitelji osim u slučaju srodničkog udomiteljstva.

3. O sposobljavanje stručnih radnika za samostalan rad

Članak 215.

(1) Nakon završenog obrazovanja stručni radnici dužni su se ospozobiti za samostalan rad za zanimanje za koje su se školovali tijekom pripravnikačkog staža.

(2) Pripravnikački staž iz stavka 1. ovoga članka traje 12 mjeseci.

(3) Ugovor o radu sklapa se s pripravnikom na određeno vrijeme.

(4) Pripravnikački staž može se provoditi i kao stručno ospozobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (u dalnjem tekstu: stručno ospozobljavanje za rad), a ugovor o stručnom ospozobljavanju za rad sklapa se u pisanim obliku.

(5) Iznimno, odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka ne primjenjuju se na zdravstvene i druge stručne radnike koji u djelatnosti socijalne skrbi obavljaju poslove uređene posebnim propisima.

Članak 216.

(1) Nakon isteka pripravnikačkog staža pripravnici stječu pravo polaganja stručnog ispita pred ispitnim povjerenstvom Ministarstva.

(2) Uvjerenje o položenom stručnom ispitu izdaje Ministarstvo.

(3) Sadržaj i način provođenja pripravnikačkog staža u djelatnosti socijalne skrbi, uvjete koje moraju ispunjavati ustanove i druge pravne osobe te obrtnici koji obavljaju djelatnost socijalne skrbi i fizičke osobe koje profesionalno obavljaju poslove socijalne skrbi za provođenje pripravnikačkog staža, sadržaj, program i način polaganja stručnoga ispita, sadržaj i izgled uvjerenja o položenome stručnom ispitu, propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(4) Odredbe stavaka 1. do 3. ovoga članka ne primjenjuju se na zdravstvene i druge stručne radnike u djelatnosti socijalne skrbi za koje su pitanja iz ovih odredbi uređena propisima ministarstva nadležnog za njihove poslove.

Članak 217.

(1) Na stručnog radnika koji u vrijeme zasnivanja radnog odnosa u djelatnosti socijalne skrbi ima odgovarajuće radno iskustvo na poslovima određenog stupnja obrazovanja i odgovarajuće struke određeno za pripravnički staž ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na pripravnički staž, ali mora u roku od godine dana od prijma u radni odnos položiti stručni ispit.

(2) Stručni radnik koji je položio stručni ispit u odgovarajućoj stručnoj spremi u drugoj djelatnosti, primit će se na rad u ustanovu socijalne skrbi ili kod drugog pružatelja socijalnih usluga bez obveze polaganja stručnog ispita.

(3) Nije dužan polagati stručni ispit stručni radnik koji ima znanstveni stupanj magistra ili doktora znanosti iz područja društvenih, odgojnih i medicinskih znanosti u onim poljima, odnosno granama koje imaju dodirne točke s djelatnošću socijalne skrbi, ili položen pravosudni ispit ili državni stručni ispit u skladu s propisima o državnim službenicima, odnosno koji ima više od 20 godina radnog staža u struci.

4. Stručno usavršavanje stručnih radnika

Članak 218.

(1) Stručni radnici u djelatnosti socijalne skrbi imaju pravo i dužnost trajno se stručno usavršavati.

(2) Pod trajnim stručnim usavršavanjem podrazumijeva se pojedinačno i organizirano usavršavanje u struci u području socijalnog rada, prava, socijalne pedagogije, psihologije, logopedije, edukacijske rehabilitacije, radne terapije, odgoja, informacijsko-komunikacijskih tehnologija, savjetodavnog rada, upravljanja, socijalne politike i drugih područja važnih za učinkovito i kvalitetno obavljanje poslova u socijalnoj skrbi.

(3) Godišnji program stručnog usavršavanja stručnih radnika u ustanovama socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska donosi Ministarstvo najkasnije do rujna tekuće godine za iduću godinu.

(4) Stručni radnici u djelatnosti socijalne skrbi mogu napredovati u struci, odnosno zanimanju i steći zvanje mentora i savjetnika.

(5) Razine, odgovarajuća zvanja, uvjete i način napredovanja pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 219.

(1) Stručni radnici u djelatnosti socijalne skrbi imaju pravo na superviziju.

(2) Supervizija je proces učenja, razvoja i metoda podrške stručnim radnicima koji im omogućava usvajanje novih znanja, razvijanje vještina, usvajanje profesionalnih i osobnih spoznaja kroz osobno iskustvo stručnog rada, u cilju poboljšanja kvalitete rada s korisnicima.

(3) Superviziju mogu obavljati licencirani supervizori.

XIII. NADZOR

Članak 220.

(1) Nadzor nad radom centra za socijalnu skrb, doma socijalne skrbi, centra za pomoć u kući, centra za pružanje usluga u zajednici, vjerske zajednice, udruge i drugog pružatelja usluga u djelatnosti socijalne skrbi obuhvaća:

- unutarnji nadzor
- inspekcijski nadzor
- upravni nadzor.

(2) Inspekcijski nadzor provode inspektori socijalne skrbi i viši inspektori socijalne skrbi zaposlenici Ministarstva (u dalnjem tekstu: inspektori), a upravni nadzor ovlašteni državni službenici.

(3) Nadzor koji se odnosi na stručni rad zdravstvenih radnika u djelatnosti socijalne skrbi provode nadležne komore, a sanitarni nadzor u dijelu koji se odnosi na zaštitu zdravlja na području ispravnosti i kvalitete prehrane te higijene prostora i opreme u pravnoj osobi te obrtu u kojem se pružaju socijalne usluge provodi sanitarna inspekcija.

(4) Nadzor nad pružanjem usluga obrazovanja u domovima socijalne skrbi provodi prosvjetna inspekcija ministarstva nadležnog za obrazovanje.

1. Unutarnji nadzor

Članak 221.

(1) Ustanova socijalne skrbi provodi unutarnji nadzor nad zakonitošću rada, stručnim radom i kvalitetom pružanja socijalnih usluga.

(2) Vjerska zajednica, udruga, druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi te obrtnik koji obavlja djelatnost socijalne skrbi provodi unutarnji nadzor nad radom svojih ustrojstvenih jedinica i radnika koji pružaju socijalne usluge.

(3) Ustanova socijalne skrbi te vjerska zajednica, udruga, druga pravna osoba te obrtnik koji obavlja djelatnost socijalne skrbi za najviše 50 korisnika nije dužna provoditi unutarnji nadzor.

(4) Centar za socijalnu skrb koji zapošljava do 10 radnika nije dužan provoditi unutarnji nadzor.

Članak 222.

(1) Unutarnji nadzor provodi se na temelju općeg akta ustanove, odnosno vjerske zajednice, udruge te druge pravne osobe odnosno obrtnika koja obavlja djelatnost socijalne skrbi i godišnjeg plana i programa provedbe unutarnjeg nadzora.

(2) Općim aktom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se način obavljanja unutarnjeg nadzora.

(3) Godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora pružatelj socijalnih usluga iz stavka 1. ovoga članka dužan je izraditi najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.

2. Inspekcijski nadzor

Članak 223.

(1) Inspekcijski nadzor provodi se nad primjenom i izvršavanjem zakona, drugih propisa te općih i pojedinačnih akata, nad stručnim radom doma socijalne skrbi, centra za pružanje usluga u zajednici, centra

za pomoć u kući te druge pravne osobe ili fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi sukladno ovome Zakonu i posebnom propisu.

(2) Poslove inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka provode inspektori.

(3) Poslove nadzora nad stručnim radom, osim osoba iz stavka 2. ovoga članka, mogu provoditi i strukovne komore na temelju posebnih propisa.

(4) Način provođenja inspekcijskog nadzora i njegov sadržaj propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 224.

(1) Poslove inspektora socijalne skrbi može obavljati osoba koja, osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu, ima završeni preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomske stručne studije socijalnog rada, socijalne politike, prava, psihologije, socijalne pedagogije ili edukacijske rehabilitacije, položen državni stručni ispit i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u djelatnosti socijalne skrbi.

(2) Poslove višega inspektora socijalne skrbi može obavljati osoba koja, osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu, ima završeni preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomske stručne studije socijalnog rada, socijalne politike, prava, psihologije, socijalne pedagogije ili edukacijske rehabilitacije, položen državni stručni ispit i najmanje šest godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u djelatnosti socijalne skrbi.

Članak 225.

(1) Inspektorimaju službenu iskaznicu kojom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Oblik i sadržaj službene iskaznice te način izdavanja i vođenja upisnika o izdanim službenim iskaznicama pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 226.

(1) Inspekcijski nadzor provodi se kao redovni, izvanredni i kontrolni.

(2) Redovni inspekcijski nadzor provodi se u skladu s godišnjim planom nadzora koji donosi Ministarstvo najkasnije do 31. prosinca tekuće godinu za sljedeću godinu.

(3) Izvanredni inspekcijski nadzor provodi se povodom zahtjeva drugih državnih tijela, prigovora pravnih i fizičkih osoba ili u slučaju saznanja o nekim važnim činjenicama zbog kojih je opravdano provođenje inspekcijskog nadzora.

(4) Kontrolni inspekcijski nadzor provodi se radi kontrole izvršenja mjera naređenih rješenjem inspektora.

Članak 227.

(1) Inspektor je u obavljanju inspekcijskog nadzora samostalan te vodi postupak, donosi rješenja i poduzima mjere u okviru prava, dužnosti i ovlasti utvrđenih ovim Zakonom ili drugim propisom.

(2) Nitko ne smije, koristeći se službenim položajem ili na drugi način, inspektoru naređivati, sprječavati ga ili ometati u provedbi nadzora i poduzimanju mjera i radnji za koje je ovlašten.

(3) Ako se inspekcijski nadzor provodi na zahtjev tijela i drugih zainteresiranih pravnih ili fizičkih osoba, inspektor je dužan izvijestiti podnositelja prigovora ili zahtjeva o utvrđenom činjeničnom stanju te o poduzetim mjerama, osim u slučaju anonimne predstavke.

Članak 228.

(1) Inspektor koji provodi inspekcijski nadzor ima pravo u svako doba bez prethodne najave i bez dopuštenja ravnatelja ili druge odgovorne osobe ulaziti u prostorije i prostore ustanove socijalne skrbi i druge pravne osobe ili fizičke osobe koja obavlja djelatnost socijalne skrbi.

(2) Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo pregledati objekte i druge poslovne i stambene prostore, dokumentaciju, robu i druge stvari zatečene kod pružatelja usluga, poslovne spise, saslušati korisnike, radnike i druge osobe koje zatekne, pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osoba (osobna iskaznica, putovnica i sl.) i obavljati druge radnje u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora.

(3) Ravnatelj ili druga odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi koja pruža socijalne usluge, obrtnik koji pruža socijalne usluge te fizička osoba koja pruža socijalne usluge, mora inspektoru osigurati nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora i staviti mu na raspolaganje sva sredstva i potrebnu dokumentaciju.

Članak 229.

Inspektor tijekom inspekcijskog nadzora zbog mogućeg prikrivanja dokaza ima pravo privremeno izuzeti predmete i izvornu dokumentaciju, uz potvrdu.

Članak 230.

(1) Prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora inspektor je dužan postupati tako da ne ugrozi čuvanje državne, vojne ili službene, odnosno profesionalne tajne.

(2) Odgovorne osobe dužne su upoznati inspektora s podacima koji se sukladno njihovim općim aktima smatraju tajnom.

(3) Inspektor je dužan kao službenu tajnu čuvati dokumentaciju i podatke koji su u vezi s inspekcijskim nadzorom, kao i identitet podnositelja podneska povodom kojeg je proveden inspekcijski nadzor, ako on to zatraži.

Članak 231.

(1) U obavljanju inspekcijskih poslova inspektor je dužan:

1. zabraniti provođenje pojedinih mjera i radnji koje su protivne zakonu ili drugom propisu
2. zabraniti rad domu socijalne skrbi, centru za pružanje usluga u zajednici i drugom pružatelju usluga iz članka 223. stavka 1. ovoga Zakona ako:

- više ne ispunjava propisane uvjete za obavljanje djelatnosti
- ne postupi po prethodnom rješenju inspektora kojim se naređuju mjere
- načinom pružanja usluga ugrožava zdravlje i sigurnost korisnika

3. obavijestiti nadležnu komoru kada utvrdi da stručni radnik nema odobrenje za samostalni rad od nadležne komore, ako je isto uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta

4. zabraniti pravnoj osobi, odnosno obrtniku pružanje socijalnih usluga, ako ih obavlja bez rješenja o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga propisanih ovim Zakonom
5. naređiti fizičkoj osobi koja obavlja djelatnost socijalne skrbi prekid pružanja socijalne usluge ako nije pribavila rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga propisanih ovim Zakonom i posebnim propisom
6. naređiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku te poduzimati druge mjere za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima
7. naređiti provođenje postupka utvrđivanja odgovornosti odgovorne osobe kod pružatelja usluga i zaposlenih radnika
8. naređiti i druge mjere u skladu sa zakonom.

(2) O zabrani rada pružateljima usluga iz stavka 1. točke 2. ovoga članka inspektor je dužan izvjestiti nadležno tijelo koje je donijelo rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za početak pružanja socijalnih usluga.

(3) Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti, odnosno povrede propisa, a nije ovlašten izravno postupati, dužan je izvjestiti nadležno tijelo o uočenim nepravilnostima, odnosno povredama propisa te tražiti pokretanje postupka i poduzimanje propisanih mjer.

Članak 232.

(1) Ako inspektor utvrdi da se u radu javljaju manje nepravilnosti koje ne utječu bitno na pružanje usluge, odnosno zakonitost poslovanja, usmeno će upozoriti odgovornu osobu u pravnoj osobi, odnosno fizičku osobu koja pruža socijalne usluge na nepravilnosti i na njihove posljedice te odrediti rok za uklanjanje istih, a sadržaj usmenog upozorenja i rok za otklanjanje nepravilnosti navesti u zapisniku o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

(2) Ako nepravilnosti iz stavka 1. ovoga članka ne budu otklonjene u ostavljenom roku, inspektor će rješenjem naređiti mjere u skladu sa zakonom.

Članak 233.

(1) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je dužan sastaviti zapisnik.

(2) Primjerak zapisnika inspektor uručuje ravnatelju ili drugom ovlaštenom zastupniku u pravnoj osobi te fizičkoj osobi nad čijim radom se provodi inspekcijski nadzor.

Članak 234.

(1) U slučaju da postoji neposredna opasnost za zdravlje ili život ljudi, kao i u slučaju kada postoji opasnost od uništenja ili prikrivanja dokaza, inspektor će donijeti usmeno rješenje i odmah naređiti njegovo izvršenje.

(2) Usmeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka mora se unijeti u zapisnik.

(3) Inspektor je dužan donijeti rješenje u pisanim oblicima u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Članak 235.

Na postupak provođenja inspekcijskog nadzora primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 236.

Protiv rješenja koje donosi inspektor nije dopuštena žalba, već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.

Članak 237.

(1) Ako inspektor osnovano posumnja da je povredom propisa učinjen prekršaj ili kazneno djelo, uz rješenje za čije je donošenje ovlašten, dužan je s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka, odnosno kaznenu prijavu za pokretanje kaznenog postupka.

(2) Tijelo kojem je podnesen optužni prijedlog, odnosno kaznena prijava iz stavka 1. ovoga članka, dužno je o ishodu postupka obavijestiti Ministarstvo.

Članak 238.

O obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspektor vodi očeviđnik, čiji sadržaj, oblik i način vođenja pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 239.

Ako se inspektoru prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora pruži fizički otpor, inspektor je ovlašten zatražiti pomoć policijskih službenika.

Članak 240.

Inspektor je odgovoran:

1. ako pri nadzoru propusti poduzeti, odnosno naređiti mјere koje je po zakonu bio dužan poduzeti, odnosno narediti
2. ako prekorači svoje zakonske ovlasti
3. ako ne podnese optužni prijedlog ili kaznenu prijavu, odnosno ne obavijesti nadležna državna tijela o utvrđenim nepravilnostima, odnosno nedostacima.

3. Upravni nadzor

Članak 241.

U provedbi upravnog nadzora nadzire se osobito:

1. zakonitost rada i postupanja
2. rješavanje u upravnim stvarima
3. djelotvornost, ekonomičnost i svrhovitost rada u obavljanju poslova državne uprave
4. svrhovitost unutarnjeg ustrojstva i sposobljenost službenika i namještenika za obavljanje poslova državne uprave te
5. odnos službenika i namještenika prema građanima i drugim strankama.

Članak 242.

Način provođenja nadzora nad stručnim radom i njegov sadržaj te uvjete koje moraju ispunjavati ovlašteni državni službenici za provođenje upravnog nadzora pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 243.

- (1) Ovlašteni državni službenici sastavljaju zapisnik kojim se utvrđuje koje su radnje provedene tijekom provođenja upravnog nadzora.
- (2) Ovlašteni državni službenici mogu privremeno izuzeti predmete i izvornu dokumentaciju što se utvrđuje zapisnikom.

Članak 244.

- (1) Upravni nadzor provodi se kao redovni, izvanredni i kontrolni.
- (2) Redovni upravni nadzor provodi se u skladu s godišnjim planom nadzora koji donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.
- (3) Izvanredni upravni nadzor provodi se povodom zahtjeva drugih državnih tijela, prigovora pravnih i fizičkih osoba ili u slučaju saznanja o nekim važnim činjenicama zbog kojih je opravdano provođenje upravnog nadzora.
- (4) Kontrolni upravni nadzor provodi se radi kontrole postupanja po izvješću iz članka 245. stavka 1. ovoga Zakona.
- (5) Ako se upravni nadzor provodi na zahtjev tijela i drugih zainteresiranih pravnih ili fizičkih osoba, ovlašteni državni službenik je dužan izvijestiti podnositelja prigovora ili zahtjeva o utvrđenom činjeničnom stanju te o poduzetim mjerama, osim u slučaju anonimne predstavke.

Članak 245.

- (1) O obavljenom upravnom nadzoru ovlašteni državni službenik dužan je sastaviti izvješće koje sadrži prikaz utvrđenog stanja i mjere koje u određenom roku nadzirano tijelo treba poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nedostataka.
- (2) Izvješće o obavljenom upravnom nadzoru ovlašteni državni službenik dužan je dostaviti nadziranom tijelu najkasnije u roku od 30 dana od dana obavljenog nadzora.

Članak 246. (NN 99/15)

- (1) U obavljanju upravnog nadzora ovlašteni državni službenik može:
  1. obustaviti od izvršenja opći akt nadziranog tijela
  2. poništiti ili ukinuti rješenje nadziranog tijela
  3. neposredno donijeti rješenje ili poduzeti mjeru nužnu za izvršenje zakona ili drugog propisa ili zaštite korisnika, ako je to nadležno tijelo propustilo učiniti u roku
  4. narediti provođenje postupka utvrđivanja odgovornosti radnika i čelnika nadziranog tijela
  5. podnijeti prijavu nadležnom tijelu za utvrđivanje kaznene ili prekršajne odgovornosti radnika i čelnika nadziranog tijela

6. neposredno izvršiti provjeru činjenica odlučujućih za ostvarivanje prava u sustavu socijalne skrbi

7. naređiti i druge mjere u skladu sa zakonom.

(2) Protiv rješenja ovlaštenog državnog službenika nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 247.

(1) Ovlašteni državni službenik osobito:

1. prati obavljanje djelatnosti socijalne skrbi i predlaže mjere za njezino kvalitetno i efikasno obavljanje
2. nadzire zakonitost rada u obavljanju javnih ovlasti centra za socijalnu skrb i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
3. nadzire rad stručnih radnika
4. razmatra podneske pravnih i fizičkih osoba koje se odnose na nadzor iz utvrđene nadležnosti i o poduzetim radnjama i mjerama pisano obavještava podnositelja.

(2) Ovlašteni državni službenik je odgovoran:

1. ako pri provedbi upravnog nadzora propusti poduzeti, odnosno naređiti mjere koje je po zakonu bio dužan poduzeti, odnosno naređiti
2. ako prekorači svoje zakonske ovlasti
3. ako neosnovano ne podnese optužni prijedlog ili kaznenu prijavu, odnosno ne obavijesti nadležna državna tijela o utvrđenim nepravilnostima, odnosno nedostacima.

XIV. POVRAT ISPLAĆENIH IZNOSA I NAKNADA ŠTETE

Članak 248. (NN 152/14)

(1) Republika Hrvatska ima pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime prava na zajamčenu minimalnu naknadu i prava na uslugu smještaja ili boravka sukladno članku 250. ovoga Zakona.

(2) Republika Hrvatska ima pravo na naknadu štete počinjenu od strane korisnika u slučajevima iz članka 251. ovoga Zakona.

(3) Povrat iznosa iz stavka 1. ovoga članka osigurava se upisom zabilježbe tražbine na nekretninama korisnika.

1. Zabilježba

Članak 249. (NN 152/14)

(1) Na temelju pravomoćnog rješenja o priznavanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu ili uslugu smještaja, vrši se upis zabilježbe tražbine u zemljишnim knjigama na nekretninama iz članka 29. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona te drugim nekretninama koje korisnik ne koristi za stanovanje, a koje su u vlasništvu odraslog korisnika u korist Republike Hrvatske, na prijedlog nadležnog državnog odvjetništva.

(2) Zabilježba iz stavka 1. ovoga članka briše se na temelju suglasnosti Ministarstva kada se izvrši naplata potraživanja ili otpiše dug.

2. Povrat isplaćenih iznosa

Članak 250. (NN 152/14, 99/15)

(1) Za slučaj smrti korisnika zajamčene minimalne naknade ili usluge smještaja ili boravka, kojem su u cijelosti ili dijelom isplaćivani iznosi iz sredstava državnog proračuna, Republika Hrvatska ima pravo na povrat iznosa isplaćenih po osnovi priznatog prava od njegovih nasljednika do visine vrijednosti naslijedene imovine.

(2) Za slučaj da korisnik zajamčene minimalne naknade ili usluge smještaja ili boravka, kojem su u cijelosti ili dijelom isplaćivani iznosi iz sredstava državnog proračuna, darovanjem otuđi svoju imovinu, Republika Hrvatska ima pravo od daroprimca na povrat iznosa isplaćenih po osnovi priznatog prava.

(3) Republika Hrvatska neće podići tužbu radi povrata iznosa iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ako bi ostvarivanjem tražbine nasljednici i članovi njegove obitelji, te daroprimac i članovi njegove obitelji ostali bez imovine, odnosno prihoda potrebnog za podmirenje osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba.

(4) Republika Hrvatska ima pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime zajamčene minimalne naknade ili usluge smještaja ili boravka od osobe koja je po zakonu dužna uzdržavati korisnika, ako je tijekom ispitnog postupka koji je prethodio donošenju rješenja o priznavanju tog prava nedvojbeno dokazano da ga te osobe neosnovano ne uzdržavaju ili su neopravdano odbile njegovo uzdržavanje.

(5) Zastarni rok za tražbine iz stavka 1. ovoga članka počinje teći od dana pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju.

(6) Zastarni rok za tražbine u smislu stavka 2. ovoga članka počinje teći od dana saznanja nadležnog tijela koje je donijelo odluku o priznanju prava za darovanje.

(7) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se u slučaju nasljeđivanja ošasne ostavine sukladno propisu kojim se uređuje nasljeđivanje.

3. Naknada štete

Članak 251. (NN 99/15)

Korisnik koji je ostvario pravo u sustavu socijalne skrbi dužan je nadoknaditi štetu koja je nastala time što je:

- na temelju neistinitih ili netočnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti, odnosno netočni ili na drugi način neosnovano ostvario pravo iz sustava socijalne skrbi na koje nije imao pravo ili ga je ostvario u većem opsegu nego što mu pripada
- pravo iz sustava socijalne skrbi ostvario zbog toga što nije prijavio promjenu koja utječe na prestanak ili opseg prava, a znao je ili je morao znati za tu promjenu.

Članak 252.

Pri utvrđivanju prava na naknadu štete primjenjuje se zakon kojim se uređuju obvezni odnosi, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 253.

(1) Kada utvrdi da je nastala šteta iz članka 251. ovoga Zakona, centar za socijalnu skrb poziva korisnika da u određenom roku nadoknadi nastalu štetu.

(2) Ako šteta ne bude nadoknađena u određenom roku, Republika Hrvatska ovlaštena je podnijeti tužbu radi naknade štete putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju dostavlja centar za socijalnu skrb.

(3) U slučajevima iz članka 250. stavaka 1., 2. i 4. ovoga Zakona nadležni centar za socijalnu skrb poziva obveznike povrata isplaćenog iznosa da u određenom roku izvrše povrat isplaćenih iznosa.

(4) Ako obveznik povrata isplaćenog iznosa iz stavka 3. ovoga članka ne izvrši povrat isplaćenih iznosa u određenom roku, Republika Hrvatska ovlaštena je podnijeti tužbu radi povrata isplaćenih iznosa putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju dostavlja centar za socijalnu skrb, osim u slučaju iz članka 250. stavka 3. ovoga Zakona.

4. Nagodba i otpis duga

Članak 254.

(1) Centar za socijalnu skrb može s korisnikom, odnosno s obveznikom povrata isplaćenog iznosa sklopiti nagodbu o načinu i vremenu povrata neosnovano ostvarenog iznosa novčane naknade, troška usluge ili naknade štete iz članka 251. ovoga Zakona, uvažavajući njegovo imovno stanje i socijalni položaj uz mogućnost odgode najduže za razdoblje od tri godine.

(2) Korisnik odnosno obveznik povrata isplaćenog iznosa dužan je centru za socijalnu skrb dostavljati dokaze o izvršenim uplatama u skladu s nagodbom iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Centar za socijalnu skrb dužan je voditi evidenciju o sklopljenim nagodbama s podacima o imenu i prezimenu korisnika, odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa, iznosu duga, vremenu i načinu povrata te o tome do 15. siječnja svake godine za prethodnu godinu dostavljati izvješće Ministarstvu.

Članak 255.

(1) Centar za socijalnu skrb može na prijedlog korisnika, odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa odlučiti da se njegov dug po osnovi povrata isplaćenog iznosa, odnosno naknade štete iz članka 251. ovoga Zakona djelomično ili u cijelosti otpiše, uvažavajući njegovo imovinsko stanje i socijalni položaj.

(2) Ako dug korisnika, obveznika povrata isplaćenog iznosa, odnosno naknade štete iz članka 251. ovoga Zakona koji se otpisuje iznosi 10.000,00 kuna ili više, centar za socijalnu skrb može na prijedlog korisnika, odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa odlučiti da se dug djelomično ili u cijelosti otpiše, samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(3) Centar za socijalnu skrb dužan je voditi evidenciju o otpisu potraživanja korisnicima, odnosno obveznicima povrata isplaćenog iznosa s podacima o imenu i prezimenu korisnika, odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa, iznosu ukupnog duga i iznosu duga koji se otpisuje te o tome do 15. siječnja svake godine za prethodnu godinu dostavljati izvješće Ministarstvu.

5. Povrat nepripadajuće naknade

Članak 256.

Pružatelj usluge koji je ostvario nepripadajuću naknadu za uslugu koju nije pružio korisniku, dužan je nadoknaditi štetu korisniku ili Republici Hrvatskoj ako je korisniku priznato pravo na socijalnu uslugu rješenjem centra za socijalnu skrb.

Članak 257.

U slučaju kada korisnik nije izvršio povrat neosnovano primljene novčane naknade ili u slučaju kada pružatelj usluge nije izvršio povrat nepripadajuće naknade za uslugu koju nije pružio, Republika Hrvatska podnosi tužbu radi naknade štete putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju dostavlja centar za socijalnu skrb.

XV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 258.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, odnosno obrtnik ako ravnatelj ili druga odgovorna osoba u pravnoj osobi ili obrtnik inspektoru ne osigura nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora i ne stavi mu na raspolaganje sva sredstva i potrebnu dokumentaciju sukladno odredbi članka 228. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 259.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, odnosno obrtnik koja neopravdano ne izvrši pravomočno rješenje inspektora doneseno na temelju ovoga Zakona (članak 231. stavak 1. i članak 232. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 260.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako:

1. započne s radom prije no što se rješenjem nadležnog tijela utvrdi da su ispunjeni propisani minimalni uvjeti za pružanje socijalnih usluga (članak 185. stavak 1.)

2. nastavi s radom nakon što je pravomočnim rješenjem nadležnog tijela utvrđen prestanak pružanja socijalnih usluga kao profesionalne djelatnosti (članak 187. stavak 9.) ili joj je zabranjen rad (članak 187. stavak 8. podstavak 2., članak 231. stavak 1. točke 2. i 4.)

3. pruža usluge smještaja većem broju korisnika od kapaciteta utvrđenog rješenjem nadležnog tijela o ispunjavanju propisanih minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (članak 185. stavak 1.).
4. jedan ili više članova kućanstva sklope više od tri ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, a uzdržavanim osobama pružaju usluge stanovanja, prehrane, njegi i brige o zdravlju te zadovoljavanje ostalih osnovnih životnih potreba, u svome stambenom ili poslovnom prostoru osobno, putem treće osobe ili zaposlenih radnika kod fizičke osobe ili radnika zaposlenih u pravnoj osobi koja je u vlasništvu davatelja uzdržavanja odnosno članova njegovog kućanstva, nisu pribavili rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 192. stavci 1. i 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 20.000,00 kuna.

Članak 261.

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako primi u radni odnos radnika za kojeg postoji zapreka za zapošljavanje (članak 213. stavak 1.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 10.000,00 kuna.
- (3) Novčanom kaznom od 5000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja pruža socijalne usluge ako primi u radni odnos radnika za kojeg postoji zapreka za zapošljavanje (članak 213. stavak 1.).

Članak 262.

Novčanom kaznom od 5000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona:

- ako ne izvjesti centar za socijalnu skrb o početku, načinu i djelokrugu svojega rada ili u svom nazivu ne ističe ime i prezime, adresu nositelja djelatnosti i oznaku djelatnosti (članak 186. stavak 14. i članak 172. stavak 2.)
- ako privremeno obustavi poslovanje iz neopravdanih razloga ili ako ne obavijesti nadležna tijela o privremenoj obustavi poslovanja (članak 188. stavci 1. i 2.).

Članak 263.

Novčanom kaznom od 5000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba ako ne vodi na propisani način evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima ili ako o tome ne dostavlja izvješća (članak 144. stavak 1., članak 162. stavak 1., članak 168. stavak 1., članak 171. i članak 173. stavak 1.).

XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 264.

(1) Korisnik novčanih naknada, potpora i usluga priznatih na osnovi i pod uvjetima propisanima Zakonom o socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, br. 73/97., 27/01., 59/01., 82/01., 103/03., 44/06. i 79/07.), Zakonom o

socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, br. 57/11.) ili Zakonom o socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, br. 33/12., 46/13. i 49/13.) ostvaruje prznata prava i nakon dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dok centar za socijalnu skrb, odnosno drugo nadležno tijelo rješenjem ne utvrđi ispunjava li korisnik uvjete za ostvarivanje prava po ovom Zakonu.

(2) Centar za socijalnu skrb i drugo nadležno tijelo dužno je provesti postupak radi ponovnog utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za priznanje prava u sustavu socijalne skrbi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 265.

(1) Postupci započeti prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

(2) U postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja donesenog prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona, primijenit će se odredbe Zakona o socijalnoj skrbi koji je bio na snazi u vrijeme donošenja prvostupanjskog rješenja.

Članak 266.

Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donijet će pravilnik o standardima kvalitete socijalnih usluga i smjernicama za njihovo uvođenje iz članka 196. stavka 2. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 267.

(1) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donijet će odluku o mreži socijalnih usluga iz članka 194. stavka 2. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do dana stupanja na snagu odluke o mreži socijalnih usluga ostaje na snazi Odluka o utvrđivanju mreže domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi (»Narodne novine«, br. 106/06.).

Članak 268. (NN 99/15)

(1) Pržatelji socijalnih usluga koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju sklopljen ugovor o pružanju socijalnih usluga s Ministarstvom, nastaviti će s pružanjem socijalnih usluga do završetka postupka pregovaranja iz članka 201. ovoga Zakona provedenog temeljem prvog javnog poziva za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga objavljenog nakon dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do završetka postupka pregovaranja iz članka 201. ovoga Zakona provedenog temeljem prvog javnog poziva za dostavu ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga objavljenog nakon dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Ministarstvo iznimno može sklopiti ugovor na određeno vrijeme za pružanje socijalnih usluga s pržateljima usluga koji imaju rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje socijalnih usluga, u skladu s Odlukom o mreži socijalnih usluga donesenom sukladno članku 194. stavku 2. ovoga Zakona i potrebama koje utvrđuje Ministarstvo.

Članak 269.

Domovi socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska i decentralizirani domovi za starije i nemoćne osobe čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb koji nisu pribavili rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje socijalnih usluga u skladu s ranije važećim propisima, dužni su ga pribaviti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 184. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 270. (NN 152/14)

(1) Domovi socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska i decentralizirani domovi za starije i nemoćne osobe čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, mogu pružati socijalne usluge u mreži bez ishođenja ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga, do završetka postupka pregovaranja iz članka 201. ovoga Zakona, provedenog temeljem prvog javnog poziva za dostavu ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga objavljenog nakon završetka postupka analize poslovanja, koji obuhvaća utvrđivanje mjera reorganizacije i racionalizacije njihova poslovanja u svrhu postizanja finansijske stabilnosti, racionalizacije poslovanja, jačanja odgovornosti u njihovom upravljanju te povećanja kvalitete i efikasnosti u pružanju javnih usluga.

(2) Postupak analize poslovanja iz stavka 1. ovoga članka provest će Ministarstvo na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske o jedinstvenim kriterijima za analizu poslovanja pružatelja usluga iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Odluku iz stavka 2. ovoga članka donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Ministarstvo će podnijeti izvješće Vladi Republike Hrvatske o provedenom postupku analize poslovanja iz stavka 1. ovoga članka u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu odluke iz stavka 2. ovoga članka, čime postupak analize poslovanja završava.

(5) Do završetka postupka analize poslovanja pružatelji usluga iz stavka 1. ovoga članka socijalne usluge u mreži pružaju sukladno stručnim i prostornim standardima propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 1. ovoga Zakona te standardima kvalitete sukladno mjerilima propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Po završetku postupka analize iz stavka 1. ovoga članka pružatelji usluga iz stavka 1. ovoga članka dužni su za pružanje usluga u mreži podnijeti ponudu na prvi objavljeni javni poziv za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga.

(7) Danom stupanja na snagu odluke iz članka 95. stavka 3. ovoga Zakona, prestaju važiti odredbe članka 116. podstavaka 4. i 5., članka 117. stavka 3., članka 119., članka 120. stavka 1. podstavka 1. i članka 121. ovoga Zakona.

(8) Pružatelji socijalnih usluga koji su sklopili ugovor o javno-privatnom partnerstvu i usluge pružaju u mreži socijalnih usluga, mogu pružati socijalne usluge bez ishođenja ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga godinu dana od dana pribavljanja rješenja o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licencije), uz uvjet da usluge pružaju sukladno stručnim i prostornim standardima propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 1. ovoga Zakona, te standardima kvalitete sukladno mjerilima propisanim pravilnikom iz članka 196. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 271.

Ustanove socijalne skrbi dužne su uskladiti statute i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 272.

Ministarstvo i ministarstvo nadležno za obrazovanje donijet će pravilnik iz članka 163. stavka 2. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 273.

(1) Ako drugačije nije propisano ovim Zakonom, provedbene propise za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom, ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donijet će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, osim propisa iz članka 184. stavka 1. ovoga Zakona koji će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Odluku iz članka 95. stavka 3. ovoga Zakona donijet će ministar nadležan za poslove socijalne skrbi u roku od četiri mjeseca od dana izdavanja posljednje ocjene o usklađenosti iz članka 200. stavka 1. ovoga Zakona u postupku za dodjelu ocjene o usklađenosti provedenom temeljem prvog javnog poziva za dostavu ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga objavljenog nakon završetka postupka analize poslovanja iz članka 270. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 274.

(1) Odluku iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona o utvrđivanju osnovice na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade za 2014. godinu donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja odluke Vlade Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka, osnovica na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona za 2014. godinu iznosi 800,00 kuna.

(3) Odluku iz članka 27. stavaka 2. ovoga Zakona o utvrđivanju osnovice na temelju koje se izračunava iznos drugih prava iz sustava socijalne skrbi iz članka 25. ovoga Zakona za 2014. godinu, donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Do donošenja odluke Vlade Republike Hrvatske iz stavka 3. ovoga članka osnovica na temelju koje se izračunava iznos drugih prava iz sustava socijalne skrbi iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona za 2014. godinu iznosi 500,00 kuna.

(5) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o osnovici za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi (»Narodne novine«, br. 112/13.).

Članak 275.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa iz članka 273. ovoga Zakona ostaju na snazi, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom:

1. Pravilnik o uvjetima glede prostora, opreme i potrebnih stručnih i drugih radnika centra za socijalnu skrb i podružnice (»Narodne novine«, br. 120/02., 74/04. i 125/07.)
2. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije te načinu i rokovima dostave izvješća centra za socijalnu skrb (»Narodne novine«, br. 79/08.)
3. Pravilnik o sudjelovanju i načinu plaćanja korisnika i drugih obveznika uzdržavanja u troškovima smještaja izvan vlastite obitelji (»Narodne novine«, br. 112/98. i 5/02.)
4. Pravilnik o sastavu i načinu rada tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima (»Narodne novine«, br. 64/02., 105/07. i 145/11.)

5. Pravilnik o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi, načinu pružanja skrbi izvan vlastite obitelji, uvjetima prostora, opreme i radnika doma socijalne skrbi, terapijske zajednice, vjerske zajednice, udruge i drugih pravnih osoba te centra za pomoć i njegu u kući (»Narodne novine«, br. 64/09.)
6. Pravilnik o vođenju evidencije i dokumentacije domova socijalne skrbi te načinu i rokovima za dostavu izvješća o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima (»Narodne novine«, br. 47/02.)
7. Pravilnik o sadržaju upisnika ustanova socijalne skrbi (»Narodne novine«, br. 52/10.)
8. Pravilnik o načinu pružanja usluga obiteljskog doma te uvjetima prostora, opreme, stručnih i drugih radnika (»Narodne novine«, br. 52/10.)
9. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost socijalne skrbi kao profesionalnu djelatnost (»Narodne novine«, br. 52/10.)
10. Pravilnik o vježbeničkom stažu stručnih radnika u ustanovama socijalne skrbi (»Narodne novine«, br. 29/98., 30/99. i 38/04.)
11. Pravilnik o vođenju evidencije i dokumentacije centara za pomoć i njegu, te načinu i rokovima za dostavu izvješća o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima (»Narodne novine«, br. 26/98.)
12. Pravilnik o vođenju evidencije o fizičkim osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja (»Narodne novine«, br. 111/07.)
13. Pravilnik o načinu i sadržaju provođenja stručnog nadzora u djelatnosti socijalne skrbi (»Narodne novine«, br. 79/08.)
14. Pravilnik o sadržaju i obliku iskaznice stručnih radnika centra za socijalnu skrb, doma socijalne skrbi i druge pravne osobe koja pruža socijalne usluge (»Narodne novine«, br. 124/12.)
15. Pravilnik o sadržaju i obliku iskaznice inspektora u Ministarstvu socijalne politike i mladih, načinu izdavanja i vođenja upisnika o izdanim iskaznicama (»Narodne novine«, br. 102/12.).

Članak 276.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prava i obveze postojećih obiteljskih centara preuzet će centri za socijalnu skrb u sjedištu županija, nadležni prema sjedištu obiteljskog centra, na način da preuzmu poslove, radnike, novčana sredstva, opremu, arhivu, dokumentaciju i sredstva za rad.

(2) Zaposlenici obiteljskog centara stupanjem na snagu ovoga Zakona zadržavaju sva stečena prava i plaće sukladno ugovorima o radu i posebnim propisima do dana stupanja na snagu općeg akta centra za socijalnu skrb kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 277.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, br. 33/12., 46/13. i 49/13.).

Članak 278.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2014., osim odredbe članka 95. stavka 2. ovoga Zakona koja stupa na snagu danom stupanja na snagu odluke iz članka 95. stavka 3. ovoga Zakona.

Klasa: 022-03/13-01/253

Zagreb, 13. prosinca 2013.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 152/14

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 18. stavka 1. i članka 26. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2015.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 99/15

Članak 48.

(1) Korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu priznatog na osnovi i pod uvjetima propisanim Zakonom o socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, br. 157/13. i 152/14.) ostvaruje priznato pravo i nakon dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dok nadležno tijelo rješenjem ne utvrdi ispunjava li korisnik uvjete za ostvarivanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu po ovom Zakonu.

(2) Centar za socijalnu skrb dužan je provesti postupak radi ponovnog utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za priznanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona za sljedeće kategorije korisnika:

- radno nesposobne samce te
- kućanstva samohranih roditelja, odnosno jednoroditeljskih obitelji.

(3) Nadležni centar za socijalnu skrb će 1. listopada 2015. po službenoj dužnosti pokrenuti postupak za priznanje prava na naknadu za ugroženog kupca enerenata za sve osobe koje su na taj dan evidentirane kao:

- korisnici zajamčene minimalne naknade
- korisnici pomoći za uzdržavanje te
- korisnici osobne invalidnine koji nisu članovi kućanstva koje je korisnik zajamčene minimalne naknade.

(4) Osobama iz stavka 3. ovoga članka nadležni centar za socijalnu skrb rješenjem će priznati pravo na naknadu za ugroženog kupca enerenata.

Članak 49.

(1) Postupci koji su pokrenuti, a nisu pravomoćno okončani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema propisima koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

(2) Na dan 1. lipnja 2016. nadležni uredi državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba preuzimaju od nadležnih centara za socijalnu skrb nedovršene predmete u kojima se odlučuje o priznanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

Članak 50.

(1) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donijet će pravilnike iz članaka 7., 15., 23., 32. i 45. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 23. stavka 4. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 51.

Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 15. ovoga Zakona, u dijelu u kojem nije u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjuje se Pravilnik o načinu suradnje centra za socijalnu skrb i službe nadležne za zapošljavanje u provođenju mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika zajamčene minimalne naknade (»Narodne novine«, br. 66/15.).

Članak 52.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu osmoga dana od dana objave, osim odredbi članaka 1., 2., 7., 12., 13., 14. i 15., članka 16. stavka 5., te članaka 25., 27., 28., 29., 30., 32., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 42., 45. i 46. ovoga Zakona koje stupaju na snagu 1. lipnja 2016.

Klasa: 022-03/15-01/121

Zagreb, 10. rujna 2015.